



**BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ
UYGULAMALARINA İLİŞKİN PAYDAŞ
GÖRÜŞLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Cemre Nilay AKKOYUN

Ağustos,2022

**BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN PAYDAŞ
GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Cemre Nilay AKKOYUN

Yüksek Lisans Tezi

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Dilek YALIZ SOLMAZ

Eskişehir

Eskişehir Teknik Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Ağustos 2022

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Cemre Nilay AKKOYUN'nun BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN PAYDAŞ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ başlıklı çalışması 01/08/2022 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından değerlendirilerek “Eskişehir Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği”nin ilgili maddeleri uyarınca, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

Unvan Adı Soyadı

İmza

Üye

: Doç.Dr Dilek YALIZ SOLMAZ

Üye

: Doç.Dr. Gülsün GÜVEN

Üye

: Dr.Öğr. Üyesi Betül ALTINOK

Prof. Dr. Murat TANIŞLI

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

01/08/2022

DANIşMAN ONAYI

Danişmanlığını yürüttüğüm Yüksek Lisans ğrencisi Cemre Nilay AKKOYUN, BEDEN EğİTİMİ VE OYUN DERSİ UYGULAMALARINA İLİşKİN PAYDAş GöRüşLERİNİN DEğERLENDİRİLMESİ başlıklı tez çalışmasını tamamlamıştır. Hazırlamış olduğu tez tarafımca incelenmiş ve öğrencinin tez savunma sınavına alınması bilimsel ve etik açıdan uygun görülmüştür.

Tez Danişmanı

Doç. Dr. Dilek YALIZ SOLMAZ

ÖZET

BEDEN EĞİTİMİ VE OYUN DERSİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN PAYDAŞ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Cemre Nilay AKKOYUN

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Eskişehir Teknik Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ağustos 2022

Danışman: Doç. Dr. Dilek YALIZ SOLMAZ

Bu çalışmada beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programı ve uygulamalarına ilişkin sınıf öğretmenleri, veliler ve okul yöneticilerinin görüşlerinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Araştırma, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında, Eskişehir’de çeşitli ilkokul kurumlarındaki 7 sınıf öğretmeni, 3 yönetici ve 3 veli olmak üzere 13 kişilik bir çalışma grubu ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada derinlemesine bilgi edinmek amacıyla, nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından literatür desteği ile hazırlanmış olan görüşme formları ile toplanmıştır.

Elde edilen veriler yazıya aktarılıp, betimsel analiz tekniğinden yararlanılmıştır, sorulara verilen cevaplardan örneklerle sık sık yer verilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, genel olarak beden eğitimi ve oyun dersine sözde verilen önemle uygulamada verilen değer arasında çelişkiler bulunmaktadır. Dersin gerektirdiği şekilde yapıldığında öğrencinin çok yönlü gelişimine katkı sağladığı görülmüştür. Beden eğitimi ve oyun dersi uygulamalarındaki sorunların farkına varılıp, gerekli önlemleri almak açısından araştırma önem taşımaktadır. Karşılaşılan sorunların çözümünde hizmet içi eğitimlerin yaygınlaştırılması, eğitim programlarının gözden geçirilmesi ve paydaşların iş birliğinin sağlanması önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Beden eğitimi ve oyun dersi, Sınıf öğretmeni, Okul yöneticisi, Veli.

ABSTRACT

EVALUATION OF STAKEHOLDER OPINIONS ON PHYSICAL EDUCATION AND GAME LESSON PRACTICES

Cemre Nilay AKKOYUN

Department of Physical Education and Sports

Eskişehir Technical University, Institute of Graduate Programs, August 2022

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Dilek YALIZ SOLMAZ

In this study, it is aimed to determine the opinions of class teachers, parents and school administrators about the physical education and game lesson curriculum and its applications and to identify the problems encountered in the application of the lesson. The research was carried out on a study group of 13 people, including 7 classroom teachers, 3 administrators and 3 parents, in various primary school institutions in Eskişehir in the 2021-2022 academic year. In the research, interview technique, one of the qualitative research methods, was used in order to obtain comprehensive information. The data of the study were collected by the interview forms prepared by the researcher with the support of the literature.

The data obtained were written down, the descriptive analysis technique was used, and citations from the answers given to the questions were frequently included. According to the results of the research, there are contradictions between the nominal importance given to physical education and game lessons in general and the value given in practice. It has been observed that when it is done as required by the course, it contributes to the multi-faceted development of the student. Research is important in terms of recognizing the problems in physical education and game lesson practices and taking the necessary precautions. It is recommended to disseminate in-service trainings, review training programs and ensure the cooperation of stakeholders in solving the problems encountered.

Keywords: Physical education and game lesson, Classroom teacher, School administrator, Parents.

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam boyunca bilgisini, zamanını hiçbir zaman esirgemeyen, değerli görüş ve önerileri ile beni yönlendiren değerli danışman hocam Doç. Dr. Dilek YALIZ SOLMAZ'a bana kattığı bilimsel değerler ve her daim gösterdiği koşulsuz destek ve hoşgörü için sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Bilimin ve bilim insanının destekçisi olan TÜBİTAK'a çalışmam boyunca maddi burs desteği sağladığı için teşekkür ederim.

Araştırmanın gerçekleştirilmesinde büyük katkısı olan katılımcılarım; sınıf öğretmenlerine, okul yöneticilerine ve velilere destek ve anlayışları için çok teşekkür ederim.

Araştırma boyunca benden arkadaşlığını esirgemeyen, her sorunumda çözüm üreten, daima beni motive eden hocam Arş. Gör. Gonca Eren'e katkıları ve destekleri için minnettarım.

Oldukça uzun ve yorucu bir tez aşamasını geride bırakırken, her aşamada beni destekleyen, yardımını esirgemeyen, her anımda beni motive eden eşim İlker AKKOYUN'a teşekkür ederim.

Her koşulda beni destekleyen canım ailem... Benim bu günlere gelmemi sağlayan, hayatım boyunca sayısız fedakarlıklarda bulunan, sevgilerini, desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen anneme ve babama sonsuz teşekkürlerimi sunarım. İyi ki varsınız.

Cemre Nilay AKKOYUN

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Eskişehir Teknik Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

Cemre Nilay AKKOYUN

İÇİNDEKİLER

SAYFA

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI.....	
DANIŞMAN ONAYI	
ÖZET	i
ABSTRACT.....	ii
TEŞEKKÜR	iii
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
TABLolar DİZİNİ.....	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın amacı	4
1.2. Araştırmanın sınırlılıkları	4
2. ALANYAZIN İNCELEMESİ.....	5
2.1. Eğitim	5
2.2. Eğitim Programı ve Öğeleri	6
2.2.1. Hedef/amaç/kazanım/gaye/maksat	7
2.2.1.1. Uzak hedefler	8
2.2.1.2. Genel hedefler	8
2.2.1.3. Özel hedefler	9
2.2.2. İçerik/kapsam/konu/tema	10
2.2.3. Öğretme-öğrenme süreçleri.....	11
2.2.4. Ölçme ve değerlendirme/sınama durumları	11
2.3. Beden Eğitimi	12
2.3.1. Beden eğitimi programları	13
2.3.2. Beden eğitimi ve oyun dersi.....	13
2.3.2.1. Beden eğitimi ve oyun dersi programının amacı.....	15

2.3.2.2. <i>Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının temel ilkeleri</i>	15
2.3.2.3. <i>Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının yapısı</i>	16
2.3.2.4. <i>Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının çıktıları</i>	17
2.3.2.5. <i>Beden eğitimi ve oyun dersi yardımcı kaynakları</i>	17
2.3.3. <i>Okul paydaşlarının rolü ve görevleri</i>	20
2.3.3.1. <i>Beden eğitimi ve oyun dersinde sınıf öğretmeninin rolü ve görevleri</i>	20
2.3.3.2. <i>Okul yöneticilerinin rolü ve görevleri</i>	20
2.3.3.3. <i>Velilerin rolü ve görevleri</i>	21
3. YÖNTEM	22
3.1. <i>Araştırmanın modeli</i>	22
3.2. <i>Çalışma grubu</i>	22
3.3. <i>Veri toplama araçları</i>	24
3.4. <i>Veri toplama süreci</i>	24
3.5. <i>Verilerin analizi</i>	25
3.6. <i>Geçerlik ve güvenirlik</i>	25
4. BULGULAR VE YORUMLAR	27
4.1. <i>Sınıf öğretmenleri ile yapılan görüşmelerinden elde edilen nitel bulgu ve yorumlar</i>	27
4.2. <i>Okul yöneticileri ile yapılan görüşmelerinden elde edilen nitel bulgular ve yorumlar</i>	48
4.3. <i>Veliler ile yapılan görüşmelerden elde edilen nitel bulgular ve yorumlar</i>	55
5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	63
5.1. <i>Sonuç ve tartışma</i>	63
5.1.1. <i>Sınıf öğretmenleriyle yapılan görüşme sonuçları</i>	63
5.1.2. <i>Okul yöneticileriyle yapılan görüşme sonuçları</i>	67
5.1.2. <i>Velilerle yapılan görüşme sonuçları</i>	68
5.2. <i>Öneriler</i>	69
5.2.1. <i>Uygulamaya yönelik öneriler</i>	70

5.2.2. Gelecek araştırmalara yönelik neriler.....	72
KAYNAKÇA.....	73
EKLER	82
ZGEMIş	



TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 3.1. Öğretmenlerin demografik özellikleri	23
Tablo 3.2. Yöneticilerin demografik özellikleri.....	23
Tablo 3.3. Velilerin demografik özellikleri.....	23



ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 2.1. Eğitim programının öğeleri	7
Şekil 2.2. Eğitim hedeflerinin boyutları	8



1. GİRİŞ

Günümüz modern eğitim anlayışında öğretim kurumları bireylerin yeteneklerini ortaya çıkararak en üst düzeyde gelişimi amaçlamaktadır. Eğitimde bu amacın gerçekleşmesi bireyin bir bütün olarak fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal yönden gelişmesine bağlıdır. Bu nedenle eğitim programları, çocukların gelişim alanlarını destekleyecek nitelikte derslerle donatılmakta ve yıllar içerisinde değişen ihtiyaçlara göre düzenlenmektedir. Bu gelişim alanlarından biri olan fiziksel gelişim için en etkili olan dersin ilkökul düzeyinde Beden Eğitimi ve Oyun, ortaokul ve lise kademesi için Beden Eğitimi ve Spor olduğu söylenebilir (Güven ve Yıldız, 2014).

“Beden Eğitimi ve Oyun” dersi öğrencilere oyun ve fiziki etkinlikler yolu ile ömürleri boyunca kullanacakları temel hareketler, aktif ve sağlıklı yaşam becerileri, kavramları ve stratejileri ile bunlarla alakalı hayat becerilerini ve değerleri geliştirerek bir sonraki eğitim seviyesine hazırlanmalarını sağlamayı amaçlamaktadır (MEB, 2018). Beden eğitimi, fiziksel etkinlik tecrübeleri yoluyla tüm öğrencilerin büyüme ve gelişimlerine katkı sağlayan (Pangrazi, 2001), eğitim sürecinin bütünleyici bir parçası olarak değerlendirilmekte (Darst ve Pangrazi, 2009); ilkökul kademesinde araştırmalar yapan çoğu araştırmacı da beden eğitimi dersinin, ilkökulda eğitim amaçlarına ulaşılması bakımından zorunlu olduğunu belirtmektedir (Siedentop, 2001). Saracho (2001), yaptığı çalışmada okullarında eğitsel oyun uygulamaları ve fiziksel etkinlik alanları düzenleyen öğretmenlerin sınıflarındaki öğrencilerin okuma yazma ve diğer becerilerinde de gelişimler gözlemlemiştir. Özellikle çocukların gelişim alanlarına katkılarının yanı sıra, çocukların sporu alışkanlık haline getirmeleri, sporu sevmeleri ve sağlıklı bir birey olmaları açısından önem arz etmektedir (Çivrilkara ve diğ., 2017). Bu yüzden, ilkökul düzeyinde beden eğitimi derslerini uygulayan öğretmenler, öğrencilerin gelişimlerine olan katkısı nedeniyle düzenli fiziksel etkinliğe katılma alışkanlığı kazandıracak bir ders programı hazırlama ve bu programı yürütmeden de sorumlu tutulmaktadırlar (Darst ve Pangrazi, 2009).

Amerika Birleşik Devletleri gibi bazı ülkelerde, ilkökul düzeyinde, beden eğitimi derslerini uygulama görevi sınıf öğretmenleri ve beden eğitimi öğretmenleri tarafından birlikte yürütülmekte (Allison, 1990; Siedentop, 2001) birçok ülkede ise bu görev, tam anlamıyla sınıf öğretmenlerine bırakılmıştır (Arslan ve Altay, 2009). Türkiye’deki ilkokullarda da özel eğitim veren eğitim kurumların haricinde 1-4. sınıflarda beden

eğitimi dersleri, sınıf öğretmenleri tarafından yürütülürken; 5-8. sınıflarda beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmektedir. Dolayısıyla ilkokul öğrencilerini beden eğitimi dersi ile ilk buluşturan öğretmen, sınıf öğretmenidir. Allison (1990), sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi derslerini uygulamayla ilgili sahip oldukları bu görevden dolayı, araştırmacıların sınıf öğretmenleri ve adaylarıyla yapılan beden eğitimi dersi konulu araştırmalara odaklanmaları gerektiğini ifade etmektedir.

İlk defa 2013 yılında programa dahil edilen beden eğitimi ve oyun dersi için son olarak 2018 yılında düzenlemeye gidilmiştir. Temel Eğitim Genel Müdürlüğünün 10/09/2018 tarihli ve 43769797-121.01-E.15901046 yazısı üzerine İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesinde değişikliğe gidilmiş “Oyun ve Fiziki Etkinlikler” dersinin adı değiştirilerek “Beden Eğitimi ve Oyun” dersi olarak güncellenmiştir. 2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere Talim ve Terbiye Kurulu’nun 12/09/2018 tarihli 123 sayılı kararı ile düzenlenen “İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesi” incelendiğinde Beden Eğitimi ve Oyun dersinin ilkokul 1. 2. ve 3. sınıflar düzeyinde haftada 40’ar dakikalık 5 ders saati, 4. sınıfta ise haftada 40’ar dakikalık 2 ders saati olduğu görülmektedir (MEB, 2018). Haftalık ders çizelgesinde “Beden Eğitimi ve Oyun” ders saatinin Türkçeden sonra hemen ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. “Beden Eğitimi ve Oyun” dersi haftalık ders saati bakımından “matematik” dersiyle eşit tutulmuştur (Demirhan, 2019). Bu mevcut durum Türkiye Millî Eğitim Bakanlığının Beden Eğitimi ve Oyun dersine verdiği önemi vurgulamaktadır.

Ders programlarının eğitim öğretim yılı sonunda hedeflenen düzeyde tamamlanabilmesi için önemli etkenlerden birisi hiç şüphesiz ki öğretmenlerdir (Yıldız ve arkadaşları, 2021). Programları yürüten öğretmenlerin benimsemesi, programlara ilişkin tutum ve düşünceleri amaçlanan çıktılar için önem arz etmektedir (Güvendi ve Serin, 2019). Çocuğun karşılaştığı ve uzun süreli iletişim halinde olduğu sınıf öğretmeni, onu etkileme hususunda önemli bir yere sahiptir. Öğretmenlerin gösterdikleri davranışlar çocukların bilişsel ve duyuşsal gelişimlerini etkiler (Gander ve Gardiner, 2004). Bu nedenden dolayı öğretmenlerin, öğretme özelliklerinin haricinde derslerle alakalı bilgi, birikim ve yaklaşımları eğitim sürecinin niteliği açısından önem arz etmektedir. Bu bağlamda, verimli bir beden eğitimi ve oyun dersi için konulara ve alana hâkim öğretmenlere ihtiyaç duyulmaktadır (Çivrilkara, Küçükçılıç ve Öncü, 2017). Beden

eğitimi derslerinin verimli bir şekilde geçirilmesi için öğretmenlerin tutumunun önemli olduğu görülmüştür (Morgan ve Hansen, 2008). Sınıf ğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun derslerinde karşı karşıya kaldıkları problem olduğu bilinmektedir. Var olan sorunları belirleyerek sonuca varılmasına yönelik eylemlerin yapılması, eğitim ğretim süreci için önem arz etmektedir (Bozdemir, imen, Kaya ve Demir, 2015).

Eğitim sisteminin açık ve sosyal bir sistem olduğu ve bu sisteme etki eden aynı zamanda da etkilenen birçok paydaş olduğu söylenebilir (Kara, 2020). Bu paydaşların eğitim sürecindeki rolleri ve görevleri birbirinden farklı olduğu için yaşadıkları problemlerin ve sürece ilişkin algılarının, tutumlarının birbirinden farklı olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle beden eğitimi ve oyun dersi ğretim programında yer alan kazanımlara ulaşabilmek için kişisel (ğretmenler, okul yöneticileri, veliler, antrenörler vb.) ve kurumsal (okul, il spor müdürlükleri, belediyeler, federasyonlar vb.) paydaşların iş birliği yapmasının oldukça önemli (MEB, 2018) olduğu belirtilmiştir. İlgili alanyazın incelendiğinde çalışmaların genel olarak sınıf öğretmenleri görüşleri üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir (Pehlivan, Dönmez ve Yaşat, 2005; Yıldız ve Güven, 2014; Ertan, 2013; Ceylan, 2015; Kazu ve Aslan, 2016; Jenkinson ve Benson, 2010; Can ve çava, 2008; Morgan ve Hansen, 2008; Dağdalen ve Kösterelioğlu, 2015; şentürk ve arkadaşları, 2015; Bozdemir, imen, Kaya ve Demir, 2015; ivrilkara, Kkkılı ve nc, 2017; Randal, 2022; Usher ve Anderton, 2014; Faucette ve ark., 1990, Morgan ve Hansen, 2008). Diğer paydaşlar üzerinde ise yapılan çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir (Cihan ve Tekçe, 2022). Bu durum beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin yaşanan sorunların ve aksaklıkları bütüncül bir bakış açısıyla ortaya koyan çalışmalara ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Bu açıdan ilkokullarda uygulanan beden eğitimi ve oyun dersi ğretim programının, belirlenen amaçlarına ulaşılmasında ortaya çıkan problemleri hem sınıf ğretmeni gözünden hem de okul yöneticileri ve velilerin gözünden ortaya koyması ve ilkokullarda programın uygulanabilirliğinin belirlenmesi açısından önemlidir.

Eğitim-ğretim sürecinin paydaşları olan okul yöneticilerinin ve velilerin beden eğitimi ve oyun dersi hakkında düşüncelerinin bilinmesi, beden eğitimi ve oyun dersinin uygulamasına ilişkin bütüncül bir bakış açısı sunarak dersin verimliliğini artıracadı düşünülmüştür. Bununla birlikte süreçte aktif rol oynayan sınıf ğretmeni, okul yöneticisi ve velilerin beden eğitimi ve oyun dersi uygulamalarına ilişkin görüşlerini ortaya

ıkarmanın alan yazına güncel bir katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Aynı zamanda elde edilecek sonuçların okullarındaki eğitim sürecini planlama ve yürütme konumunda olan yöneticilere katkıda bulunması, velilerin ğretmen ve yönetici gözünden durumu görerek tutum ve davranışlarını değiştirmesine ve yeni araştırmalara zemin oluşturması açısından önem taşıdığı düşünülmektedir.

1.1.Araştırmanın amacı

Bu araştırmanın amacı Beden Eğitimi ve Oyun dersi ğretim programı ve uygulamaları hakkında sınıf ğretmenlerinin, velilerin ve okul yöneticilerinin karşılaştıkları problemleri incelemek, dersin verimliliği hakkında fikir sahibi olmak, paydaşlar arasındaki iletişim bağını görebilmek ve bu konular hakkında zm nerileri sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda cevap aranan sorular şu şekildedir;

1. Sınıf ğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine karşı sergiledikleri tutum nasıldır?
2. Sınıf ğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi uygulamalarında karşılaştıkları problemler nelerdir?
3. Sınıf ğretmenleri beden eğitimi ve oyun dersi ğretim programının uygulanmasına ilişkin kendilerini nasıl değerlendirmektedir?
4. Okul yönetiminin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin tutumları ne şekildedir?
5. Okul yönetimi bakış açısıyla beden eğitimi oyun dersi uygulamaları nasıl gerçekleşmektedir?
6. Velilerin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin tutumları ne şekildedir?
7. Veliler çocuklarını beden eğitimi dersi kapsamında nasıl desteklemektedirler?

1.2. Araştırmanın sınırlılıkları

Araştırmanın bulguları; 2021-2022 Eğitim-ğretim yılı içerisinde, Eskişehir ili ilçelerinde görev yapan yedi sınıf ğretmeni,  okul yöneticisi ve Eskişehir’de ikamet eden üç adet veliyle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler sırasında elde edilen verilerle sınırlıdır.

2. ALANYAZIN İNCELEMESİ

2.1. Eğitim

Günümüze kadar, eğitim ülkemizde ve dünyada birçok farklı şekilde tanımlanmıştır. TDK (2021)'ye göre, eğitim, çocukların ve gençlerin toplum yaşamındaki pozisyonlarını almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları kazanmalarına, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, direkt veya dolaylı yardım etme, terbiye anlamına gelmektedir. Sönmez (1999) ise eğitimi şu şekilde tanımlamıştır: “fiziksel uyaranlar sonucu beyinde hedeflenen biyokimyasal değişimler oluşturma sürecidir.” (Taşkın, 2018). Çağlayan (2002)'a göre, eğitim, bireyin kendisini fark etmesine yardımcı olan, yaratılışını koruyan, onu ileriye hazırlayan, sosyal uyum içerisinde yaşamasına zemin oluşturan bir dizi etkinlikler bütünüdür.

Eğitim; kişileri ve toplumları misyonlu, düzgün bir hayat biçimine ulaştırmada ve elinde bulunan bilgi, beceri ve değerleri planlı bir şekilde gelecek kuşaklara aktarmada ve insan davranışlarını yaşantılar aracılığıyla değiştirmedeki bir süreçtir (Harmandar, 2004). Ertürk (1993)'e göre “eğitim insan davranışında kendi tecrübeleriyle ve kasıtlı olarak istendik yönde davranış değişikliği meydana getirme sürecidir.”

Oktay (2007)'a göre eğitimle birlikte; bireyin potansiyel becerilerini geliştirerek kendini keşfetmesini sağlamak, var olduğu topluma uyumunu sağlamak ve günümüz modern dünyasının farklılıklarını benimsemek, hoşgörülü ve yardımlaşma duygusuyla demokratik ve bağımsız çalışabilme yetisini kazanmasını sağlamak, mesleki yeterlik ve bilimsel bir yaklaşım kazandırarak onu geleceğe hazırlamak, girişimci ve kişiliği sağlam bir insan olarak yetiştirmek hedeflenir (Akıneşe, 2019).

Günümüz dünyasında toplumların varoluşlarını idame ettirebilmeleri için kalkınmalarını sağlayabilmesi gerekmektedir. Bu kalkınma da ancak topluma fayda sağlayabilecek becerilerle donatılmış eğitimli bireylerle gerçekleşebileceğinden dolayı; eğitim, toplumların varoluş mücadelesini kazanmalarını sağlayan yegâne yoldur. Bu nedenle eğitim bireyin ve toplumun geleceğine yapılan en mühim yatırım olarak görülmektedir. Lehman (2011) Doğu Asya ülkelerinin eğitime büyük çaba gösterdiğini, yatırım yaptığını ve bu sayede günümüzde dünyanın en iyi eğitimli iş gücüne sahip olduğunu söyleyerek eğitimin önemini vurgulamaktadır.

Eğitimin bireylerde istendik yönde davranış değişikliği meydana getirebilmesi için eğitim-öğretim sürecinin iyi bir şekilde planlaması gerekmektedir. Eğitim-öğretimin planlanması devletler tarafından yapılmakta olup, önceden belirlenmiş hedefler doğrultusunda düzenlenmektedir ve gereksinim duyulduğunda revize edilmektedir. Bireylerin eğitim hayatı boyunca görececekleri her ders için ayrı olarak düzenlenmiş bir eğitim programı bulunmaktadır.

2.2. Eğitim Programı ve Öğeleri

Eğitim programı yıllar içerisinde birçok düşünür tarafından çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. J. Galen Saylor ve William M. Alexander (1954)'a göre eğitim programı, okul yoluyla hizmet edilen nüfusun özellikleri doğrultusunda genel ve özel hedeflere ulaşmak için bir dizi öğrenme fırsatı sağlama planıdır (Machinski, 1988). Saylor, Alexander ve Lewis (1981)'e göre eğitim programı, “eğitilecek bireylere benzer öğrenme yaşantılarını kazandırma planıdır” (Demirel, 2007). Ertürk (1993) ise, eğitim programını “yetişek” olarak tanımlarken “geçerli öğrenme yaşantıları düzeni” olarak ifade etmektedir. Varış (1994)'ta eğitim programının, okulda ya da eğitim kurumunda yer alan tüm eğitim faaliyetlerini, kurum içi ve kurum dışı eğitim etkinliklerini içine aldığını ifade eder. Gökalp (2020) ise programı “öğrencilerin hayatını okulda ve okul dışında planlanmış etkinliklerle sağlanan öğrenme yaşantı düzeneği” olarak tanımlar. TDK (2021)'ye göre de “Bir okulu bitirmek veya bir alanda uzmanlaşmak için okunması gereken ders ve konuları kapsayan plan, ders programı, müfredat, müfredat programı” olarak tanımlarken, Demirel (2007) ise, öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği olarak ifade etmektedir.

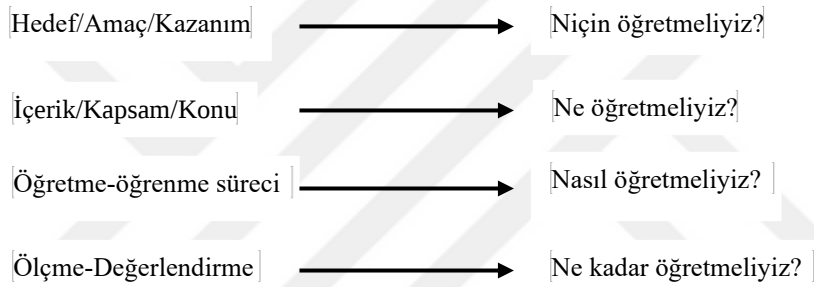
Türkiye’de uygulanan ve değişen eğitim programları incelendiğinde önceki eğitim programları genel olarak davranışçı yaklaşımın özellikleri çerçevesinde hazırlanırken yenilenen programlar ise daha çok öğrenci merkezli yapılandırmacı yaklaşımı temel alarak hazırlandığı görülmektedir. Yenilenen programlar her çocuğu “özgün” ve “saygıdeğer” bir insan olarak kabul etmekte, düşünme, problem çözme, yaratıcılık becerilerine önem vererek, araştırma, sorgulama, planlama, eleştirel düşünme, karar verme gibi üst düzey bilişsel süreçlerini ön plana çıkartmakta, yalnızca sonucu değil, süreci de değerlendirmeye çalışmaktadır (Akınoğlu, 2005). Öğrencilerin bilişsel süreçlerini işe koştan programlarla ezberleyen öğrenci yerine düşünen öğrenci modelinin

yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin günümüzün sürekli değişen ve gelişen dünyaya entegre olmasının kolaylaşacağı düşünülmektedir.

Eğitim programlarının temel olarak dört ögesi vardır. Bu ögeler birbirleriyle ilişkilidir. Bu ögelerin herhangi birinde meydana gelecek hareketlilik tüm programı etkilemektedir (Demirel, 2007). Eğitim programı için farklı tanımlamalar olsa da eğitim programının ögeleri hakkında ortak bir görüş olduğu söylenebilir.

Tyler (1949) Eğitim programının temel ögelerini; hedef (amaç), içerik (kapsam), öğretme-öğrenme süreçleri ve değerlendirme (sınama durumları) şeklinde sıralamıştır (Şahin, 2020).

Şekil 2.1. de eğitim programı ögelerinin cevaplamaya çalıştığı sorular verilmiştir.



Şekil 2.1. Eğitim programının ögeleri

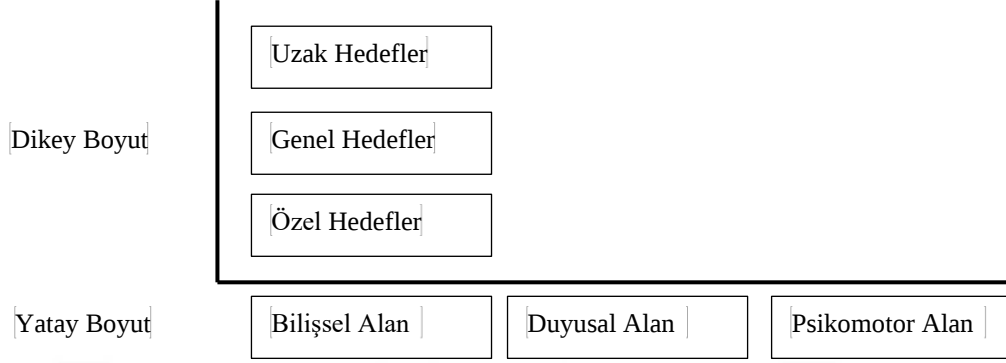
2.2.1. Hedef/amaç/kazanım/gaye/maksat

Amaç bir programın en temel ögesini oluşturmaktadır. Ertürk (2013)'e göre hedef bireylerin yaşam içerisinde planlanan ve düzenlenen tecrübeler ışığında kazanması hedeflenen istendik davranış değişiklikleri ya da davranış şeklinde özelliktir. Gökalp (2020) ise “yetiştirilecek insanda bulunması uygun görülen, eğitim yoluyla kazandırılabilir davranışlar” olarak tanımlamakta ve programın en önemli ögesi olduğunu vurgulamaktadır. Amaçların doğru belirlenmesi, belirlendiği şekilde öğrencilere kazandırılmaya çalışılması, ölçme ve değerlendirmede ölçütler bütünü olarak kullanılması tutarlı bir eğitim programının elde edilmesi için bir gerekliliktir (Bümen, 2010).

Eğitimde hedefler dikey hedefler ve yatay hedefler olmak üzere iki bölüme ayrılmaktadır. Dikey boyutta uzak hedefler, genel hedefler ve özel hedefler şeklinde üç

gruba ayrılmaktadır (Ertürk, 2013). Yatay boyutta ise bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olmak üzere üç alanda sınıflandırılmıştır (Otluoğlu, 2002).

Şekil 2.2. de eğitim hedeflerinin yatay ve dikey boyutları verilmiştir.



Şekil 2.2. Eğitim hedeflerinin boyutları

2.2.1.1. Uzak hedefler

Eğitimin uzak hedefleri; devletin, yetiştirilmek istenilen bireylerdeki niteliklerin neler olması gerektiğinin belirlenip, ortaya çıkardığı amaçlardır (Otluoğlu, 2002). Uzak hedefler genel anlamıyla eğitim sisteminin yetiştirmek istediği insan tipini ifade etmektedir. Türk Milli Eğitiminin uzak hedefleri şu şekilde belirtilmiştir:

Bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır (Milli eğitim temel kanunu, m.2.).

Uzak hedefler genel hedeflere rehberlik etmektedir.

2.2.1.2. Genel hedefler

Genel hedefler uzak hedeflere uygun olarak düzenlenmektedir. Otluoğlu (2002) genel hedefleri, uzak hedefin bir yorumu olarak ifade etmektedir. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunda yer alan Türk Milli Eğitiminin genel amacı şu şekilde açıklanmıştır:

“Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen,

koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek; Uzak hedefle karşılaştırıldığında yetiştirilecek insan niteliğinin daha somut bir şekilde ifade edildiği görülmektedir.

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak; Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmak”

Genel hedefler, uzak hedeflerle karşılaştırıldığında yetiştirilmek istenen insan niteliklerinin daha somut bir şekilde ifade edildiği görülmektedir. Okulun ulaşmak istediği amaçlar da genel hedeftir (Şahin, 2020).

2.2.1.3. Özel hedefler

Bir çalışma alanı içerisinde düzenlenmiş olup o alanda bireylere kazandırmayı amaçlayan özellikler şeklinde yer almaktadır (Aslan, 2019). Örneğin Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programında yer alan “*Temel ve birleştirilmiş hareket becerilerini, basit kurallı oyun ve fiziki etkinliklerde etkili ve öz güvenle kullanır*” ifadesi özel hedeftir. Bir dersin öğretim programında belirtilen kazanımların öğrencilere kazandırılması özel hedeflerin kapsamına girmektedir. Bu bağlamda özel hedefler, öğrenme yaşantılarının belirlenmesi, neyin ne şekilde öğretileceğinin tespit edilmesi ve nasıl değerlendirileceği konularında rehberlik etmektedir (Kemertaş, 2003). Özel hedefler üç farklı alandan oluşmaktadır. Bu alanlar bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlardır. Her alan kendi içerisinde kolaydan zora, basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene ve birbirinin ön koşulu olacak şekilde aşamalı olarak sıralanmaktadır (Senemoğlu, 2005). Bu konuda kabul gören sınıflandırma Bloom ve diğerlerinin sınıflandırması olmuştur. Bu sınıflandırmanın temel özelliği, öğretmene “öğretimin sürecinin sonucunda öğrencideki

değişiklik ne türde olacaktır?” sorusuna yanıt araması husunda yardımcı olmasıdır (Çelik, 2006). Bloom (1956) taksonomiye geliştirmedeki amacının öğrencilere kazandırılmak istenen davranışların sınıflandırılması olarak ifade etmektedir. Bu bağlamda taksonomiye göre sınıflama şu şekildedir;

Bilişsel Alan: Bilişsel alan hedefleri öğrencilerin bilgiye dayalı öğrenmeleri üzerine odaklanmaktadır. Zihinsel öğrenmenin ağırlıkta olduğu bu alanda, öğrencinin bir bilgiyi, bir kavramı tanıması, hatırlaması, yorumlaması, açıklaması ve olaylar üzerinde mantık yürütmesi bilişsel alan hedeflerini ifade eden davranışlardır. Bloom taksonomisinde bilişsel süreçleri; bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme olmak üzere altı kategoriye ayırmaktadır.

Duyuşsal Alan: Krathwohl, Bloom ve Masia (1964) tarafından geliştirilen eğitimde duyuşsal hedefler taksonomisinde duyuşsal alan; alma, tepkide bulunma, değer verme, örgütlenme ve kişilik haline getirme olarak beş basamaktan oluşmaktadır. Duyuşsal alan öğrencilerin bir konu, bir olay karşısında gösterdikleri ilgi, tutum ve kişisel özelliklerini kapsamaktadır. Doğayı ve hayvanları koruma, vatan sevgisi, yardım etme, diğer bireylere saygı duyma gibi davranışlar duyuşsal alan hedeflerini kapsamaktadır.

Psikomotor Alan: Öğrencilerin zihin-kas koordinasyonunu sağlayarak oluşturduğu becerilerin yer aldığı alandır. Psikomotor alanda yaygın olarak kabul edilen sınıflama; algılama, kurulma, kılavuzla yapma, mekanikleşme, beceri haline getirme, duruma uydurma ve yaratma basamaklarından oluşmaktadır (Çelenk, 2016). Kalemle yazı yazmak, koşmak, sıçramak, ip atlamak, topu yakalamak gibi davranışlar psikomotor alan davranışlarıdır. Ders programlarında, psikomotor davranışları gerektiren, resim, müzik, beden eğitimi ve oyun, beden eğitimi ve spor gibi derslere yer vererek öğrencilerin psikomotor alan davranışlarında gelişimlerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

2.2.2. İçerik/kapsam/konu/tema

İçerik, hedefe göre seçilmiş ve yetiştirilecek bireylere öğretilecek konulardan oluşmaktadır. Hedeflere ulaşabilmek için “Ne öğretelim?” sorusuna yanıt aranmaktadır. Hedef davranışlar ile içeriğin uyumu oldukça önemlidir. Demirel (2007)’e göre içeriğe alınacak bilgiler, “dayanıklı” (geçerli bilgi), “sağlam” (güvenilir bilgi) olması gerekmektedir. Bu kapsamda Varış (1994) içerik seçiminde dikkat edilmesi gereken

ölçütler olduğunu belirtmektedir. Bu ölçütler; toplumsal yarar, bireysel yarar, öğrenme ve öğretme, bilgi yapısında içeriğin işgal ettiği yerdir.

İçerik düzenlenmesinde ana ilkeler arasında bilinenden bilinmeyene, basitten karmaşığa, kolaydan zora, bütünden parçaya veya parçadan bütüne, yakından uzağa doğru yapılan bir sıralama vardır (Gökalp, 2020). Bu sıralamalar bireylerde öğrenmenin kalıcı hale gelmesinde etkili olur. İçerik düzenlenirken konu ve kavramların hedefleri gerçekleştirmeye yönelik şekilde hazırlanması programın devamlılığı ve etkililiği için son derece önemlidir.

2.2.3. Öğretme-öğrenme süreçleri

Hedef ve içerik uyumu sağlandıktan sonra öğretim etkinliklerinin seçilmesi ve planlanması için öğretme-öğrenme süreçlerinin düzenlenmesi gerekmektedir. Öğrenciyi istenilen hedeflere ulaştırmak için etkinliklerin düzenlendiği ögedir (Gökalp,2020). “Nasıl öğretilim?” sorusuna yanıt aranmaktadır. Öğretme-öğrenme süreçleri, öğrencinin ve öğretmenin program içindeki rollerinin somut olarak ortaya koyduğu aşamadır (Korkmaz, 2008). Öğretme-öğrenme süreçleri programın öğeleri içerisinde bağı sağlayan hedeflenen davranış değişikliklerini oluşturulduğu öğrenme yaşantılarının öğrenciye kazandırıldığı bir süreçtir (Senemoğlu, 2013). Demirel (2007) öğretme-öğrenme süreçlerinin etkili olması için sahip olması gereken özellikleri aşağıdaki gibi sıralamıştır;

- *Hedefe Görelik:* Eğitim durumları, hedeflere hizmet edici nitelikte olmalıdır.
- *Öğrenene Görelik:* Öğrenme yaşantıları öğrencinin ihtiyaçlarını giderici nitelikte olmalıdır. Öğretme-öğrenme süreçleri öğrenenin hazırbulunuşluk düzeyine uygun olmalıdır.
- *Ekonomiklik:* Ders için kullanılan araç-gereçler ucuz, kolay erişilebilir olmalıdır. Öğrenme yaşantısı birden fazla hedefe hizmet edebilir. Bunun yanı sıra diğer yaşantılarla tutarlık sağlamalıdır ve birbirini desteklemelidir.

2.2.4. Ölçme ve değerlendirme/sınama durumları

Ertürk (2013)’e göre, ölçme ve değerlendirme “eğitimin son ve tamamlayıcı ögesi olarak, eğitim hedeflerinin gerçekleşme derecesini tayin etme sürecidir.” Bu aşamada

öğrencilerin istendik davranışları ne derecede kazandıkları çeşitli ölçme ve değerlendirme araçları ile saptanır. Tyler (1949)'a göre ölçme ve değerlendirme öğretme-öğrenme sürecinde takip edilerek eksikliklerin ortaya çıkarılması ve düzeltilmesi fırsatı vermektedir. “Ne kadar öğrettik?” sorusuna yanıt arayarak, programın belirlenen hedeflere ulaşp ulaşmadığını kontrol etmeye çalışılır. Bu bağlamda değerlendirme sürecinde programın zayıf, güçlü ve aksayan yönleri de tespit edilerek programın yeniden düzenlenmesine olanak sunar. Bu sayede program devamlı değerlendirilerek program geliştirmenin devamlılığı sağlanır.

2.3. Beden Eğitimi

Beden eğitimi, bireylerin ruh ve fiziksel sağlıklarını artırmak amacıyla aktif olarak gerçekleştirdikleri aktivite ve hareketlerin toplamıdır. Özmen (1999) beden eğitimi; etkinlik, yüzme ve aktivite gibi eğitici tüm fiziksel etkinlikleri kapsayan genel bir alan olup, çocukların ilköğretim döneminden itibaren başlayan fiziksel etkinlikler yolu ile öğretilen ve çocukları hayata hazırlamada katkı sağlayan bir eğitim sistemi olarak tanımlamıştır.

Beden eğitimi, insanın gelişme sürecinin her kısmında oldukça önemli yere sahip olan bir eğitim aracıdır (Topkaya, 2004). Beden eğitimi, çocuğun oyun haklarını ve hareket kabiliyetlerini okul hayatı içinde kullanmasını sağlar. Öğrencilerin hem fiziksel hem de ruhsal eğitimlerini sağlarken aynı zamanda da spor aktivitelerinden zevk almalarını sağlamaktadır. Her öğrenci beden eğitimi dersi sayesinde becerilerini geliştirme imkanına sahiptir (Güneş, 2004).

Beden eğitimi etkinliklerinin bireylere kazandıracağı temel davranışların neler olacağı Amerika Ulusal Spor ve Beden Eğitimi Birliği tarafından şu biçimde belirtilmiştir (NASPE, 2002):

- Beden eğitimi alan birey; sportif oyun, dans ve hareketlerin yanı sıra temel motor beceri ve yetenekleri geliştirir.
- Beden eğitimi alan birey; sağlığını iyileştirmeyi ve düzenli bir şekilde sportif faaliyet yapmanın önemini fark eder.
- Beden eğitimi alan birey; belli bir uzmanlığı gerektiren becerilerini geliştirir.

- Beden eğitimini alan birey; kendisine yarar sağlayacak bir takım fiziksel etkinlikleri gerçekleştirebilmek için gereken becerileri kazanır.
- Beden eğitimini alan birey; sağlığını kötü etkileyen maddelerden ve alışkanlıklardan kaçınır ve bilinçli bir birey olur.
- Beden eğitimini alan birey; fiziksel ve mental açıdan sağlıklı durumda olur.
- Beden eğitimini alan bireyin hem dinleme becerisi hem de özgüveni artar.
- Beden eğitimini alan birey; hareketlerin estetik yönlerini ve temel özelliklerini kavrama becerisi edinir.
- Beden eğitimini alan kişi; beceri ve yeteneklerini geliştirir.

Beden eğitimi bireyi çok yönlü olarak geliştirebilmektedir. Bu nedenden dolayı beden eğitiminin eğitim sistemi içerisindeki rolü büyüktür. Ancak beden eğitimi derslerinin belirlenen hedeflere ulaşabilmesi adına sadece iyi bir eğitim programının oluşturulması yeterli değildir. Bu bağlamda beden eğitimi dersleri sonucunda istenilen çıktılara ulaşılabilmesi için, derslerin uygulanmasının aktif ve amaca uygun olması gerektiği belirtilmektedir (Sönmez ve Sunay, 2004).

2.3.1. Beden eğitimi programları

Ülkemizde beden eğitimi dersleri ilkokul, ortaokul ve liselerde farklı eğitim programlarıyla yürütülmektedir. Ortaokul ve lisede “Beden Eğitimi ve Spor” adı altında haftalık 2 ders saatini kapsayacak şekilde programlarda yer almaktadır. Beden eğitimi ve spor dersleri alan uzmanı olan beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmektedir. İlkokullarda ise bu ders “Beden eğitimi ve Oyun” adı altında sınıf öğretmenleri tarafından yürütülmektedir.

2.3.2. Beden eğitimi ve oyun dersi

MEB tarafından ilkokul eğitimine başlama yaşı ile ilgili yapılan değişikliklerin sonunda, ilkokulda oyunun önemi ciddi bir şekilde artış göstermiştir. Bu bağlamda; 2012-2013 eğitim öğretim yılında ilkokul düzeyinde Beden Eğitimi dersinin adında ve ders saatlerinde değişiklik yapılmıştır. Beden Eğitimi dersinin adı “Oyun ve Fiziki Etkinlikler (OFE) Dersi” olarak güncellenmiştir. Haftalık ders saati 1., 2. ve 3. sınıflarda 5; 4.

sınıflarda 2 saat olarak değiştirilmiştir. 2018-2019 eğitim öğretim yılı itibariyle ders saatleri ve içeriği aynı olup dersin adı “Beden Eğitimi ve Oyun” olarak değiştirilmiştir.

İlkokul kademesindeki çocuğun yaşı gereği hareket etmek ve oyunlar oynamak oldukça önem arz etmektedir. Okul çerçevesinde düşünüldüğünde özgürce hareket edeceği, oyunlar oynayabileceği, kendini rahatça ifade edebileceği ders beden eğitimi ve oyun dersidir. Bu dersin amacı, öğrencilerin uyguladıkları hareketlerle gelişimlerini desteklemek ve öğrencideki mevcut potansiyeli en üst seviyeye çıkartmaktır (Arslan, 2008).

İlkokulda eğitim sürecinde öğrenciler, bedenlerini kullanmayı ve temel hareket alanlarını keşfetmeyi ve mekanik prensipleri öğrenmeyi, amaca göre hareket etmeyi, denge ve zamanı, alanı kullanma gibi becerileri öğrenebilirler (MEB, 2016). Bununla birlikte, çocuklara gelecekte toplumsal sorumluluk bilincinde doğru davranışlar kazandırılması, zararlı alışkanlıklardan uzak durulması ve düzenli aktivite alışkanlığının kazandırılması açısından beden eğitimi ve oyun dersi önemli bir rol oynamaktadır.

Yılmaz (2018) Beden Eğitimi ve Oyun dersinin önemi hakkında öğrencilerin bu dersi gereklerini uygun bir biçimde yerine getirdiklerinde kazanabilecekleri yararları açıklamıştır. Bireyi fiziksel olarak geliştirir. Var olan becerilerle beraber motor becerilerin gelişmesine katkıda bulunur. Fiziksel etkinlikleri sağlıklı ve düzenli olarak yapmasına yardımcı olur bu sayede bireyi zinde tutar. Öz disiplin, ahlaki gelişim, liderlik algısı ve iş birliği gibi pek çok değer gelişiminde rol oynar. Stres, gerginlik ve kaygı bozukluğunu azaltır, yaşlılarıyla iletişimini kuvvetlendirir. Beden eğitimi çocukta kendine olan saygısını artırmayı, sınıf arkadaşlarına ve takım arkadaşlarına saygı göstermenin gereklerini öğretir. Hedefleri belirlemede rehberlik eder. En önemlisi de akademik başarının artmasını sağlar.

İlkokulda Beden Eğitimi ve Oyun dersi programı başarıya ulaştığında çocuklar, diğer eğitim kademeleri programlarında yer alan hareket becerilerinin edinilmesinde problem yaşamazlar. Bununla birlikte, diğer eğitim kademelerinin beden eğitimi öğretim programları, ilkokul beden eğitimi dersi programının hepsi uygulanmış ve öğrencide hedeflenen çıktılara ulaşılmış gibi düşünülerek bu programın üzerine oluşturulmuştur (Yaylacı, 1998). Çocukların bir sonraki eğitim kademelerinde beden eğitimi derslerinde ve günlük hayatlarında hareket becerileri açısından sorun yaşamaması için beden eğitimi

ve oyun dersi programının eksiksiz şekilde uygulanması oldukça önem arz etmektedir. Tüm bunların yanında ilkokul kademesindeki çocuklar henüz oyun çağında oldukları ve oyunla öğrendiklerinden dolayı beden eğitimi ve oyun dersinin önemi daha da artmaktadır.

2.3.2.1. Beden eğitimi ve oyun dersi programının amacı

Günümüzde yaşamında ülkeler eğitim sistemlerini dönemin gerektirdiği yeterliğe sahip, bilimle uğraşan, bilinçli nesiller yetiştirecek şekilde düzenlerler. Ülkemizde de bu bağlamda 2005 yılında eğitim sisteminde program değişikliği yapılarak öğrenciyi merkeze alan bir tutum kabul görmüştür. Okulu öğrencilerin yaparak-yaşayarak, eğlenerek öğrenecekleri bir yuvaya dönüştürme düşüncesi benimsenmiştir (Demirhan, 2019). Bununla birlikte oyun ve çocuğun ayrılmaz bir parça olduğu düşünülerek, çocukların ihtiyaçlarına ve ilgilerine yönelik oyun merkezli öğretim programları hazırlanmıştır. Beden eğitimi ve oyun dersinin amacı, öğrencilerin oyun ve fiziksel aktiviteler sayesinde ile yaşamları boyunca kullanabilecekleri temel hareketler, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte bu kavramların etkilediği hayat becerilerini ve değerleri geliştirerek bir sonraki eğitim kademesine hazırlanmalarını sağlamaktır (MEB, 2018).

İlkokullarda Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programıyla öğrencilere kazandırılması beklenen beceriler; hareketlilik, çabukluk, dayanıklılık, ritim, kuvvet, esneklik, koordinasyon şeklinde sıralanmıştır (MEB, 2018).

2.3.2.2. Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının temel ilkeleri

MEB (2018), beden eğitimi ve oyun dersinin temel ilkelerini belirtmiştir. Beden eğitimi ve oyun dersi oyun yoluyla öğrenmeyi temel alır. Bireylerin gelişimi bir bütün olarak kabul edilir. Öğrenci odaklı ortamlarda, öğrencilerin bireysel öğrenmelerini gerçekleştirmeye olanak sağlar. Süreci önemser. Gelişimsel, sarmal ve esnek bir yapıdadır. Temalar/konular belirlenen kazanımlara ulaşmada sadece bir araç olarak iş görür. Öğrencilerin eğitiminde bulunduğu çevre ve farklı kişilerle edindiği tecrübeler önemlidir. Öğrenme-öğretme ortamlarında bireysel, eşli ve grupla çalışmalar (etkinlikler) dengeli bir şekilde dağıtılır. Yenilikçi, eleştirel ve yansıtıcı düşünme ön plandadır. Evrensel ve toplumsal değerlerden bahsedilmiştir. Fairplay oyun ve mücadele anlayışı

kazandırma önemsenmiştir. Öğretmene özgürlük tanınmış, kendi özgünlüğünü açığa çıkarmasına fırsatlar verilmiştir. Tüm öğrencilerin katılımı önemlidir. Çevre ve doğa farkındalığı önemlidir. Eğlenerek öğrenme ortamı sunar. Değerlendirme süreci çok boyutludur. Aktif ve sağlıklı yaşam alışkanlığı kazandırır.

2.3.2.3. Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının yapısı

Eğitim süreci düzenlenirken öğrencinin yaşı ve hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınarak planlama yapılır. Bu planlama göz önüne alınarak Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programı “Hareket Yetkinliği” ve “Aktif ve Sağlıklı Hayat” olmak üzere iki temel gelişim alanı üzerine oluşturulmuştur. Bu iki temel gelişim alanı dokuz adet öğrenme çıktısıyla desteklenmektedir. Sarmal bir yapıda olan sınıf düzeylerine özgü kazanımlar, program çıktılarından yola çıkılarak oluşturulmuştur (MEB, 2018).

Hareket Yetkinliği öğrenme alanı üç tane alt öğrenme alanına sahiptir. Bunlar;

- **Hareket Becerileri:** Bu alt öğrenme alanında öğrencilerin nesneyle birlikte hareket edebilmesi, denge, yer değiştirme hareketlerini yapması, basit kurallı oyunlar kurması ve oynaması, müziğe, ritime uygun hareket etmesi istenmektedir.
- **Hareket Kavramları ve İlkeleri:** Bu alt öğrenme alanında ise öğrencilerden beden uzuvlarının hareketlerini bilmeleri, özel alanlarını anlamaları ve oyunu belirlenen kurallar çerçevesinde uygulamaları istenmektedir.
- **Hareket Stratejileri ve Taktikleri:** Bu alt öğrenme alanında öğrencilerden hareket halindeyken dengesini korumak için stratejiler üretmeleri, oyundaki basit taktikleri tanımlamaları istenmektedir.

Aktif ve Sağlıklı Hayat öğrenme alanı ise üç adet alt öğrenme alanı içermektedir. Bunlar:

- **Düzenli Fiziksel Etkinlik:** Bu alt öğrenme alanında öğrencilerin oyun ve etkinliklere düzenli olarak katılım sağlaması, sınıf ve okul haricinde de oyun ve aktivitelere katılım sağlamaları istenmektedir.
- **Fiziksel Etkinlik Kavramları İlkeleri ve İlgili Hayat Becerileri:** Bu alt öğrenme alanında ise oyun ve etkinlikler ile sağlık kavramı arasındaki bağlantıyı

açıklamaları, hareket esnasında bedeninde ortaya çıkan değişiklikleri açıklamaları, güvenlik ve sağlığın korunması için dikkat edilmesi gereken noktaları belirtmeleri, dengeli ve düzenli beslenme alışkanlığı kazanmaları, etkinlik esnasında iletişim becerilerini kullanmaları, iş birliği yapmaları, adil ve fairplay oyun davranışları sergilemeleri beklenmektedir.

- **Kültürel Birikimlerimiz ve Değerlerimiz:** Bu alt öğrenme alanında öğrencilerden resmi ve dini bayram, kutlama ve törenlere katılım göstermeleri, kültürel basit dansları yapabilmeleri, geleneksel çocuk oyunlarını uygulayabilmeleri ve alanında tanınmış ve başarılı olmuş Türk sporcular hakkında merak duyup araştırmaları beklenmektedir.

2.3.2.4. Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının çıktıları

Beden eğitimi ve oyun dersini alarak ilkokuldan mezun olan öğrencilerde ulaşılması hedeflenen program çıktıları belirtilmiştir (MEB, 2018). Bunlar; Temel ve birleştirilmiş devinim yeteneklerini, basit kurallı oyun ve fiziksel aktivitelerde etkili ve öz güvenle kullanır. Hareket becerileri ile alakalı tanımları bilir. Oyun ve hareket yöntemlerini ve taktiklerini uygulamaya geçirir. Zinde kalmak, aynı zamanda fiziki uygunluk düzeyini artırmak amacıyla oyun ve fiziksel aktivite kavramlarıyla ilkelerini açıklar ve bunları gerçekleştirir ve aktivitelere istikrarlı olarak katılır

Beden eğitimi ve oyun dersinde, kültürel mirasımız ve değerlerimizle ilişkin ulaşılması beklenen hedefler belirlenmiştir. Bunlar; Kültürümüze ve farklı kültürlerle ait geleneksel oyunlar ve dansları tanır ve gerçekleştirir. Milli Bayramlar/belirli gün ve haftalara ait törenlere gönüllü katılım sağlar. Beden eğitimi ve oyun dersinde kendini bulma, bireysel sorumluluk, özgüven ve zamanın etkili kullanımı becerilerini geliştirir. Beden eğitimi ve oyun dersinde iletişim becerilerini, grupta birlikte hareket edebilme, adil oyun (fair play), toplumsal sorumluluğu, liderlik, çevreye duyarlılık ve bireysel farklılıklara saygı özelliklerini geliştirir.

2.3.2.5. Beden eğitimi ve oyun dersi yardımcı kaynakları

Beden eğitimi ve oyun derslerinde öğretim programının yanı sıra öğretmenlere yardımcı olmak amacıyla tasarlanmış ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanmış iki adet yardımcı kaynak vardır.

Bunlar;

Fiziksel etkinlik kartları (FEK)

Fiziksek Etkinlik Kartları (FEK) öğretim programının hedeflerine ulaşması için, öğretmenlere ve öğrencilere yardımcı olması amacıyla hazırlanmıştır. Ders kazanımlarıyla ilişkilendirilen Fiziksel Etkinlik Kartları, oyunlaştırılmış hareket becerileri ve oyunları görsel destekli olarak aktarmaktadır. Görseller oyunun nasıl oynanacağı hakkında öğretmene bilgi vermekte, bu sayede öğretmene kolaylık sağlamaktadır.

Fiziksel etkinlik kartları sarı ve mor olmak üzere iki gruptan oluşmaktadır.

Sarı kart grubundaki başlıklar şunlardır;

- Yer değiştirme Hareketleri,
- Dengeleme Hareketleri,
- Birleştirilmiş Hareketler,
- Nesne Kontrolü Gerektiren Hareketler,
- Ek kartlar yer almaktadır.

Mor kart grubundaki başlıklar ise şunlardır;

- Hücum Oyunları,
- File ve Raket Oyunları,
- Vurma ve Yakalama Oyunları,
- Geleneksel Çocuk Oyunları,
- Açık Alan Oyunları,
- Dans Ediyorum,
- Kültürümü Tanıyorum,
- Biz Bir Takımız,
- Ek Kartlar yer almaktadır.

Fiziksel Etkinlik kartlarında her oyuna önlü arkalı olmak üzere toplam bir sayfaya yer verilmiştir. Sayfanın ön kısmında oyuna ait bir resim bulunmaktadır. Görselin yanında açıklama, öğretimsel uyarlama, güvenlik ve ekipman kısımlarına ilişkin detaylar yer almaktadır. Açıklama kısmında oyunun ayrıntılı bir biçimde oynanış şekli belirtilmektedir. Öğretimsel uyarlama kısmında oyunun farklı mekân ve kişi sayısında düzenleniş şekli açıklanmaktadır. Güvenlik kısmında oyun alanıyla ve oyunla alakalı dikkat edilmesi gerekenler yer alırken, ekipman kısmında gerekli olan malzeme listesi bulunmaktadır. Kartın arka bölümünde ise öğrenme anahtarı, değerlendirme ve iyileştirme, çeşitlendirme ve sağlık anlayışı başlıkları mevcuttur. Öğrenme anahtarı kısmında öğrenciye beceri kazandırmak ve oyunla alakalı strateji geliştirmek gibi amaçlar yer almaktadır. Değerlendirme ve iyileştirme kısmında oynanılan oyun tüm detaylarıyla değerlendirilerek daha sonra aynı oyunun daha etkili biçimde oynanmasını hedeflenmiştir. Çeşitlendirme kısmında oyunun nasıl daha zor ya da daha basit olabileceğine ilişkin ipuçlarına yer verilmiştir. Sağlık anlayışı bölümünde ise dersin ve yapılan aktivitelerin öğrencinin sağlığına etkisi kavratmak amacıyla öğrencinin aktif olması ve durumun farkında olması sağlanır (MEB, 2019a).

Oyun oynuyorum derleme kitapçığı

Beden eğitimi ve oyun dersi kapsamında öğretmenlere yardımcı olmak amacıyla fiziksel etkinlik kartlarının haricinde “Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı” yayınlanmıştır. Oyun oynuyorum derleme kitapçığı ilkökul öğrencilerinin yaş gruplarına ve hazır bulunuşluk düzeyleri göz önüne alınarak kitap içerisinde gruplara (1.sınıf, 2.sınıf, 3.sınıf ve 4.sınıf oyunları) ayrılmıştır. Bu sayede öğretmen için oyun seçmek daha kolay bir hale gelirken aynı zamanda da sınıf seviyesine uygun oyunların oynanması sağlanmaktadır. Kitabın içeriğini geleneksel, yöresel oyunlar ve çeşitli eğitsel oyun örnekleri oluşturmaktadır.

Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı içerisinde; 1.sınıf düzeyinde 86, 2.sınıf düzeyinde 68, 3 sınıf düzeyinde 68 ve 4. sınıf düzeyinde 68 olmakla birlikte toplamda 290 oyuna yer verilmektedir (MEB, 2019b).

2.3.3. Okul paydaşlarının rolü ve görevleri

2.3.3.1. Beden eğitimi ve oyun dersinde sınıf öğretmeninin rolü ve görevleri

Ülkemizde eğitim sistemi gereğince, ilkokul kademesinin programında yer alan Beden Eğitimi ve Oyun dersi sınıf öğretmenleri tarafından yürütülmektedir.

Bu bağlamda sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun dersini yürütebilecek bilgi ve becerileri kazanmış olmaları gerekmektedir. Topkaya (2011) sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi uygulamasıyla alakalı sınıf öğretmenleri yetenekleri şu şekilde ifade etmiştir;

- Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programında mevcut olan gelişim ve öğrenme alanlarını, bu alanlar ile oyun ve fiziksel aktiviteler arasında bağlantıyı açıklar. Hareket eğitimi ile alakalı kavramları bilir, hareketleri tanır, yaş grubuna göre yazılan kazanımların ne anlama geldiğini bilir ve bunlara uygun etkinlik tasarlar.
- Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programında var olan devinim çeşitlerinin hepsini uygular ya da gösterilmesini sağlar.
- Sınıf düzeyleri kazanımlarını göz önünde bulundurarak öğrenme süreciyle alakalı becerileri gösterir.
- Hedeflenen kazanımlara ulaşılmasına yönelik ders içeriği planlaması yapar, uygular ve değerlendirir.

2.3.3.2. Okul yöneticilerinin rolü ve görevleri

Okul idarecileri, okulun niteliği ve verimliliği açısından oldukça önem arz etmektedir. Çünkü okul yöneticileri, sahip oldukları bilgi ve becerilerle okulun geleceğini inşa etmekte, hedefini belirlemekte ve okuldaki değişim politikalarını yönlendirmektedir (Garies ve Tschannen-Moran, 2005). Yönetici, etkili bir okul kültürü için tüm kaynakları eğitime harcayan, personel ile iletişimini güçlü tutan, planlar yapan ve bunların denetimini sağlayan kişidir (Başaran, 1996).

1982’de toplanmış olan 11. Milli Eğitim Şurası’nın görüşleri doğrultusunda eğitim yöneticisinin tanımını “Eğitim yöneticisi, farklı sistem, kurum ve düzeylerde eğitim süreçlerini yönetmeye yeterli olacak kapasitede, kurumsal alanda ve pratikte yetişmiş uzmandır.” şeklinde tanımlamıştır. Şura, eğitim yöneticisinin görevlerini de şu şekilde ifade etmiştir; Eğitim yöneticisi, farklı eğitim kurumlarında, okullarda, eğitim

düzeylerinde eğitim programlarına; öğrenci hizmetlerine, personel hizmetlerine; mali işlerine, eğitim bina, materyallerine ilişkin işleri yönetir. Yönettiği okul, kurum veya düzeyin eğitim hedefleri gerçekleştirmek amacıyla yönetim süreçlerini aktif bir biçimde işletir. Yönettiği teşkilatın alt sistemlerinin bir bütün olarak, teşkilatla ilgili amaçları hayata geçirecek şekilde çalışmasını sağlar.

Okul yöneticileri, zaman yönetimi, amaç belirleme, insan kaynaklarının etkili kullanımı ve iletişim konularında ihtiyaç duyulan beceri ve alışkanlıkları kazanmış olmalıdır (Yalçın, 2019).

2.3.3.3. Velilerin rolü ve görevleri

Aile, çocuğun ilk ve en önemli eğitim yeridir. Anne babalar hem okul öncesi dönemde hem de sonrasında çocuğun eğitiminde gerekli görevlerini gerçekleştirerek hem de öğretmen-aile, öğretmen-okul yönetimi ilişkilerinin geliştirilmesine fayda sağlayarak okul üzerinde önemli etkiler oluşturmaktadır.

Schlecty (2011) velilerin yapması gerekenleri şu şekilde ifade etmektedir:

- Her gün çocuğunuzla, okul hakkında ve onların okulda iyi olmalarının onlar ve sizin için ne kadar önemli olduğu hakkında konuşmak için zaman ayırın. Ödevlerine yardımcı olmasanız da ödevlerini yapmaları için ilham verebilirsiniz; ödevlerini bitirmelerinin önemini belirtebilirsiniz.
- Çocuğunuzu motive eden şeyleri öğretmenin anlaması için gerekeni yapın. Grup içerisinde onlardan ve çalışmalarından bahsetmek onları mutlu eder mi utandırır mı? Başarısız olduğunda çocuğunuz nasıl tepki gösterir? Çocuğunuz yeni şeylerden mi hoşlanır, yoksa sıradan daha kolay şeylerimi tercih eder?

Velilerin yanlış tutumu, ilgisizliği, baskısı, sevgisizliği ya da fazla ilgisi gibi durumlar öğrencilerin derslerden soğumalarına, korku ve gerginlik hissetmelerine neden olmaktadır (Küçükahmet, 2001). Okulda kazanılan bilgi, beceri ve davranışlar okul dışında veliler tarafından desteklenip, pekiştirilmezse eğitimin etkililiği düşer. Bu bağlamda çocukların eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında sorumluluğun paylaşılması açısından çocuklarını en iyi tanıyan kişiler olarak velilerin okuldaki eğitim etkinliklerinin katılımlarının sağlanması son derece önemli ve gerekli görülmektedir (Arabacı, 2017).

3. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, veri toplama süreci, verilerin analizi, geçerlik ve güvenirlik ile ilgili açıklamalara yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın modeli

Bu araştırma, Beden Eğitimi ve Oyun dersi uygulamalara ilişkin, süreçte aktif olarak rol oynayan paydaşların, sınıf öğretmeni, veli ve yöneticilerin, görüşlerinin alınmasını içerdiğinden, eğitim alanında edinilen deneyimleri daha derinlemesine tanıma fırsatı sağlayan temel nitel araştırma yöntemi (Merriam,2015) çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmada amaç araştırılan konu hakkında genellemeler yapmak değil, merkezi bir olgu hakkında derinlemesine bir araştırma gerçekleştirmektir (Creswell, 2012). Nitel araştırmalar bireyin davranışını çok yönlü olarak mevcut durum bağlamında anlamlandırmaya ve yorumlamaya çalışmaktadır. Söz konusu olan birey davranışı ise ancak esnek ve bütüncül bir anlayışla araştırılabilir ve yine bu anlayışta çalışmaya katılan bireylerin görüşleri ve tecrübeleri büyük önem taşımaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

3.2. Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kartopu örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Patton'a (1987) göre amaçlı örnekleme, zengin bilgi içerdiği düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak sağlamaktadır. Yapılan araştırmaların içeriğine göre amaçlı örnekleme yöntemi de kendi içinde farklı kategorilere ayrılmaktadır. Bu kategorilerden biri olan kartopu örnekleme yöntemi ise, araştırmacının amacına ilişkin zengin bilgi kaynağı olabilecek bireylerin ve durumların belirlenmesinde özellikle etkilidir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Kartopu örneklemede süreç çok basit bir soruyla başlar: "Bu konuda en çok bilgi sahibi kimler olabilir? Bu konuyla alakalı olarak kim ya da kimlerle görüşmemi tavsiye edersiniz?" (Patton, 1987, s.56).

Bu araştırmada katılımcılara görüşmeler sonrası, konuya ilişkin yönlendirebilecekleri kişilerin olup olmadığı sorularak katılımcılar tıpkı bir kartopu gibi büyütülerek örneklem oluşturulmuştur.

Araştırmanın çalışma grubunu, gönüllülük esasına dayalı olarak çalışmaya dahil edilen Eskişehir ilinde görev yapan 7 sınıf öğretmeni, 3 yönetici ve Eskişehir ilinde ikamet eden 3 veli oluşturmaktadır. Araştırmada veri doyumluluğuna ulaşıldığı düşünüldüğünde araştırma grubu sınırlandırılmıştır. Araştırmada yer alan katılımcılara, çalışmanın hiçbir aşamasında kendi isimlerinin açık olarak yer verilmeyeceği belirtilmiştir. Bu nedenle araştırmaya katılan sınıf öğretmenlere Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7 olarak rumuz verilmiş, yöneticilere Y1, Y2, Y3 olarak rumuz verilmiş ve velilere ise V1, V2, V3 olarak rumuz verilmiştir. Katılımcılara ait demografik özellikler aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 3.1. Öğretmenlerin demografik özellikleri

Katılımcı	Cinsiyet	Mezun olunan üniversite	Mezuniyet Bölümü	Meslekteki Deneyim Yılı	Kurumdaki Görev Yılı
Ö1	Kadın	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Sınıf Öğretmenliği	1 yıl	1 yıl
Ö2	Kadın	Anadolu Üniversitesi	Almanca Öğretmenliği	28 yıl	18 yıl
Ö3	Kadın	Dokuz Eylül Üniversitesi	Çevre Mühendisliği	24 yıl	10 yıl
Ö4	Erkek	Anadolu Üniversitesi	Sınıf Öğretmenliği	46 yıl	7 yıl
Ö5	Kadın	Anadolu Üniversitesi	Sınıf Öğretmenliği	24 yıl	22 yıl
Ö6	Kadın	Anadolu Üniversitesi	Sınıf Öğretmenliği	25 yıl	22 yıl
Ö7	Kadın	Osmangazi Üniversitesi	Biyoloji	20 yıl	7 yıl

Tablo 3.2. Yöneticilerin demografik özellikleri

Katılımcı	Cinsiyet	Mezun olunan Üniversite	Mezuniyet Bölümü	Yöneticilikte Deneyim Yılı	Kurumdaki Görev Yılı
Y1	Kadın	Osmangazi Üniversitesi	Fen Bilimleri Öğretmenliği	6 yıl	6 yıl
Y2	Erkek	Dokuz Eylül Üniversitesi	Sınıf Öğretmenliği	7 yıl	3 yıl
Y3	Erkek	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	Sınıf Öğretmenliği	14 yıl	8 yıl

Tablo 3.3. Velilerin demografik özellikleri

Katılımcı	Cinsiyet	Yaş	Meslek	Öğrenim Düzeyi
V1	Kadın	42	Memur	Lisans
V2	Kadın	39	İşçi	Lisans
V3	Kadın	35	Ev Hanımı	Ortaöğretim

3.3. Veri toplama araçları

Araştırmada nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan veri toplama yöntemlerinden biri olan görüşme tekniği kullanılmıştır. Stewart ve Cash'a (1985) göre görüşme, önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç doğrultusunda yapılan, soru sorma ve cevaplama tarzına dayalı karşılıklı etkileşimi içeren bir iletişim sürecidir. Görüşmenin amacı, bireyim iç dünyasına girmek ve onun bakış açısını anlamaktır (Patton, 1987). Bu araştırma da Beden Eğitimi ve Oyun dersi uygulamalarına ilişkin paydaş görüşlerini incelemek amacıyla, veri toplama aracı olarak; her bir paydaş için, sınıf öğretmeni, yönetici, veli, farklı yarı yapılandırılmış görüşme formları (EK-1; EK-2: EK-3) kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme, araştırmacının belirlediği ya da görüşmenin akışına göre yeni sorularında sorulabildiği görüşme yöntemidir (Şimşek ve Yıldırım, 2008). Yarı yapılandırılmış görüşme formları beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programı göz önüne alınarak ve ilgili alanyazın taranarak araştırmacı tarafından hazırlanmış ve iki farklı alan uzmanına danışılarak son haline getirilmiştir. Veri toplama araçlarına son şekline verilmesi için görüşlerine başvurulmuş uzmanların, nitel araştırma yöntemleri ve beden eğitimi ve spor alanında uzman kişilerden olmasına dikkat edilmiştir.

Paydaşlar ile yapılan bireysel görüşmeler, analiz anında araştırmacının elde ettiği verileri hatırlamasına ve analize yardımcı olması için ses kayıt cihazıyla yapılmıştır. Katılımcıların izinleri alındıktan sonra toplanan ses kayıtları, sadece araştırmanın analiz sürecinde, verileri daha detaylı inceleyebilmek amacıyla kullanılmıştır. Görüşmeler esnasında katılımcılara etki edebilecek bireysel yorumlardan kaçınılmıştır. Katılımcılara görüşmeler esnasında yeterli zaman verilmiştir. Bulgular kısmında katılımcıların doğrudan görüşlerine yer verilerek bulguların desteklenmesini sağlamak amaçlanmıştır.

3.4. Veri toplama süreci

Kartopu örnekleme yöntemiyle seçilen katılımcılarla yapılan görüşmeler, araştırmacı tarafından önceden hazırlanmış olan görüşme formları kullanılarak, katılımcılar ve araştırmacının ortak bir şekilde belirlediği zaman diliminde ve mekânda yapılmıştır. Görüşmeler çeşitli kafeteryalarda ya da internet ortamı üzerinden gerçekleştirilmiş olup ortalama 15-20 dakika sürmüştür. Görüşmelerde katılımcılara tüm hak ve özgürlükleri, araştırmanın amacı, bilgilerin gizliliğine önem verileceği ve

diledikleri zaman çalışmadan gerekçe göstermeksizin ayrılabilirler aktarılmış ve katılımcılardan araştırmaya gönüllü katılımları konusunda onay alınmıştır.

3.5. Verilerin analizi

Bu araştırmada ilk olarak görüşmelerin sonucunda elde edilen ses kayıtları dosyaları Microsoft Office-Word programı kullanılarak dökümleri yapılmıştır. Bu bağlamda araştırmada verileri analiz ederken nitel veri analiz yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi tercih edilmiştir. Wallcott (1994) betimsel analizi, verilerin özgün formuna bağlı kalarak doğrudan alıntılarla verilerin betimsel bir yaklaşımla okuyucuya sunulması olarak tanımlamıştır. Betimsel analizde veriler toplanır ve daha önce belirlenmiş temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Veriler araştırmanın amacının ortaya çıkardığı temalara göre düzenlenebileceği gibi kullanılan görüşme formlarındaki sorular dikkate alınarak da sunulabilmektedir. Bu analiz türünde görüşülen bireylerin düşüncelerini daha çarpıcı bir şekilde aktarmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir (Yıldırım ve şimşek, 2018).

Araştırmada katılımcıların görüşlerine bütüncül bakış açısıyla görebilmek amacıyla üç katılımcı grubun görüşme dokümanları tek tek okunmuştur. Okuma işleminden sonra, her bir grubun verileri kendi içerisinde kodlanmıştır. Kodlamalar yapılırken katılımcıların kullandıkları kelimelerin seçilmesine zen gösterilmiştir. Kodlama işlemi sonuçlandıktan sonra katılımcılar arasındaki benzer ve farklı görüşler bir araya getirilerek temalara ulaşılmıştır. Araştırmacı tarafından kodlar ve temalar tekrar gözden geçirilerek, ortaya çıkan verileri desteklemek amaçlı görüşmelerden doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

3.6. Geçerlik ve güvenirlik

Nitel araştırmalar çerçevesinden geçerlik; okuyucuların, katılımcıların ve araştırmacının bakış açısından bulguların doğruluğunun belirlenmesini içermektedir (Creswell ve Miller, 2000). Araştırmada amaçlı örneklem yöntem çeşitlerinden kartopu rneklemesi kullanılmış konuya ilişkin farklı bakış açıları olan katılımcıların görüşleri alınmıştır. Patton (2014), nitel analizlerin doğruluğunu ve geçerliğini onaylamada dört çeşit genlemeden yararlanıldığını belirtmiştir. Bunlar;

1. Yöntem çeşitliliği: Çeşitli veri toplama yöntemleri kullanılarak oluşturmuş bulguların tutarlılığının kontrolü
2. Kaynak çeşitliliği: Aynı yöntem içerisinde farklı veri kaynaklarının tutarlılığının kontrolü
3. Analizci çeşitliliği: Bulguları kontrol eden birden fazla analizci kullanımı
4. Kuram/bakış açısı çeşitliliği: Bulguyu yorumlamada çeşitli bakış açısı ya da kuramların kullanımı.

Bu araştırmada, kaynak ve analiz çeşitlemesi kullanılmıştır. Görüşmelerden elde edilen bulgular sınıf öğretmenleri, okul yöneticileri ve veli ifadeleri de göz önüne alınarak yorumlamalarda bulunulmuştur. Bu durum, veri kaynaklarının çeşitlemesi yapıldığını göstermektedir. Görüşme verileri yazıya aktarıldıktan sonra, dışarıdan bir kişinin ses kaydını dinleyerek teyit alınmış, gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Bu şekilde analizci çeşitlemesi sağlanmıştır. Ayrıca verilerin toplanmasında farklı grupların görüşleri dikkate alınarak ve farklı kurumlarda görev yapan katılımcılar seçilerek katılımcı çeşitliliği de sağlanılmıştır.

Aynı zamanda inandırıcılığı artırmak için katılımcılarla yapılan görüşmeler yarı yapılandırılmış biçimde kurgulanmıştır. Bu şekilde derinlik odaklı veri toplanması sağlanmıştır. Tutarlılığı artırmak için elde edilen veriler doğrudan yorumsuz bir şekilde sunulmuş, dışarıdan birine ses kayıtları dinletilerek metni takip etmesi aracılığıyla onaylanmıştır. Diğer yandan araştırma süreci ve bu süreçte yapılanlar, araştırmanın yöntem bölümünde ayrıntılı bir biçimde rapor edilmiştir.

4.BULGULAR VE YORUMLAR

Çalışmanın bu kısmında görüşme verilerinden elde edilen bulgular ve yorumlar her bir paydaş için ayrı başlıklarda sunulmuştur.

4.1. Sınıf öğretmenleri ile yapılan görüşmelerinden elde edilen nitel bulgu ve yorumlar

Bu çalışmada Eskişehir ilinde çalışan 7 sınıf öğretmeni ile beden eğitimi ve oyun dersi hakkında görüşmeler yapılmıştır. Bu kısımda araştırma kapsamındaki sınıf öğretmenlerinin görüşme sorularına verdikleri cevaplar neticesinde elde edilen veriler sunulmuştur. Bulgular ve bulgular çerçevesinde araştırmacı tarafından yapılan yorumlar görüşme formunda yer alan soruların sırası dikkate alınarak sunulmuştur.

Görüşme formunda, öğretmenlerin demografik bilgileriyle alakalı sorulardan sonraki soru, ikinci soru, “*Beden eğitimi ve oyun dersinin önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?*” şeklindedir. Öğretmenlerin hepsi beden eğitimi ve oyun dersinin önemli olduğunu vurgulamış, bunun yanı sıra çocuklarda fiziksel, ruhsal ve sosyal anlamda doğru davranışlar edinimine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bu konu hakkındaki görüşme verileri aşağıda sunulmuştur.

Ö1: “*Beden eğitimi dersinin çocuklar için çok gerekli olduğunu düşünüyorum. Hem gün içerisinde enerjilerini atmak adına hem de onların farklı yönlerini keşfetmek adına bence gayet gerekli bir ders.*”

Ö2: “*Çok önemli bir ders olduğunu düşünüyorum. Çünkü çocuklar kendilerini en güzel bu şekilde ifade edebiliyorlar. Arkadaşlık ilişkilerini, kendilerine olan özgüveni bu ders kapsamında daha rahat görebiliyorum, bu sayede onları daha iyi tanıma fırsatı tanıyorum.*”

Ö3: “*Bu dersi tabii çok önemsiyorum. Çocukların yoğun dersler arasında bahçeye çıkıp farklı bir alanda etkinlik yapmalarının hem fiziki hem bedeni hem düşünsel olarak çok faydası olduğunu düşünüyorum.*”

Ö4: “*Çocuklar için başta bedensel gelişim olmak üzere zihinsel gelişimine sosyal gelişimine her türlü gelişimine etki eden bir ders aslında.*”

Ö6: “Beden eğitimi ve oyun dersi bizim için çok önemli. Çünkü çocukların spor yapması sağlıklı olmalarını ve enerji atmalarını sağlıyor.”

Ö7: “Çocuk en çok oyunla öğrenebiliyor. Bu yüzden bu dersi gerçekten önemsiyorum. Bunun yanı sıra çocuklar oyun sayesinde hem bir sosyal ortamda grup halinde hareket etmeyi, kurallara bağlı oyun oynamayı öğreniyorlar. Çocukların kişilik özelliklerini de ortaya koyuyor, mesela bazıları biraz daha liderlik özellikleri gösterirken bazıları daha çekinik kalabiliyorlar. Biz beden eğitimi ve oyun derslerini özellikle küçük sınıflarda çok önemsiyoruz. Çünkü dediğim gibi hem çocukları tanımamız hem de daha toplumsal sorumluk sahibi sosyal bireyler oluşturabilmemiz adına bizim için en büyük araç.”

Bu soruya 1 öğretmen çocuklarda gelişim alanlarına katkı sağladığının yanı sıra dersin öneminin yeterince vurgulanmadığını düşündüğünü belirtmiştir. Bu görüşünü şu şekilde aktarmıştır:

Ö5: “Bizim açıkçası, ilkokul öğretmenlerinin, bu alandaki yetersizliklerinden kaynaklı bu dersin öneminin ne yazık ki yeterince vurgulayamadıklarını düşünüyorum. Beden eğitimi ve oyun derslerinin, diğer tüm derslere ve çocuğun bedensel, fiziksel aynı zamanda sosyal ve psikolojik gelişimine çok faydalı olacağını düşünüyorum.”

Bu soruya öğretmenlerin verdikleri cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin hepsinin beden eğitimi ve oyun dersini önemli gördükleri ve ortak bir şekilde çocuklarda zihinsel, bedensel ve duyuşsal olarak gelişim sağladığını düşündükleri görülmektedir.

Görüşme formundaki üçüncü soru “Beden eğitimi ve oyun dersinin amaçları hakkında ne düşünüyorsunuz?” şeklindedir. Bu soruya 2 öğretmen programın amaçları haricinde kendi düşüncelerini belirtmişlerdir. Ö1 ve Ö2’nin ifadeleri şu şekildedir:

Ö1: “Genel amaçları, ben çocukların hani küçük yaşta spora eğilimleri olabiliyor bazı çocukların onları keşfetmek olabilir. Onların enerjilerini atmalarını sağlamak, rahatlamalarını, esnemelerini sağlamak önemli bence beden eğitimi dersinde.”

Ö2: “Bunun amacı bence kişinin bedenini tanıması, sağlıklı hayat deneyimi kazandırması, yani kendini ve bedenini iyi tanıması bence amaç bu.”

Bu soruya 2 öğretmen program doğrultusunda belirtilen amaçlara uygun etkinlikler yaptıklarını belirtmişlerdir. Ö4 ve Ö6’nın ifadeleri şu şekildedir:

Ö4: “Amaçları zaten Türk Milli Eğitim’in genel amaçlarında var. Bizde çocuklarımızı bedensel yönden gelişimlerini tamamlamak için, bedensel gelişimlerine katkı amacıyla beden eğitimi ve oyun derslerini bu amaçlar doğrultusunda işlemekteyiz.”

Ö6: “Kazanım odaklı amaçlarımız var Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen. O kazanım ve amaçlar doğrultusunda çocukların temel becerisini geliştirme, topa vurma-tutma, denge oyunları, oyunun kurallarına uyma gibi etkinlikler yapıyoruz.”

Bu soruya Ö3 ise amaç ve kazanımları uygulamanın çok mümkün olmadığını, genellikle ders defterine yazıldığını ifade etmiştir. Eğer belirlenen amaçlara ulaşılsa öğrencilerin ileriki eğitim hayatlarında daha başarılı olabileceğini belirtmiştir. Ö3’ün görüşü şu şekildedir:

Ö3: “İşin doğrusu biz programda belirtilen amaçlar doğrultusundaki kazanımları sadece deftere yazıyoruz. Hepsini uygulayabildiğimizi düşünmüyorum, çünkü bir yerde yetersiz kalıyoruz. Ama amaçlara uygun kazanımlar gerçekten uygulanırsa her çocuk için, ortaokula gittiğinde ve beden eğitimi öğretmeniyle karşılaştığında çok büyük faydası olacağını düşünüyorum. Ama yani ilkokulda pek randıman alındığını düşünmüyorum.”

Bu soruya iki öğretmen ise amaçların ve kazanımların kendilerini tekrarlayan yapıda olduğunu söylemiş ve amaçların daha farklı bir şekilde ifade edilmesini ve yol gösterici olmasını istediklerini ifade etmişlerdir. Ö5 ve Ö7’nin görüşleri şu şekildedir:

Ö5: “Amaç sayısı çok az zaten bu derste, aslında önceki dersin sadece adı değişti, amaçlar basit olmasına rağmen çok fazla yüzeysel kaldığını düşünüyorum. Yani daha ayrıntılı yol gösterici bir şeyler olduğunu dilerdim.”

Ö7: “Amaçları veya altında yazan şeyleri açıkçası çok yeterli bulmuyorum. Mesela beden kontrolü, nesne kontrolü gibi şeylerden bahsediyor. Daha farklı şekillerde daha farklı amaçlar konulabilir diye düşünüyorum. Ve birinci sınıftan dördüncü sınıfa kadar aynı şeyleri sürekli tekrarlıyormuşuz gibi geliyor bana açıkçası.”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel anlamda değerlendirildiğinde, iki farklı görüş ortaya çıkmıştır. Sınıf öğretmenlerinden bazıları amaçları yeterli bulup bunları derslerine entegre ederek dersi işlediğini belirtirken, diğer kısım amaçların kendini tekrar ettiğini ve daha detaylandırılması gerektiği görüşünü savunmuşlardır.

Görüşme formunda üçüncü sorunun sonda sorusu “*Beden eğitimi ve oyun dersinin çocukların gelişimindeki yeri nedir?*” şeklindedir. Bu sorulara Ö2, Ö6, Ö7 çocuklarda görülebilecek davranış değişikliklerini vurgulamışlardır. Ö2, Ö6 ve Ö7’nin ifadeleri aşağıdaki gibidir:

Ö6: “*Ben şimdi kendi oğlumdan örnek vereyim. Basketbola gidiyor. Çok hırçın bir çocuktu ama spora yönlendirdiğimiz zaman daha aktif olduğundan kaynaklı hırçınlığı olmuyor, daha sakin. Genelde böyle bir etkisi oluyor çocuklar üzerinde.*”

Ö7: “*Çocukların daha iyi öğrenmelerini sağlıyor. Oyun olarak diğer bütün derslerde kullanıyoruz, çocuklar oyun olduğu zaman daha aktif bir öğrenme sağlıyorlar. Bunun yanı sıra çocuklarla birlikte yaptığımız etkinliklerde çocuklar mutlu oluyorlar bu yüzden öğrenmenin daha hızlı gerçekleştiğini düşünüyorum. Bunların haricinde fiziksel gelişimini de etkiliyor tabii ki çocukların kas becerilerini ve hareket becerilerini daha artırıyor.*”

Ö2: “*Hem fiziksel hem ruhen geliştiği hem de çocuğun dinlendiği, kendi beynini dinlendirdiği bir ders beden eğitimi ve oyun. Ruhen gelişimi hakkında sınıf öğretmenine önemli ipuçları verebilir. Sağlıklı olma, sağlıklı kalma, dengeli ve düzenli beslenme gibi her alana değiniyor beden eğitimi dersi aslında geniş kapsamlı baktığımız zaman.*”

Diğer öğretmenlerden farklı olarak Ö7 dersin çocukların gelişiminde oldukça önemli bir yerde olduğunu ancak bu gelişimi sağlamanın temel koşulunun belirtilen kazanımların tam anlamıyla kazandırılması gerektiğini şu şekilde dile getirmiştir:

Ö3: “*Bütün kazanımlar, tam anlamıyla uygulanırsa gerçekten çok faydası olacağını düşünüyorum. Her anlamda, sadece fiziksel değil, dediğiniz gibi duygusal, düşünsel anlamda da. Çünkü o kadar güzel etkinlikler, o kadar güzel kazanımlar var ki. Ama işte uygulanırsa gerçekten başarılı olacağını düşünüyorum.*”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde, beden eğitimi ve oyun dersinin sadece fiziksel anlamda çocukların gelişimine katkı sağlamanın yanı sıra kişilik gelişiminde önemli bir rol oynadığı öğretmenler tarafından ortak görüş olarak ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki dördüncü soru “*Beden eğitimi ve oyun dersi için okulunuzdaki olanaklar nelerdir? Olanakların yeterliliği hakkındaki düşünceleriniz*

neler? Neden?” şeklindedir. Öğretmenlerin hepsi okulun yeterliliği hakkında olumsuz görüşleri olduğunu belirtmişlerdir. Bu konuya ilişkin öğretmen görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Ö1: “Okul bahçemiz var. Herhangi bir spor salonu benzeri yerimiz yok ama geniş bir okul bahçemiz var. Toplarımız var. Bazı engeller var bu kadar. Yeterli bulmuyorum. Çünkü çocukları çıkardığımda ne yapacağımı bile şaşırtıyorum bazen. Sürekli aynı şeyler, top oynattırıyorum. Onun da çocuklara bir verimi olmuyor.”

Ö2: “Beden eğitimi ve oyun dersini sağlıklı yapabilmek çok önemli. Bunun içinde spor salonunun olması çok önemli. Bence her okulda bir spor salonu olması gerektiğini düşünüyorum. Ama maalesef birçok okulumuzda bunun altyapısı yok, keşke olsaydı çok önemli. Araç gereçler spor salonu olmadığı için çok sınırlı top veyahut ipten başka malzeme kullanamıyoruz. Okulumuzun yeterliliği hakkında olumsuz düşünüyorum kesinlikle.”

Ö3: “En büyük sorunlarımızdan biri bu. Bizim okulumuz iki yıllık yeni bir bina, bunu yaparken bir spor salonu yapılmalıydı, spor salonu yok şu anda. Bodrum katta idarenin belirlediği bir alan var fakat orası da sıcaklık olarak çok fark ediyor ve aynı zamanda nem ve rutubet var. Yani beden eğitimi için uygun değil orası. Bahçemizde yeni yapıldığı için zemini hala inşaat zemini gibi. Teneffüslerde bile çocuklar düşüp yaralanıyor. Hiç uygun değil ilkokulumuz beden eğitimi dersi için. Hiç araç gerecimiz yok. Kadrolu beden eğitimi öğretmenimiz olmadığı için spor odası gibi bir yerimiz yok. Okulumuz olanaklarını bu ders kapsamında yetersiz buluyorum. Salon yok, araç gereç yok ve bahçede uygun değil.”

Ö4: “Okulumuz beden eğitimi dersi için uygun bir ortam sınımamaktadır öğrencilerimize. Her taraf beton. Düşmeleri için sanki özellikle düşünülmüş yapılmış gibi tırtıklı zemin. Zaten okulumuzun spor salonu yok. Çocukların bırakın beden eğitimi dersini, teneffüslerde bile rahatça oyun oynayabileceği bir alan yok. Araç gereç yönünden de aynı şekilde, her öğretmen kendi imkanlarıyla kendi sınıflarındaki top, ip, çember gibi ekonomik, kolay bulunan malzemelerle dersi idame ettiriyorlar. Bu konuda okulun olanaklarını yeterli bulmuyorum.”

Ö5: “Hiçbir olanağımız yok. Top dahi yok. Ya evden getiriyoruz, işte toplarını getiriyorlar, iplerini getiriyorlar. O şekilde idare etmeye çalışıyoruz. Bir minderimiz dahi yok. Okulumuzun yeterliliği hakkında olumsuz düşünüyorum.”

Ö6: “Hiçbir olanağımız yok, bir tek topumuz var müdür yardımcısının odasında. Çocuklar top alıyorlar, voleybol sahasında oynuyorlar. Onun haricinde kurallı oyunlar oynuyoruz. Olanaklar yeterli değil. Çok amaçlı salonumuz var ama onu da spor salonu olarak kullanamıyoruz kilitli olduğu için.”

Ö7: “Bahçemiz için söyleyeyim. Asfalt bir bahçemiz var. Yani onun haricinde bir spor salonu ya da top, ip, minder gibi şeylerimiz maalesef yok. Sadece step tahtalarımız var, onları da birisi etkinlik yapmak için okula bağışlamış. Onun haricinde bir şey yok maalesef. Okulumuzun olanaklarını yeterli bulmuyorum. Çoğu ilkokulda da yeterli olduğunu düşünmüyorum.

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, öğretmenlerin tamamının olanaklar hakkında olumsuz düşündükleri ortaya çıkmıştır. Okullarda spor salonunun olmaması, beden eğitimi ve oyun dersini verimli işlemek için gerekli araç-gerecin bulunmadığı çalışmaya katılan tüm öğretmenlerin ortak sorunlarıdır.

Görüşme formundaki beşinci soru “Beden eğitimi ve oyun dersi için ders öncesinde yaptığımız hazırlıklar nelerdir?” şeklindedir. Ö1 ve Ö4 beden eğitimi ve oyun dersi için hazırlıklarını program odaklı olmaktan daha çok öğrencilerinin durumuna göre yaptıklarını belirtmişlerdir. Ö1 ve Ö4’ün görüşleri şu şekildedir:

Ö1: “Öncesinde internetten bazen etkinlik araştırıyorum neler yaptırabilirim diye. Bazen stajdayken öğrendiğimiz oyunları oynattıyorum.”

Ö4: “Açıkçasını söylemek gerekirse sadece hazır bulunuşluk düzeyine bakarak. Yani diğer derslerdeki gibi önceden bir hazırlık yapmak değil o anki duruma, hazır bulunuşluğa göre karar veriyoruz.”

Diğer öğretmenler ise beden eğitimi ve oyun dersi için hazırlıklarını plan ve kazanımlar üzerinden yaptığını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bu konudaki açıklamaları şu şekildedir:

Ö2: “Bu derse girmeden önce yaptığımız hazırlıklar, biliyorsun bizim yıllık ünitelendirilmiş planlarımız, günlük planlarımız var. Müfredat bize neyi verdiyse daha

öncesinde onu okuruz, o ders hakkında ise tabii ki günlük planımızı da yaparız. Ne yaptırabiliyorsak tabii ki o sınıfla ilgili onu hazırlarız ve o şekilde gireriz.”

Ö3: “Hazırlık olarak çocuklar eşofmanlarını getiriyorlar, bu şekilde sorumluluk duyguları gelişiyor. Bunun yanında tabii kazanımlara bakıyoruz. Hani bugün ne yapsak, hangi oyunu oynatsak. Hazırlıklarımız bunlar.”

Ö5: “Genelde neler yaptıracağımı planlamaya çalışıyorum. Kazanıma bakıyorum ve o kazanımı gerçekleştirmek için nasıl bir şey yaptırabilirim, en önce onu planlıyorum. Ya da bunu oyunlaştırmaya çalışıyorum mümkün olduğu kadar. Bir de diğer farklı derslerimle sarmal bir şekilde uygulamaya çalışıyorum.”

Ö6: “Beden eğitimi dersi için belirlenmiş kazanımlarımız var o kazanımlara göre yapmaya çalışıyoruz.”

Ö7: “Kış aylarında zaten bir hazırlık yapma söz konusu olmuyor. Onun haricinde diğer zamanlarda kazanım neyse o kazanıma göre etkinlikler yaptırıyoruz. Kazanıma göre ne oynayabiliriz diye karar veriyorum. Ama çoğunlukla çocuklar kendi aralarında oyun kurup oynamak istiyorlar.”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar genel olarak değerlendirildiğinde, çalışmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun beden eğitimi ve oyun dersi öncesinde yıllık planı ve kazanımları inceleyerek günlük planlarını yaptıkları ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki altıncı soru “Beden eğitimi ve oyun dersi kapsamında ne tür etkinlikler yapıyorsunuz? Sınıf düzeylerine göre etkinliklerinizde yaptığınız değişiklikler nelerdir?” şeklindedir. Öğretmenlerden Ö2 ve Ö5 fiziksel etkinlik haricinde beden eğitimi ve oyun dersinin teorik boyutuna da programlarında yer verdiklerini şu ifadelerle açıklamışlardır:

Ö2: “Beden eğitimi dersini çocuklara teorik olarak da sunuyoruz. Bazı derslerde de oyun olarak işliyoruz. Özellikle birinci ikinci sınıflarda daha çok grup halinde hareket edebilme, kuralları öğrenmeye yönelik oyunlar oynuyoruz. Büyüdükçe öğreniyorlar. Bahçede genellikle aç kapıyı vezirgan başı, yağ satarım bal satarım, ip atlama, top sektirmece, küçük yarışmalar gibi oyunlar oynuyoruz. Havalar soğuk olunca, sınıfta daha çok oturarak oynayacakları, deve cüce, gece gündüz, boom gibi oyunlar oynuyoruz.”

Ö5: “Genelde çocuklar yarışma türü fiziksel aktiviteleri daha çok seviyorlar. Birlikte farklı şekillerde oyunlar ya da yarışmalar yapıyoruz. Bu aynı zamanda kazandığında ya da kaybettiğinde nasıl davranmaları gerektiğini de öğretiyor, etik boyutu var yani işin aslı. Sınıf düzeyleri değişse de kazanımlar genelde birbirini tekrarlayarak devam ediyor, üzerine bir şeyler katabilmek tamamen öğretmene düşen bir görev. Bir sonraki yıl öncekinin üzerine koyarak ilerlemeye çalışıyoruz. Bunun yanı sıra kötü havalarda sınıfta beden eğitimi dersinin, sağlıkla ilgili konularını anlatıyoruz. Sağlık boyutuyla ilgili olan teorik bilgilere yer veriyoruz sınıf içinde daha çok.”

Bunun yanı sıra Ö1 ve Ö7 beden eğitimi ve oyun dersinde etkinliklerinin kısıtlı olduğunu genelde çocuklara serbest etkinlik yaptırdıklarını şu ifadelerle belirtmişlerdir:

Ö1: “Diğer derslerle ilişkilendiriyorum, matematikle, Türkçeyle onların seviyelerine göre. Top oynatıyorum, koşular oluyor. Kız çocuklarına voleybol, pas onları gösterdim. Erkeklerin ilgi alanı futbol olduğu için onlara daha çok top verip serbest bırakıyorum. Sınıf içindeki çocukların düzeylerine göre farklı oyunlar oynatabiliyorum. Havalar soğuk olunca da sınıfta müzik eşliğinde, spor hareketleri, ısınma hareketleri yaptırıyorum.”

Ö7: “Kazanımlara göre etkinlikler yapıyoruz fakat çocuklar bu dersi, bir ders olarak görmek istemiyorlar. Genelde erkekler futbol oynamak istiyorlar. Biraz etkinlik yaptıktan sonra futbol ve voleybol oynuyorlar. Birinci sınıfta daha çok ip atlama, yakan top, mendil kapmaca gibi oyunlar oynarken, dördüncü sınıfta futbol voleybol gibi branşları merak etmeye başlıyorlar.”

Diğer üç öğretmen ise kazanımlara dikkat ederek etkinliklerini yönlendirdiklerini, sınıf içi etkinliklerinde daha çok dikkat geliştirici oyunlara yer verdiklerini şu şekilde açıklamışlardır:

Ö3: “Derslerde o günkü kazanımlara dikkat etmeye çalışıyoruz. Onlara uygun oyunlar seçmeye çalışıyoruz. Biraz kazanıma uygun etkinlikler yapıp serbest kalın dediğimiz de daha mutlu oluyorlar. Sınıf seviyesine göre yaptırdığımız etkinlikler değişiyor, küçük sınıflarda daha çok kuralları öğretmeye çalışıyoruz. Sınıfta da etkinlikler yapıyoruz hava soğuk olunca deve cüce, isim şehir gibi. O anda doğaçlama farklı bir oyuna geçebiliyoruz.”

Ö4: “Her sınıf düzeyinde oynadığımız oyunlar, beden eğitimi etkinlikleri farklıdır. Çocukları gruplar halinde, kızlı erkekli, tek çift sırasına göre dizerek çeşitli yarışmalar tipinde atma, tutma, sıçrama, koşma, eğilme, buna benzer çocukların el, göz, kol koordinasyonlarını geliştirici beden eğitimi faaliyetleri yapmaktayız. Soğuk havalar da sınıf içerisinde dikkat çekici oyunlar, fazla yerlerinden kıpırdamayacak şekilde el, kol kaslarını geliştirici işte meyve toplama, gece gündüz gibi. Çocukların dikkat seviyelerini de geliştirecek sınıf içi faaliyetlerle dersi yürütüyoruz.”

Ö6: “Genelde kurallı oyunlar, bireysel oyunlar, yarışmalar, parkurlar yapıyoruz. Birinci sınıfta genelde mendil kapmaca, yağ satarım bal satarım oynamayı severler. Büyüdükçe daha çok basketbol, voleybol, futbol oynamayı seviyorlar, kurallarını merak ediyorlar. Havalar soğuk olunca sınıfta etkinlikler yapıyoruz, isim şehir, kelime bulmaca gibi oyunlar oynuyoruz.”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde, derslerinde genel olarak geleneksel oyunlara ve basit eğitsel oyunlara yer verdikleri ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra sınıfta da beden eğitimi ve oyun dersini basit oyunlarla işleyerek çocukların dikkat seviyelerini geliştirmeyi amaçladıkları görülmüştür. Çalışmaya katılan tüm öğretmenlerin sınıf düzeylerine göre yaptıkları etkinliklerin değiştiği, birinci sınıfta daha çok geleneksel oyunlar ve kuralları öğrenmeye yönelik faaliyetler yaptıkları görülürken, dördüncü sınıfa kadar yapılan etkinliklerin seviye olarak zorlaştığını ve daha çok spor branşlarına da yer verdikleri ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki yedinci soru “Beden eğitimi ve oyun dersi etkinlikleri için hangi kaynaklardan yararlanıyorsunuz?” şeklindedir. Bu soru kapsamında sonda soru olarak “Yardımcı kaynağınız var mı?”, “FEK’ler hakkında ne düşünüyorsunuz?”, “FEK’lere programınızda ne kadar yer veriyorsunuz?”, “Oyun oynuyorum derleme kitapçığı hakkında neler düşünüyorsunuz?” ve “Beden eğitimi ve oyun dersi kılavuz kitabı hakkında neler düşünüyorsunuz?” sorularına yer verilmiştir. Öğretmenlerin bu sorulara ait görüşleri şu şekildedir:

Ö1: “Kaynak olarak genelde internetten yararlanıyorum. Bir de FEK kartlarından yararlanmaya çalışıyorum, yıllık planda falan görünüyor ama benim elimde yok. Çok inceleme fırsatı bulamıyorum. Oyun oynuyorum derleme kitapçığı hakkında bir bilgim yok, benim elime gelmedi. Kılavuz kitabını da incelemedim.”

Ö2: “Milli eğitimin bize verdiği kılavuz kitapta yazanlara göre, ne varsa onu yapıyoruz. Bundan yaklaşık beş altı sene önce bize renk renk fiziksel etkinlik kartları adında bir kitapçık vermişlerdi. Hala dolabımda duruyor, onlara bakıyoruz güzel bir kaynak. Oyun oynuyorum derleme kitapçığından haberim yok.”

Ö3: “Kaynak olarak fiziksel etkinlik kartlarını kullanıyorum, o günkü plan ve kazanım doğrultusunda hangi kartları kullanabilirim diye bakıyorum bazen bir derste üç kart kullandığımız oluyor, o kartları çok beğeniyorum. Oyun oynuyorum derleme kitapçığını ilk defa duyuyorum. Kılavuz kitap artık elimize ulaşmıyor.”

Ö4: “Yazılı olarak yararlandığım bir kaynak yok. Bu dersle ilgili bakanlığımızın geliştirdiği bir kitap da yok. İlgi duyarsanız çocukların yaş düzeylerine göre araştırıp oyunlar buluyorsunuz. Fiziksel etkinlik kartlarını hiç görmedim, inceleme şansı bulamadım. Oyun oynuyorum derleme kitapçığını da incelemedim doğrusu. Kılavuz kitabı inceledim, kağıt üzerinde güzel anlatıyor ama uygulamaya geldiği zaman okul ortamını ve sınıf ortamını da dikkate aldığımız zaman uygulanamıyor çoğu zaman.”

Ö5: “Bize bundan uzunca bir süre önce hani yol gösterecek anlamında kitap gönderilmişti. Fiziksel etkinlik kartlarını bazen kullandım ama kendi adıma onları çok aktif kullandım diyemeyeceğim. Oyun oynuyorum derleme kitapçığıyla alakalı bir bilgi sahibi değilim. Beden eğitimi ve oyun dersi kılavuz kitabı da bize ulaşmadı.”

Ö6: “Genelde internetten yararlanıyorum. Önceki yıllarda fiziksel etkinlik kartları vardı ama bizim elimize ulaşmadı. Oyun oynuyorum derleme kitapçığını hiç bilmiyorum. Kılavuz kitabı incelemedim.”

Ö7: “Kaynak olarak kullandığım bir tane çocuk oyunları kitabım var, ilk öğretmen olduğumda almıştım. Aynı zamanda internetten de yararlanıyoruz. Fiziksel etkinlik kartlarını ilk çıktığı zamanlar çok fazla kullanmıştık ama açıkçası artık çok kullanmıyoruz zaten elimde de yok. Oyun oynuyorum derleme kitapçığını ilk defa sizden duydum. Kılavuz kitabı önceden kullanıyorduk ama şu anda o da elimde yok.”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar değerlendirildiğinde, üç öğretmenin internetten faydalandığı ortaya çıkmıştır. FEK kartları hakkında öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde iki öğretmenin, Ö2 ve Ö3, beden eğitimi ve oyun derslerinde FEK kartlarını aktif olarak kullandığı görülürken, üç öğretmen, Ö1, Ö5, Ö7, FEK kartlarını daha önce incelemiş ama şu an çok aktif kullanmadığını belirtirmiş, iki öğretmen ise, Ö4

ve Ö6, FEK kartlarının eline ulaşmadığını ve incelemeyi belirtmişlerdir. çalışmaya katılan tüm öğretmenler oyun oynuyorum derleme kitapçığı hakkında bilgi sahibi olmadığı ortaya çıkmıştır. Beden eğitimi ve oyun dersi kılavuz kitabını dört öğretmen, Ö1, Ö3, Ö5 ve Ö6, incelemeyi belirtirken iki öğretmen, Ö2 ve Ö4, kılavuz kitabı incelemiş ve programında yer vermiştir, bir öğretmen ise, Ö7, kılavuz kitabı daha önce kullandığını fakat şimdi elinde olmadığını ifade etmiştir.

Görüşme formundaki sekizinci soru *“Beden eğitimi ve oyun dersini işlerken kullandığınız yöntem ve teknikler nelerdir?”* şeklindedir. Öğretmenlerin beden eğitimi ve oyun dersi kapsamında kullandıkları yöntem ve teknikler ilişkin görüşleri şu şekildedir:

Ö1: *“Diğer derslerde kullandığımız öğretim yöntem ve tekniklerini beden eğitimi dersinde kullanmak zor oluyor, genelde oyun yöntemi, komut, gösterim gibi teknikleri kullanıyorum.”*

Ö2: *“Anlatım, gösterim, soru-cevap, komut yöntemini kullanabiliyoruz. Oyunun zorluğuna göre kullandığımız yöntemler değişiyor.”*

Ö3: *“Sözlü anlatım. Yaparak-yaşayarak öğrenme, gösterim. Diğer derslerde kullandığımız bütün teknikleri burada da kullanıyoruz yani. Yeri gelince problem çözme bile kullanılıyor.”*

Ö4: *“Genelde öğretmen hakimiyetli yöntemler kullanıyoruz veyahut da lider çocuklara o hareketi yaptırarak örnek olmasını sağlayıp arkadaşlarına göstermesini istiyorum. Kendi kişisel görüşüme göre bu yöntemlere karar veriyorum.”*

Ö5: *“Genellikle gösterim, yaparak-yaşayarak öğrenme, tekrar yöntemini kullanıyorum. Bu yaş grubunda akran öğrenmesini de destekliyorum. Bu şekilde.”*

Ö6: *“Yaparak-yaşayarak öğrenme, anlatım, komut. O anki oyuna göre karar veriyorum.”*

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar genel olarak değerlendirildiğinde ortak kullanılan yöntemlerin anlatım, gösterim ve yaparak-yaşayarak öğrenme olduğu ortaya çıkmıştır. Beden eğitimi ve oyun dersinde öğretmenlerin kısıtlı yöntem ve teknik kullandığı açıkça görülmektedir.

Görüşme formundaki dokuzuncu soru “Bu ders kapsamında öğrencilerinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?” şeklindedir. Öğretmenlerin beden eğitimi ve oyun dersi kapsamında öğrencilerini nasıl değerlendirdiklerine dair ifadeleri şu şekildedir:

Ö1: “Daha çok davranış notu, öğrencilerin derse katılım, istekli olmalarına göre değerlendirme yapıyorum.”

Ö2: “Açıkçası beden eğitimi dersine ben çok katı bakmıyorum. Çocuk katılım sağlamış mı? Çocuklar gösterileni ne kadar yapıbiliyor? Sadece gözlem olarak değerlendiriyoruz. Çocukların en çok yapabilecekleri hareketleri yaptırıyoruz, onu gözlemleyerek not veriyoruz. Bazen de dördüncü sınıfta küçük testler uyguluyorum mesela gösterdiğimiz, öğrettiğimiz teorik bilgiyi ölçmek için küçük testler de yapıyoruz, o testlerle birlikte becerilerini de katarak not veriyoruz o şekilde.”

Ö3: “Şimdiye kadar hiç öyle bir değerlendirme yapmadım işin açıkçası.”

Ö4: “Tabii mesela slalom koşullarıyla, kısa mesafeli koşullarla dönem sonlarına yaklaşıldığı zaman öğrencilere objektif bir not verileceği zaman bu uygulamaları ve değerlendirmeleri yapıyoruz. Atlama, sıçrama, ip üzerinden atlama becerilerini ölçebiliyoruz.”

Ö5: “Gözleme dayalı oluyor. Ve biraz da işin aslı yetenekle alakalı olduğunu düşünüyorum bu yüzden çocukları değerlendirirken toleranslı davranmaya çalışıyorum.”

Ö6: “Değerlendirme, açıkçası şimdi branşımız olmadığı için nasıl bir değerlendirme yapacağımızı da sınıf öğretmenleri olarak bilmiyoruz. İşte çocuk kurallara uyuyor mu? Mesela tek ayak üstünde denge sağlayabiliyor mu? Bu kazanımlara göre yani çocukları bireysel olarak değerlendiriyoruz. Ama yazılı olarak herhangi bir şey yok. Gözlem şeklinde.”

Ö7: “Bir, iki, üçüncü sınıflarda kazanım değerlendirme ölçeklerini doldurarak yapıyoruz. Ama dördüncü sınıfta bir tane sınav, bir tane de değerlendirme kriterleri oluşturup o kriterlere göre çocukları değerlendirmeyi düşünüyorum.”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, dört öğretmenin Ö1, Ö4, Ö5 ve Ö6, gözleme dayalı öğrencileri değerlendirdiği görülürken, iki öğretmenin, Ö2 ve Ö7, değerlendirmeyi yaparken hem gözleme dayalı bir değerlendirme yaptığı ve bunu teorik konulara ilişkin küçük testlerle desteklediği görülmektedir. Bir

öğretmen ise beden eğitimi ve oyun dersinde öğrencilerini değerlendirmek amacıyla bir şey yapmadığını ifade etmiştir.

Görüşme formundaki onuncu soru “*Beden eğitimi ve oyun dersinin haftalık ders saati hakkındaki düşünceleriniz nedir?*” şeklindedir. Öğretmenlerin haftalık ders saatlerine ilişkin görüşleri şu şekildedir:

Ö1: “*Bence biraz gerçekten fazla olduğunu düşünüyorum beş ders saatinin. Dönem içerisinde bazı konulardan geri kaldığımız için beden eğitimi altı ders vermem çok mümkün değil hatta hiç mümkün değil. O yüzden elimden geldiği kadar yapmaya çalışıyorum. Ama altı ders saatinin fazla olduğunu düşünüyorum ben.*”

Ö2: “*Şu anda her gün bir ders ve toplamda beş ders saati var. Bence bu yeterli, güzel. Bunun olması gerekli. Bana şu anda yeterli geliyor. Fakat havalar güzel olmadığında bunun tamamını gerçekleştirmek ne yazık ki çok mümkün olmuyor.*”

Ö3: “*Haftada beş saat, aslında çok güzel bir saat. Ama biz beş saat beden eğitimi yapıyor muyuz? Tabii ki yapmıyoruz. Hani biz böyle eski saatte takılı kalmışız haftada iki saat gibi. Yani beş saat çok iyi bir saat. Hepsini yapabilirsek keşke, FEK kartlarının hepsini uygulayabilirsek. Ama olmuyor.*”

Ö4: “*Beden eğitimi içi doldurulmamış, sadece programlarda beş saati haftalık ilkokulların bir, iki, üçlerde beş saat. Dörtlerde iki. Ben bulunduğum sınıf için söylüyorum. Haftada beş saat beden eğitimi dersi var aynı matematik gibi ama içi boş yani. Branşımızda bazı arkadaşlarımız hiç yapmıyor. Bazı arkadaşlar yapmaya çalışıyor ama bende dahil beş saatin tamamını yapmak mümkün olmuyor. Beş saatin en azından iki üç saatini yapıyorsam iki üç saatini diğer derslere kaydırıyorum.*”

Ö5: “*İlkokul için beş saat uygun olabilir ama dediğim gibi şartlar oluşmadığı için mekân ve araç gereç anlamında, fazla geldiği zamanlar olabiliyor. Özellikle kışın. Çünkü sınıfın içinde belirli bir süre sonra tıkanıyor insan. Ama yaz kış kullanılabilecek bir spor salonu olsa, uygun araç gereçler olsa fark farklı etkinlikler de yapılabilir. Bu şekilde tamamını gerçekleştirmek mümkün olmuyor.*”

Ö6: “*Haftalık ders saati, şimdi dördüncü sınıf olunca beden eğitimi ve oyun dersi yetersiz kalıyor çocuklara. Çocuklar o günün gelmesini iple çekiyorlar, Salı ve Cuma gününün. Ama mesela geçen sene hemen hemen her gün oluyordu. Beş saatken, hava*

güzelken bahçeye çıkıp ders yapabiliyoruz ama ara sıra da tabii ki yetiştiremediğimiz, işleyemediğimiz oluyordu.”

Ö7: “Hani belki beş saat bakıldığında yüksek görünebilir ama çocuklar gerçekten oyunla hem deşarj olup hem de yeniden toparlanabiliyorlar. Bu yüzden ben beş saati çok görmüyorum. Birinci sınıfta çocuklar oyuna daha çok yatkın oldukları için beş saati gerçekleştirebiliyorum. Ama bu ikinci üçüncü sınıfta belki saat olarak düşüyordur. Mesela beş saat değil de üç saate düşüyordur.”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, altı öğretmen, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7 haftalık ders saati hakkında olumlu düşündüğü ortaya çıkmıştır. Bir öğretmen ise, Ö1, beden eğitimi ve oyun dersinin haftalık beş ders saat olmasını çok fazla olarak görmektedir. Çalışmaya katılan tüm öğretmenler haftalık beş saat dersi yapmanın mümkün olmadığını, diğer derslere ağırlık verdiklerini ifade etmişlerdir.

Görüşme formundaki on birinci soru “Görev yaptığınız okulda, okul yönetiminin beden eğitimi ve oyun dersine yönelik tutumları hakkında neler söyleyebilirsiniz?” şeklindedir. Öğretmenlerin görev yaptıkları okuldaki idarecilerin beden eğitime yönelik tutumları hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

Ö1: “Beden eğitimi ve oyun dersine bence idarenin çok yardımcı olduğunu düşünmüyorum. İdare bu duruma çok sıcak bakmıyor, gözlemlediğim bir yardım yok.”

Ö2: “Onların da olumlu baktığını düşünüyorum. Bir istekte bulunduğumuzda en azından okula alınması gereken araç gereç, yapmamız gereken bir şey olduğu zaman idare alıyor. Bu konuda bir sorun yaşamıyoruz.”

Ö3: “İdare oldukça destek sağlıyor. Özellikle sosyal etkinlik olarak çok daha destek sağlıyorlar. Çocukları okullar arası yarışmalara katılması konusunda maddi manevi olarak destekliyorlar.”

Ö4: “Ben tahmin ediyorum ki okul idaresinden biz öğretmenler istesek bazı şeyleri karşılayabilirler. Ama bu isteğe bağlı tabii ki. İdare öğrencilerin sağlığı konusunda özellikle hassas, bununla alakalı gerekli önlemleri tedbirleri alıyor.”

Ö5: “Yani onlar bize destek oluyorlar işin aslı. Herhangi bir konuda bir ihtiyacımız olduğunda destek olmaya çalışıyorlar, ama tabii ki her şeyin günümüz koşullarında yerine getirilmesi zor olduğu için mümkün olduğunca yardımcı oluyorlar.”

Ö6: “Olumlu bakıyorlar. Pek fazla sıkıntı yaşamıyoruz. Araç-gereç istediğimizde destek sağlıyorlar ama tabii ki maddi olarak okulun imkanlarının el verdiği sürece.”

Ö7: “İdare sporu destekliyor, spor kurslarına öğrencileri yönlendiriyor, okulda farklı branşlarda kurslar açılmasını sağlıyor. İsteddiğimiz bir şey olursa onu sağlamak için elinden geleni yapıyorlar ama iş maddiyata dayanıyorsa ilkokulların ödeneği kapsamında çok yardımcı olamıyorlar.”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde altı öğretmenin, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, görüşleri doğrultusunda, okul yönetiminin beden eğitimi ve oyun dersine yönelik olumlu bir tutum sergilediği ortaya çıkmıştır. Bunun yanında üç öğretmenin, ifadeleri değerlendirildiğinde, Ö5, Ö6 ve Ö7, okul yönetimi beden eğitimi ve oyun dersine karşı olumlu bir bakış açısına sahip olmasına karşın okulun maddi imkanlarından kaynaklı yeterli desteği sağlayamadığı ortaya çıkmıştır. Bu görüşlerin aksine bir öğretmen ise, Ö1, okul yönetiminin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin bir yardımda bulunmadığını ve yönetimin beden eğitimi ve oyun dersine sıcak bakmadığını ifade etmiştir, bu nedenle okul yönetiminin beden eğitimi ve oyun dersine yönelik tutumu olumsuz olarak ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki on ikinci soru “Okulunuzdaki diğer öğretmenlerin beden eğitimi ve oyun dersine yönelik tutumları hakkında neler söyleyebilirsiniz?” şeklindedir. Öğretmenlerin beraber görev yaptıkları diğer öğretmenlerin beden eğitimi ve oyun dersine yönelik tutumları hakkındaki ifadeleri şu şekildedir:

Ö1: “Çalışma arkadaşlarımdan hepsinin beden eğitimi ve oyun dersine sıcak baktığını düşünüyorum. Herkes elinden geldiğinde dersini işliyor, ders haricinde çocukları spora yönlendirmeye çalışıyor.”

Ö2: “Onlar da benimle aynı fikirdeler. Okulumuzda salon olsa her şey daha güzel olacak. Diğer arkadaşlarım ve ben elimizden geldiğince yapıyoruz beden eğitimi ve oyun dersini, zaten çocuğun eğlendiği tek ders.”

Ö3: “Türkiye’nin gerçeklerini söylemek gerekirse okulda on sekiz tane sınıf öğretmeni var. Bunlardan yaklaşık üç tanesi çocukları bahçeye çıkarıp etkinlik yapıyordur, diğer öğretmenler çocukları bahçeye çıkarır kendisi bankta oturur. Yani yaklaşık yirmide üç öğretmen demek, çok az ne yazık ki. Neredeyse %20 ye denk geliyor.”

Ö4: “Okulumuzda çok ilgili, beden eğitimi dersine karşı ilgili arkadaşlarımız var. Bunlar bu dersi layıkıyla tam olarak işliyorlar. Bazı öğretmenlerimiz ise okulun ortamı bilhassa yani beden eğitimi yapılacak alanın trafiğin yoğun olduğu bir noktaya bakması, yayaların sürekli kullandığı bir alanda olması dolayısıyla bazı öğretmenlerimiz çekinebiliyor. Yani okulun bulunduğu ortam da çok önemli ki zaten okulumuzun beden eğitimi düzgünce yapabilecek bir alana sahip değil.”

Ö5: “Ellerinden geldiğince beden eğitimi ve oyun dersini yaptıklarını düşünüyorum. İmkanlarımız ne kadar çok müsait olmasa da herkes farklı yöntemlerle bu dersi yapmaya çalışıyor.”

Ö6: “Şimdi aslında benim için birinci sınıf çok önemli. Birinci sınıfta çocuklar oyun çocuğu, sürekli dışarıya çıkıp matematiği de dışarıda oyun şeklinde işleyebiliyoruz. Hem oyun oynuyorlar hem de bir şeyler öğreniyorlar. Ancak ben şu an baktığımda okulumuzdaki birinci sınıflar oldukça okuma ağırlıklı gidiyorlar çok fazla bahçede göremiyorum ben. Şu an ki öğretmenler çok tercih etmiyor beden eğitimi dersini.”

Ö7: “Kişiden kişiye değişiyor biliyorsunuz, kimi öğretmen öğrencilerine hiç güneş göstermez, bazıları da her saatini uygular. Bu konuda diğer sınıf öğretmeni arkadaşlarımda benim gibi handikabın içinde kışın bahçeye çıksak veli çocuğum hasta oluyor diyor, sınıfta zaten çok kalabalık yapabilmek çok zor. Bizde bu nedenle sıkışmış durumdayız. Ama çoğu arkadaşım ile konuşuyoruz bir spor salonumuz olsa araç gereçlerimiz olsa derslerimizi daha rahat daha güzel yapsak diye.”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar genel olarak değerlendirildiğinde, çalışmaya katılan tüm öğretmenlerin ifadeleri doğrultusunda, çalıştıkları okuldaki diğer sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine yönelik olumlu bir tutum sergiledikleri ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra okullardaki imkanların kısıtlı olduğu daha fazla imkân sunulduğu takdirde beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin daha sağlıklı bir sürecin ortaya konacağı öne çıkan görüş olmuştur.

Görüşme formundaki on üçüncü soru “Velilerin, beden eğitimi ve oyun dersine yönelik tutumları hakkında neler söylersiniz?” şeklindedir. Öğretmenlerin velilerin beden eğitimine yönelik tutumları hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

Ö1: “*Şu an velilerin tutumu olarak soğuk havalarda birkaç velim, soğuk havalarda çıkılmasın gibi söylemişti ama onun haricinde herhangi bir geri dönüt almadım, daha çok diğer dersleri daha çok önemsiyorlar.*”

Ö2: “*Velilerim bu dersi işlememi istiyorlar, meslek hayatım boyunca velilerle bu konuda hiçbir sorun yaşamadım. Ne dersek yapıyorlar.*”

Ö3: “*Velilerimden bu zamana kadar beden eğitimi gereksiz, çocuğumun çıkmasını istemiyorum gibi bir dönüt hiç almadım. Genel olarak destekliyorlar.*”

Ö4: “*Velilerimiz de istekli. Eğer beden eğitimi ve oyun dersini yapmazsam, hocam çocuklarımız beden eğitimi dersi yapmıyor, görmüyoruz diyenler oluyor.*”

Ö5: “*İşin aslı veliler daha çok akademik başarıya önem veriyorlar. Onlar için çocuğun matematikteki başarısı çok önemli ama herhangi bir spor dalında ya da bedensel anlamda bir yeteneği var mı? Bunu ilerletmek için ne yapabilirim? Diye düşünen çok az. Ama şu an okuttuğum sınıfta bu konuda destek görüyorum. Okul dışı sportif faaliyetlere katılıyorlar.*”

Ö6: “*Benim burada tabii ki arada bir sıkıntılı veliler oluyor ama benim velilerim ben ne dersem onu yapıyor, şunu getirin, şöyle yapın, böyle yapın. Uyum gösterirler.*”

Ö7: “*Ben açıkça şunu söyleyeyim. Velilerimiz bu dersi çok fazla gerekli görmüyor açıkçası, ülkemizde her kademeye girişte sınav ön plana çıktığı için akademik başarıyı istiyor veliler. Öğretmen bu dersi yapıyor ya da yapmıyor çok önemsemiyor. Ben beş saatin üç saatini beden eğitimine ayırıp iki saatini başka derse ayırdığımda veli bundan memnun oluyor.*”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri cevaplar genel olarak değerlendirildiğinde, iki farklı yaklaşım ortaya çıkmıştır. İlk yaklaşımda, Ö1, Ö5 ve Ö7’nin ifadeleri incelendiğinde, veliler akademik başarıyı daha çok ön planda tutmaktadır. İkinci yaklaşımda ise Ö2, Ö3, Ö4 ve Ö6’nın ifadeleri değerlendirildiğinde, velilerin beden eğitimi ve oyun dersine karşı istekli oldukları ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerden sadece

bir öğretmenin, Ö4'ün, velileri beden eğitimi ve oyun dersi yapılmadığında bu durumu sorguladığı görülmektedir.

Görüşme formundaki on dördüncü soru “*Öğrencilerinizin beden eğitimi ve oyun dersine yönelik tutumları hakkında neler söylersiniz?*” şeklindedir. Öğretmenlerin beden eğitimi ve oyun dersine karşı öğrencileriyle alakalı görüşleri şu şekildedir:

Ö1: “*Öğrencilerim bu dersi çok seviyor, oyun olarak görüyorlar.*”

Ö2: “*Öğrenciler çok seviyorlar, ben olduğum için ders değil de oyun gibi görüyorlar. Çok eğleniyorlar.*”

Ö3: “*Öğrenciler aşırı seviyorlar, diğer müzik resim derslerini de aynı şekilde. Ama ben yetersiz kalıyorum. Çocuklar beden eğitimi dersini çok seviyorlar ama öğretmenler hance yetersiz kalıyor.*”

Ö4: “*Öğrencilerimiz çok istekli, biz beden eğitimi dersine az çıkıyoruz ya da neden her gün çıkmıyoruz? Gibi ifadelerle dersi sevdiklerini çok kez dile getiriyorlar.*”

Ö5: “*Çok seviyorlar, yaşlarıyla da ilgili muhtemelen. Ama hani beden eğitimi ve oyun dediğinde çok mutlu oluyorlar, yaklaşımları oldukça olumlu.*”

Ö6: “*Öğrenciler çok seviyorlar, hep ne zaman çıkacağız diye soruyorlar.*”

Ö7: “*Çok seviyorlar. En sevdikleri ders beden eğitimi dersi, sürekli soruyorlar. Dersi iple çekiyorlar. Zaten bu dersi sevmeyen yoktur diye düşünüyorum açıkçası.*”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, tüm öğretmenler ortak olarak öğrencilerin beden eğitimi ve oyunu çok sevdiklerini, bu derse karşı olumlu bir tavır sergilediklerini ifade etmiştir. Bu soruda bir öğretmen, Ö3, çocukların bu dersi çok sevdiğini fakat, öğretmen donanımı açısından beden eğitimi ve oyun dersinde yetersiz kaldıklarını belirterek farklı bir bakış açısı sunmuştur.

Görüşme formundaki on beşinci soru “*Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının uygulanabilirliği hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?*” şeklindedir. Bu soruyla bağlantılı sonda sorular olarak “*Beden eğitimi ve oyun dersi programında sizce nelere gereksinim duyulmaktadır?*” ve “*Uygulayıcı olarak beden eğitimi ve oyun dersi programının zor ve kolay yanları sizce nelerdir?*” sorularına yer verilmiştir.

Öğretmenlerin beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programına ilişkin görüşleri şu şekildedir:

Ö1: *“Programın yaş grubuna uygun olduğunu düşünüyorum, her yaş grubuna uygun etkinlikler var. Ders saatinin fazla olduğunu düşünüyorum. Uygulanabilirlik açısından bizim okulda spor salonu ve araç gereç olmadığı için biraz zorlanıyoruz. Programda bence diğer derslerle ilişkilendirme açısından bir bölüm olabilir.”*

Ö2: *“Beden eğitimi ve oyun öğretim programının bir kısmının yaş grubuna uygun bir kısmının ise ağır olduğunu düşünüyorum. Bence ilkokullarda anlatımlı konulara çok yer verilmiş. Programda bence çocukların fiziksel anlamda hareketli olarak işlenmesine olanak sağlayacak şekilde etkinlikler içermeli. İlkokul çocuklarına göre ayarlanmalı. Uygulama açısından bakıldığında okul ortamı bize olumsuz olarak yansıyor. Salon olmayınca programın birçoğunu çocuğa uygulatamıyoruz, asfalt zemin bunun için uygun değil. Bu kapsamda okullarda spor salonu olması açısından bir alt yapı çalışması yapılabilir.”*

Ö3: *“Okul ortamları olarak değerlendirildiğinde kesinlikle her okulda uygun bir ortam yok. Özellikle ilkokullar ve ortaokullar ayrıldıktan sonra, ilkokullar artık iyice kendi haline terk edildi. Ortaokullar varken, beden eğitimi öğretmenlerimiz varken çok daha farklıydı olay. Şu anda program bence gayet güzel, gayet iyi hazırlanmış ama ortam olarak ilkokullarda fiziksel koşullar yok yani. Sadece biraz daha basit oyunlar, basit etkinlikler olabilir. Bir de kazanımlar birbirine çok benziyor, birbirini tekrar ediyor gibi geliyor. Genel olarak bakıldığında program gayet uygulanabilir ama burada kilit nokta öğretmenler bence. Öğretmenler beden eğitimi dersini tam olarak uygulamaya yönlendirilmeli.”*

Ö4: *“Beden eğitimi öğretim programı yeterli seviyede açıklanmış ve belirtilmiş ancak iş uygulamaya geliyor. Uygulama kısmında alan ve malzeme eksikliği gibi konular uygulamanın kalitesini düşürebiliyor. Programda eksik olarak gördüğüm yönler, okullara beden eğitimi ve spor malzemesi verilebilir, oyun alanları hazırlanabilir. İki üç okulun yararlanabileceği ortak bir spor salonu olabilir. Programı uygularken karşılaştığımız zorluklar, öğretmenlerin donanımsız olması ayrıca öğrencilerin bu derse ilişkin uygun kıyafet, ayakkabı gibi malzemelere ulaşmakta güçlük çekmesi.”*

Ö5: “Benim kendi adıma en çok sıkıntı çektiğim şey, kazanıma baktığımda o kazanımla ilgili ne yaptıracağıma karar vermek. Eğer elimizde yararlanabileceğimiz kaynaklar olsaydı daha sağlıklı bir süreç olabilirdi. Programda eksiklik olarak söyleyebileceğim şey kazanımların sürekli birbirini tekrar etmesi. Aslında program bize esneklik sağlıyor, sadece ben çok yeterli olmadığım için ne yapacağımı bilemediğim zamanlar oluyor ancak programa baktığında ucu açık, kendinden çok şey katabileceğin bir program.”

Ö6: “Program yaş grubuna uygun genel anlamda. Çünkü hep aynı kazanımlar oluyor, denge hareketleri oyunun kurallarına uyma. Başka bir şey yok doğru düzgün. Programda başka derslerle bağlantılı oyunlara, etkinliklere yer verilebilir. Yani ben bunu yapıyorum ama program kapsamında buna uygun bir bölüm ya da biri materyal yok.”

Ö7: “Okulların ortamları genellikle uygun değil, asfalt zemin kazaya oldukça meyilli bir ortam. Yaş grubuna olan uygunluğu açısından bakıldığında çok sıkıntı olduğunu düşünmüyorum. Ama daha farklılaştırılabilir bence. Araç gereç ve alan eksikliğinden kaynaklı programı uygulamamız zorlaşabiliyor. Bize ona göre oyunlar, etkinlikler önerilebilir. Öğretmenlere bu konuda hizmet içi eğitim verilebilir. Programın zor yanları olarak kalabalık sınıf mevcutlarına uyarlanabilirliğinin düşük olması, öğretmenin beden eğitimi konusunda yeterince bilgi sahibi olmaması sayılabilir.”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, okul ortamlarının genel anlamda beden eğitimi ve oyun dersini uygulamaya yeterli imkan vermemesi, araç gereçlerin yetersizliği, öğretmenlerin beden eğitimi alanına yeterince hakim olmaması, programın yaş grubuna uygun olduğu fakat kazanımların birbirini tekrar eder şekilde olması ve diğer derslerle ilişkilendirilecek bir bölümün bulunmaması öğretmenler tarafından ortak bir şekilde ifade edilen noktalar olarak ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki on beşinci soru “Sizce beden eğitimi ve oyun dersi sınıf öğretmenleri tarafından mı yoksa beden eğitimi öğretmenleri tarafından mı yürütülmelidir? Neden?” şeklindedir. Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar şu şekildedir:

Ö1: “Ben beden eğitimi öğretmenlerinin yürütmesini isterdim. Çocukların ilkökul döneminde farklı öğretmenleri görmesi ortaokula geçiş aşamasında iyi oluyor. Aynı

zamanda beden eğitimi öğretmenini benim göremediğim açıdan bakabilir. Sonuçta dört sene bu konuda eğitim almış. Çocukları keşfeder, uygun şekilde yönlendirir.”

Ö2: “Beden eğitimi öğretmenleri diyorum. Bizde bir zamanlar beden eğitimi derslerine beden eğitimi öğretmenleri giriyordu. Ben daha çok verimli olduğunu düşünüyorum. Keşke eskisi gibi ilkokulda da beden eğitimi derslerinde branş öğretmenleri olsa, çünkü biz ilkokul öğretmenleri ben dahil dersten ziyade bir oyun olarak görüyoruz. Ama beden eğitimi öğretmenini olsa çocukların yeteneklerini daha iyi görebilir, daha iyi yetiştirebilir. Keşke yeniden böyle olsa bu çok önemli benim için.”

Ö3: “Tabii ki beden eğitimi öğretmenleri yürütmeli, sadece beden eğitimi ve oyun dersi için değil, görsel sanatlar, müzik bunlara da branş öğretmenleri gelmeli. Ben anlamadığım bir şeyi nasıl anlatayım? Kendi ortaokuldaki bilgilerimle müzik, resim yapmaya çalışıyorum. Beden eğitimi öğretmenini gelse mesela o çocuklar belki çok daha başarılı olacak, içlerindeki cevher ortaya çıkacak. Her işi uzmanı yapmalı yani. Bu dört+dört+dört eğitim sisteminin bence en büyük kaybı bu dersler.”

Ö4: “İşte buraya geldik en önemli nokta. Bakanlığımız bu konuda çok yetersiz kalıyor. Beden eğitimi dersinin sınıf öğretmenini tarafından değil branş öğretmenini tarafından verilmesi gereken bir ders. Çünkü sınıf öğretmenine kaldığı zaman bu dersi layıkıyla işlemiyor, bu dersten çalmalar oluyor. Dolayısıyla her okulda bir beden eğitimi öğretmenini olsa, en azından o öğretmenlerimiz beden eğitimi dersini tam anlamıyla işlerler.”

Ö5: “Kesinlikle beden eğitimi öğretmenleri. Deminden beri vurgulamaya çalıştığım şeydi bu zaten. Bizim en büyük sıkıntımız ne yapacağını bilememek. Ama alanında uzman biri çocuğa baktığında onu yeteneğine göre yönlendirebilecek. Çünkü biz bu işi çok iyi bilmediğimiz için yönlendirmede de sıkıntı yaşıyoruz. Ama bir beden eğitimi öğretmenini beni çağırıp öğretmenim, bakın bu çocuğun şu alanda gerçekten yeteneği var diyebiliyor. Bu şekilde düşündüğümde kesinlikle ve kesinlikle beden eğitimi öğretmenleri daha faydalı olacaktır. Gerekirse biz de yanlarında olalım ama biraz iş amacına ulaşsın.”

Ö6: “Kesinlikle beden eğitimi öğretmenleri yönetmeli kesinlikle. Benim branşım değil, yani asıl branşım değil. O yüzden beden eğitimi öğretmenleri gerekli ilkokullara.”

Ö7: “Kesinlikle beden eğitimi öğretmenleri diyorum ben. Gerçekten bu konuda bilgi sahibi insanların olması lazım. Tamam sınıf öğretmeniyiz ama her konuda da yetenekli değiliz. Elimizden geldiğince yapmaya çalışıyoruz ama bir beden eğitimi öğretmeni olsa bu konuda çocuklara daha farklı bir gözle bakacağını düşünüyorum. Ben bir çocuğun matematikte yetenekli olduğunu anlıyorsam bir beden eğitimi öğretmeni de çocuğu yönlendirebilir. Çocuklar küçük yaşlarda keşfedilirse sonradan çok başarılı olabileceklerine inanıyorum.”

Öğretmenlerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, çalışmaya katılan tüm öğretmenler beden eğitimi ve oyun dersinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Beden eğitimi öğretmenlerinin alana hâkim olması ve çocukları yönlendirmede aktif rol oynayabileceği gibi nedenler öğretmenler tarafından ortak bir görüş olarak ortaya çıkmıştır.

4.2. Okul yöneticileri ile yapılan görüşmelerinden elde edilen nitel bulgular ve yorumlar

Bu kısımda Eskişehir ilinde çalışan 3 ilkokul yöneticisi ile beden eğitimi ve oyun dersi hakkında görüşmeler yapılmıştır. Bu kısımda araştırma kapsamındaki sınıf öğretmenlerinin görüşme sorularına verdikleri cevaplar neticesinde elde edilen veriler sunulmuştur. Bulgular ve bulgular çerçevesinde araştırmacı tarafından yapılan yorumlar görüşme formunda yer alan soruların sırası dikkate alınarak sunulmuştur.

Görüşme formunda, yöneticilerin demografik bilgileriyle alakalı sorulardan sonraki ikinci soru “*Beden Eğitimi ve Oyun dersinin önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?*” şeklindedir. Yöneticilerin beden eğitimi ve oyun dersinin önemine ilişkin ifadeleri şu şekildedir:

Y1: “Önemi hakkında şöyle aslında çok önemli bir ders olduğunu kesinlikle düşünüyorum. Çünkü özellikle işte ilkokul, ortaokul çocuklarında kesinlikle deşarj olmaya ihtiyacı var çocukların. Bunun yanı sıra ilkokuldaki ders saati de zaten matematikle eş değer mesela. Eğer etkin olarak öğretmenler tarafından bu ders yapılırsa ben akademik başarısına da aynı oranda katkı sağlayacağına inanıyorum. Fiziksel anlamda da bir kere sağlıklarını otomatikman iyi etkiliyor, olumlu etkiliyor. Ruhsal anlamda da çocuklar deşarj olmuş oluyor. Zaten diğer derslerin akademik yükü altında

yeterince ezildiklerini de düşünüyorum ben çocukların. günümüzde eğitim sisteminde özellikle. ruhsal anlamda da kesinlikle olumlu bir katkısı var.”

Y2: “Aslında bu konuda çok konuşabilirim. Çünkü beden eğitimi ve oyun çocuğun dünyasının belki yüzde elli birini oluşturuyor diyebilirim. Çok basit bir şekilde sınıf öğretmenliği deneyimimden şu örnekle güçlendirebilirim söylediğimi. Sınıfta ben sadece düz anlatım metoduyla konu anlattığımda çocukların anlama seviyesiyle içerisine oyun katarak öğretimi gerçekleştirdiğimde çocukların öğrenme seviyesinin belki beş kat, altı kat yükseldiğini ve çok iyi öğrendiklerini gözlemledim. Sosyal anlamda çocukların gelişimlerini oldukça desteklediğini söyleyebilirim. Ruhsal anlamda da kesinlikle olumlu bir gelişime giriyordur diye düşünüyorum.”

Y3: “Bu dönemde çok daha fazla, önemli olduğunu düşünüyorum. Çünkü merkezi bir okulda görev yapıyorum şu anda. Gerçi kırsal okullarda da görev yaptım ama merkezi okullarda özellikle öğrencilerin artık apartmanlarda yetişiyor olması, herhangi bir oyun alanına sahip olmamaları, fiziksel ve bir bakıma da ruhsal gelişimleri açısından çok etkili. Bu yüzden de çocukların bu konuda okuldan katkı almalarını gerektiğini düşünüyorum ama yeterli olamadığımızı düşünüyorum bu konuda. Çocuklar apartmanda yetiştikleri için grup halinde hareket etme konusunda büyük sıkıntı yaşıyorlar ve beden eğitimi dersleri, ilkokul açısından söylüyorum bunu tabii, buna katkı sağlayacak oyunlarla çocukların grup içerisinde, toplum içerisinde nasıl davranmaları gerektiğine dair disiplinleri kazanabileceğini düşünüyorum.”

Yöneticilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, çalışmaya katılan üç yöneticinin de beden eğitimi ve oyun dersini önemli gördüğü ortaya çıkmıştır. Yöneticiler beden eğitimi ve oyun dersinin fiziksel gelişime katkısının yanı sıra sosyal ve kişilik gelişimine olan katkısını da vurgulamışlardır.

Görüşme formundaki üçüncü soru “Velilerin Beden Eğitimi ve Oyun dersine karşı görüşleri hakkında neler söyleyebilirsiniz?” şeklindedir. Yöneticilerin görev yaptıkları okuldaki velilerin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin görüşleri hakkındaki ifadeleri şu şekildedir:

Y1: “Okulumun bulunduğu konum itibarıyla çok ilgili veli profilimiz yok. Okula çok gelip giden, çocukların derslerini branş anlamında da didik didik inceleyen bir veli profilimiz yok. Merkez okullarda velilerin daha çok akademik başarıya önem verdiklerini

duyuyorum ancak bizim okulumuzda veliler şu ders yapılsın bu ders yapılmasın gibi bir istekte bulunmuyorlar açıkçası.”

Y2: “Velilerin görüşleri için özel bir çalışma yapmadık ama ön yargı olmaz sanırım. Şöyle söyleyebilirim, veliler önceden yani bundan bir on sene, on beş sene önce veliler şunu diyordu, işte beden eğitimi, resim, müzik değil mi? Onlar sonra da olur veya olmasa da olur, yerine matematik yapın, Türkçe yapın gibi durumlar söz konusuydu. Ama şu anda ben öyle bir veli profili göremediğimi söyleyebilirim. Daha çok beden eğitimini yapsınlar isteniyor. Matematiğı de yapsınlar ama beden eğitimini de yapsınlar tarzında. Şu anda seviye eşitlendi gibi disiplinler arası.”

Y3: “Yani bu konuda çok büyük bir kamuoyu araştırması yapmadım tabii ki ama gözlemlediğim kadarıyla sadece bir vakit geçirme alanı olarak görüyorlar. Daha çok akademik dersleri tercih ediyorlar.”

Yöneticilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, üç yöneticinin de veli profilinin daha farklı olduğı görölmektedir. Okulların bulunduğu çevrenin sosyo ekonomik düzeyinin veli profilini etkilediğı düşünülmektedir. Y1’in görev yaptığı okul şehir merkezine daha uzak bir konumda bulunmaktadır. Y1 veli profilinin çok fazla ilgili olmadığını belirtmiştir. Y2 ise şehrin merkezinde bir okulda görev yapmaktadır. Veli profilinin daha ilgili olduğı gözlemlenmiştir. Veliler beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin daha olumlu bir tutum sergilemektedir. Y3’ün görev yaptığı okul ise yine şehrin merkezinde bir okuldur, velilerin akademik başarıyı daha ön planda tuttuğı ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki dördüncü soru “Diğer derslerle karşılaştırdığınızda öğrencilerinizin Beden Eğitimi ve Oyun dersine karşı ilgileri hakkında neler söyleyebilirsiniz?” şeklindedir. Yöneticilerin beden eğitimi ve oyun dersine karşı öğrencilerini değerlendirmeleri şu şekildedir:

Y1: “Çocuklar oyun çağındalar ve dersin içeriğinde de oyun olması diğer derslerden daha çok ilgi göstermelerini sağlıyor açıkçası.”

Y2: “Zaten beden eğitimi benim gözlemlediğim kadarıyla ilkökul seviyesindeki bir çocuğun birinci sırasında yer alıyor. Kesinlikle iki değil, yani çok nadir belki böyle hastalığı vs. dolayı beden eğitimini ötelemek zorunda kalan çocuklar ikinci sıraya yerleştiriyor diyebilirim. Ama genelde hep böyle birinci sırada. Ben de bunu bir fırsat

olarak görüyorum zaten. Beden eğitimi diğer derslerle bütünleştirip bu derslerin kazanımları, beden eğitimi sayesinde de yapılabilir. Çünkü beden eğitimi çocukların motivasyonunun yüzde yüz olduğu ve hazır olarak geldikleri bir ders.”

Y3: “Öğrenciler bu dersin çok farkında değiller aslına bakılırsa, onlar için boş bir ders gibi geliyor. Bunun ana sebebinin bazı öğretmenlerimizin beden eğitimi dersini diğer akademik dersler için kullanması ve çocukların beden eğitimi anlamında çok bir şey görememesi olduğunu düşünüyorum. Ama genel olarak çocuklar oldukça istekliler.”

Yöneticilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, çocukların beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin olumlu bir tutum sergilediği, derse karşı istekli oldukları ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki beşinci soru “Görev yaptığınız okulda, sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun dersine yönelik görüşleri hakkında neler söyleyebilirsiniz?” şeklindedir. Yöneticiler sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin görüşlerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

Y1: “Okulumuzdaki sınıf öğretmenleri genellikle müfredatı yetiştirmeye çalıştıkları için müzik, beden eğitimi gibi derslerden alıyorlar. Bu yüzden dersi çok yapamıyorlar.”

Y2: “Tutumları olumlu aslında ama bizim en büyük handikabımız burada okul bahçesinin dar olması, zaman ve alan çakışması yaşandığı zaman öğretmenlerinde bu dersi işleme oranı düşüyor ne yazık ki.”

Y3: “Aslında öğretmenler şu konuda bilinçli. Yani bu dersin önemli olduğunu, gerekli olduğunu biliyorlar. Ama toplumsal baskı, veli baskısı, çevre baskısı, akademik alanda çok güçlü olduğu için ülkede her şey sınavlarla belirlendiği için, bütün süreçler sınavlarla belirlendiği için illaki bu baskının altında ezilerek mecburen akademik alana çok daha fazla yöneliyorlar.”

Yöneticilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, üç yöneticinin de ortak olarak belirttikleri durum, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine karşı olumlu bir tutum sergilediği fakat eğitim programları, toplumun görüşleri, okulun olanakları gibi nedenlerden kaynaklı beden eğitimi ve oyun dersin gerekliliklerini tam anlamıyla yerine getiremedikleri ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki altıncı soru “*Beden Eğitimi ve Oyun dersi uygulama süreci açısından düşündüğünüzde öğretmenleri olumsuz etkilediğini düşündüğünüz faktörler nelerdir?*” şeklindedir. Yöneticilerin bu soruya verdikleri cevaplar şu şekildedir:

Y1: “*Öğretmenlerimizin derste kullanacağı yeterli materyal yok elimizde. Merkez okullarla kıyaslanamayacak derecede az araç gereçlerimiz. Bu nedenle öğretmenlerimiz yapmak istediği etkinlikleri tam anlamıyla yapamıyor ve bu sıkıntıyı dile getiriyorlar.*”

Y2: “*Bizim bu ders kapsamında en büyük olumsuzluğumuz bahçemiz aslında. Fiziksel olarak malzeme eksikliği olduğu zaman bir iki hafta içerisinde çözülebiliyor ama bahçe için böyle bir durum söz konusu değil. Onun haricinde bütün öğretmenlerimizin yıllık programları veya değişen eğitim programlarını yeterince incelemediklerini düşünüyorum. Çünkü yıllar içerisinde bazı kazanımlar ekleniyor, çıkarılıyor, kimisi öncelikli hale getiriliyor. Bu programlara, kazanımlara göz gezdirilmiyor dolayısıyla unutulabiliyor. Eğer her yıl etkili bir biçimde malzeme eksikliklerine, oyun planlarına varana kadar incelense, çocuklar için birkaç olumsuzluğun ortadan kalkacağını düşünüyorum.*”

Y3: “*Birincisi dediğim gibi akademik anlamda veli beklentisi, toplum beklentisi, sınav kaygısı, öğrencileri bu anlamda yetiştirme kaygısı. Birinci ve en olumsuz etken. Diğer olumsuz etken tabii ki başka yerlerde okul idarelerinin bu konuya bakış açısı. Yani ne gerek var diye onlar da yine öğretmenler üzerinde bir baskı oluşturabiliyor. Bir diğer etken okulların genelinde %95’lik bir kısmında maddi imkanların yetersiz olması. Bu maddi imkanların yetersizliği bize malzeme eksikliğini getiriyor. Bir diğer etken de tabii ki spor salonları olmaması yani doğru alanların bulunmaması bu ders için. Öğretmenlerin bu alana hâkim olamaması da olumsuz etkenler arasında.*”

Yöneticilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, ortak olumsuz faktör olarak malzeme eksikliği ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra Y2 ve Y3 benzer ifadelerle öğretmenlerin programa ve alana hâkim olmamalarının beden eğitimi ve oyun dersinin uygulanmasını olumsuz şekilde etkilediğini belirtmişlerdir. Y3 tüm bu olumsuz faktörlerin yanı sıra toplum ve okul idaresinin bakış açısının da beden eğitimi ve oyun dersi işleyişine negatif bir yön sağladığını ifade etmiştir.

Görüşme formundaki yedinci soru “*Beden Eğitimi ve Oyun dersi kapsamında okulunuzdaki fiziksel koşulları iyileştirmek için neler yapıyorsunuz?*” şeklindedir.

Yöneticiler okullarındaki olanakları iyileştirmek anlamında yaptıklarını şu şekilde ifade etmişlerdir:

Y1: *“Olanakları iyileştirmek adına milli eğitimin verdiği bütçe çok yetersiz kalıyor. Okulun her ders için farklı malzemelere ihtiyacı var. Bunları temin etmemiz çok güç oluyor. Bütçe dahilinde genel temizliktir, kırtasiyedir onlara yetişebiliyoruz. Bunların dışında gönüllü vakıflar, dernekler ya da iş adamlarıyla irtibata geçiyoruz ihtiyaçlar doğrultusunda. Fakat sadece beden eğitimi malzemesine yöneleliyoruz. Her ders için biraz biraz eksikleri gidermeye çalışıyoruz.”*

Y2: *“Yönetim olarak pandemi şartlarından geçtiğimiz süre içerisinde çok bir şey yapamadık maalesef. Onun haricinde kısmen spor salonları olan okullarla etkinlik düzenlediğimiz oldu. Örneğin yakınımızda spor salonu olan okullarla irtibata geçip dersler için programlama yapabiliyoruz. İhtiyaç doğrultusunda kiralama, kullanma şeklinde gerçekleşiyor.”*

Y3: *“İşin açıkçası beden eğitimi dersi kapsamında fiziksel koşul olarak bir eksiğimiz yok. Okulumuzda spor salonu mevcut, bunun haricinde her sene ben kendim eksik bir malzeme olup olmadığını kontrol edip, malzemeleri temin ediyorum. Yeterince malzememiz olduğunu düşünüyorum.”*

Yöneticilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, üç yöneticinin de fiziksel koşulları iyileştirmek için farklı yöntemler kullandığı ortaya çıkmıştır. Y1 fiziksel koşulları iyileştirmek amacıyla derneklerden sivil toplum kuruluşlarından yardım alırken, Y2 çevresinde daha iyi şartlara sahip okullarla iş birliği sağlamakta, Y3 ise fiziksel koşulları iyileştirmek adına okulun imkanlarını kendi kontrolü doğrultusunda işe koşturmaktadır.

Görüşme formundaki sekizinci soru *“Bir yönetici olarak okulunuzdaki Beden Eğitimi ve Oyun dersi uygulamaları hakkında gözlemleriniz nelerdir?”* şeklindedir. Yöneticilerin beden eğitimi ve oyun dersi uygulamaları hakkındaki gözlemleri şu şekildedir:

Y1: “Ders içerisindeki uygulamaları çok fazla etkin bir şekilde yapamıyorlar ama yaptıkları zamanda gözlemlediğim kadarıyla daha çok grup oyunları oynattıklarını görüyorum.”

Y2: “Uygulama kısmında öğretmenlerimizin yüzde yüz bir performansla işlemediklerini söyleyebilirim. Eğer ki yüzde yüz olsa zaten çok büyük bir sıçrama olacak. Okulda eğitim biliyorsunuz dokuz ay sürüyor çocuklardaki gelişim peyderpey her ay düzenli olarak devam ediyor. Ama beden eğitimi ve oyun dersi buradaki kilit nokta bence, çocuktaki sıçramayı yaratan sihirli bir değnek. Öğretmenlerimiz bu derste belirli oyunlar harici bir etkinlik yapamıyorlar ne yazık ki.”

Y3: “Öğretmenlerimiz bu ders kapsamında çeşitli eğitsel oyunlar, parkurlar gibi etkinlikler yapıyorlar. Ama çok etkili bir biçimde gerçekleştiğini söylemek mümkün değil. Her öğretmen branşa hâkim olamadığından kaynaklı etkinliklerin sınırlı kaldığını düşünüyorum.”

Yöneticilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinin gereklerini tam olarak uygulamaya dökemedikleri ortaya çıkmıştır. Yöneticiler dersin tam anlamıyla işlenmediğini, yapılan etkinliklerin de belirli bir çerçeve içerisinde gerçekleştiğini belirtmişlerdir.

Görüşme formundaki dokuzuncu soru “Beden Eğitimi ve Oyun dersinin daha verimli işlenmesi için sizce neler yapılabilir?” şeklindedir. Yöneticilerin bu konu hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

Y1: “İlk aklıma gelen şey beden eğitimi ve oyun dersine branş öğretmeni girebilir ya da bizim eğitim sistemimizde yıllardır akademik başarı Türkçe, matematik, fen bilimleri gibi temel derslere dayandırılmış durumda. Ancak beden eğitiminin, müziğin, resimin de diğer dersler kadar önemli olduğu ve başarıyı doğrudan etkilediği bence velilere, öğretmenlere tekrar tekrar anlatılmalı. Anca bu şekilde önemi anlaşıldığı takdirde dersin daha verimli geçeceğini düşünüyorum.”

Y2: “Öğretmenlerin kesinlikle oyun hazinesi, oyun kumbarası, oyun havuzu olması gerekiyor. Tabii oyun derken vakit geçirme anlamında değil, tamamen müfredata ve kazanımlara uygun hedefe yönelik olması gerekiyor. Düzenli bir şekilde yapıldığında çocuktaki o sıçramayı yapabilecek bir oyun havuzu bunun için bence yeterli.”

Y3: “Bence bu konudaki en büyük eksik beden eğitimi öğretmenlerinin ilkokullarda yer bulamaması. Eğer bu ders alan uzmanları tarafından idame ettirilirse çok daha amacına uygun, verimli olacağına inanıyorum. Şimdiki şartlar göz önüne alındığında ise sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitime alınması gerektiğini düşünüyorum. Dersin önemi, gereklilikleri detaylıca anlatılıp doğru etkinliklere yönlendirilerek sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi alanında bir nebze de olsa ilerleme sağlamaları kesinlikle beden eğitimi derslerinin kalitesine yansıyacaktır.”

Yöneticilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, ortak olarak sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi alanına ait daha fazla bilgi sahibi olması gerektiği vurgulanmıştır. Bunun yanı sıra Y1 ve Y3 ise beden eğitimi ve oyun derslerinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmesinin dersin verimliliğini artıracığı görüşündedir.

4.3. Veliler ile yapılan görüşmelerden elde edilen nitel bulgular ve yorumlar

Bu kısımda Eskişehir ilinde ikamet eden 3 adet ilkokul velisi ile beden eğitimi ve oyun dersi hakkında görüşmeler yapılmıştır. Bu kısımda araştırma kapsamındaki velilerin görüşme sorularına verdikleri cevaplar neticesinde elde edilen veriler sunulmuştur. Bulgular ve bulgular çerçevesinde araştırmacı tarafından yapılan yorumlar görüşme formunda yer alan soruların sırası dikkate alınarak sunulmuştur.

Görüşme formundaki velilerin demografik bilgileriyle alakalı sorulardan sonra, ikinci soru “*Beden eğitimi ve oyun dersinin önemi hakkında neler düşünüyorsunuz?*” şeklindedir. Velilerin beden eğitimi ve oyun dersinin önemi hakkında belirttikleri ifadeleri şu şekildedir:

V1: “*Beden eğitimi ve oyun dersinin çocuklarda fiziksel, ruhsal ve sosyal gelişimi sağlayıp okul başarısını yükselttiğini düşünüyorum. Hareket etmek, oyun oynamak, bir aktivitede bulunmak onları mutlu ettiğini düşünüyorum ve zihinsel olarak da geliştirdiğini düşünüyorum.*”

V2: “*Şöyle diyeyim hem bedensel hem fiziksel gelişim açısından iyi olmakla beraber hem ortam açısından hem çocuğun vaktini güzel değerlendirmesi açısından iyi olduğunu düşünüyorum.*”

V3: *“Yani şöyle düşünüyorum. Ana sınıfında bile bir şeyleri öğretmeye oyunla başlanıyor. Hani renkler, sayılar vs. O yüzden oyun çocuğun her yaşında var. Ve sanki daha iyi öğreniyor. Daha ona hitap ediyor. O yüzden yani çok isterim. Keşke her öğretmen bu konuda bilinçli olup o şekilde yaklaşırsa. Çocuğa çocuk olduğunun bilinciyle yaklaşırsa. Çok önemli olduğunu düşünüyorum.”*

Velilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, çalışmaya katılan velilerin hepsinin beden eğitimi ve oyun dersini önemli gördüğü ortaya çıkmıştır. Bunun yanı sıra çocuklarda sadece fiziksel gelişimin yanı sıra zihinsel ve duyuşsal gelişimi etkilediği, sosyal davranışlara da etki sağladığını düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki üçüncü soru *“Sınıf öğretmeninin beden eğitimi ve oyun dersine karşı sergilediği tutum hakkında neler söyleyebilirsiniz?”* şeklindedir. Velilerin, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin tutumu hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

V1: *“Bizim sınıf öğretmenimiz beden eğitimi ve oyun dersini pek yapmıyor. Genelde onun yerine diğer derslerin testlerini çözmek veya diğer derslerde yarım kalan konuları bitiriyor, onları yapıyor. Yani beden eğitimi ve spor dersi çok uygulanmıyor.”*

V2: *“Pek ders yaptıklarını söyleyemem beden eğitimi ve oyunla alakalı. Zaten okulumuzda spor salonumuz da yok, havalar güzelken bahçede bir iki ders yapıyorlar ama onun haricinde beden eğitimi dersi pek işlenmiyor, olumsuz bir tutum sergilediğini düşünüyorum.”*

V3: *“İki oğlumda farklı öğretmenlerde şu an. Küçük oğlumun öğretmeni oyunla öğretime daha çok önem veriyor. Bir spora yönlensinler diye uğraşıyor. Ancak büyük oğlumun öğretmeni tamamen ders odaklı, oğlum bu konuda çok şikâyet eder. Beden eğitimi dersinde matematik yapıyoruz diye. Ne yazık ki öğretmene bu ders biraz gereksiz geliyor gibi davranıyor.”*

Velilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, çalışmaya katılan veliler ortak bir şekilde sınıf öğretmeninin beden eğitimi ve oyun dersine karşı olumsuz bir tutum sergilediğini belirtmiş, genel olarak diğer derslere daha çok ağırlık verdiklerini ifade etmişlerdir. Bu soruda sadece V3 birinci sınıfa giden oğlunun sınıf öğretmeninin oyun odaklı öğretime önem verdiğini vurgulamıştır.

Görüşme formundaki dördüncü soru “*Beden eğitimi ve oyun dersi sizce sınıf öğretmenleri tarafından mı beden eğitimi öğretmenleri tarafından mı yürütülmelidir? Neden?*” şeklindedir. Velilerin bu soruya verdikleri yanıtlar şu şekildedir:

V1: “*Ben beden eğitimi öğretmenin girmesini isterim. Çünkü herkesin kendi uzmanlık alanında derse girmesi gerektiğini düşünüyorum. Nasıl ilkokulda İngilizce dersine İngilizce öğretmenleri giriyorsa beden eğitimi dersine de beden eğitimi öğretmenlerinin girmesi gerekir diye düşünüyorum. Çünkü çocukların bilişsel, duygusal ve psikomotor alanında en iyi verimi sağlamaları için gerekli bilgi ve donanıma sahip olduklarını düşünüyorum.*”

V2: “*Her branşın kendi öğretmenine girse daha iyi bence. Bu çocukların ileride yeteneği olup olmadığını kavrayabilmeleri açısından. Aynı zamanda şöyle söyleyeyim. Her öğretmen müziği ya da beden eğitimi ya da resmi sevmeyebilir, ilgilenmeyebilir. Matematiğe Türkçeye daha önem veriliyor günümüz Türkiye'sinde böyle. Spor ve sanat derslerini genellikle Türkçe ve matematik olarak işliyorlar. O yüzden yani her branşın kendi öğretmeni girse daha iyi.*”

V3: “*Kesinlikle beden eğitimi öğretmeni girmeli. Yani çocuğun hangi alanda yeteneği olduğunu daha iyi keşfedebilir. Çocuğa daha iyi hitap edebilir. Sporun bilincini, sporun kurallarını işte sporun disiplinini daha iyi verebileceğini düşünüyorum. Yani kesinlikle beden eğitimi öğretmeni olmalı.*”

Velilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, beden eğitimi ve oyun dersini beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmeli sonucu ortaya çıkmıştır. Veliler beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencileri spora yönlendirme, yeteneklerini keşfetme, spor bilinci oluşturmada ve dersin gerektiği gibi işlenmesi konusunda daha faydalı olacağını ifade etmişlerdir.

Görüşme formundaki beşinci soru “*Diğer velilerin beden eğitimi ve oyun dersine karşı sergilediği tutum hakkında neler söyleyebilirsiniz?*” şeklindedir. Velilerin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin diğer veliler hakkında düşünceleri şu şekildedir:

V1: “*Açıkçası sınıf olarak genelde ikiye bölünmüş bir şekilde oluyor. Yani bir kısım tabii ki öğretmenin bu tutumunu onaylıyor. Yani beden eğitimi ve dersinin gerekli olmadığını düşünüp diğer derslere yönelmesini doğru buluyor. Ama bir kısım veliler de beden eğitimi dersinin yapılması taraftarı oluyor.*”

V2: “Pek konuşmadık. Sadece havalar güzelken okulun bahçesine çıkıldığında çocuklar işte ne yapıyorlar ne ediyorlar diye konuşuyoruz. Okulun bahçesinin kıyısından ben de dahil hepimiz bakıyorduk. Yani ne yapıyorlar ne ediyorlar? Ne oynuyorlar? O kadar.”

V3: “Yani veliler tarafından da genelde serbest etkinlik gibi görülüyor işte bahçede çocuklar maç yapıyor, öğretmen bir köşede duruyor. Yani çok bir şeyi yok. Ama velilerden bütün öğretmenlerin genel anlamda beden eğitimi çok yapmadığını bu yüzden çocukların üzüldüğünü, çocuğun bugün beden eğitimi var diye sevinerek gittiğini fakat dersin olmadığını vs. hep bu tarz yakınmaları duyuyorum yani.”

Velilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, iki farklı veli yaklaşımının olduğu görülmektedir. Bir kısım veli beden eğitimi dersinin yapılmasının isterken diğer bir kısım beden eğitimi dersinde başka derslerin yapılmasını uygun bulmaktadır. Ayrıca velilerin bu dersi bahçede serbest etkinlik olarak gördüğü ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki altıncı soru “Çocuğunuzun beden eğitimi ve oyun dersine karşı sergilediği tutum hakkında neler söyleyebilirsiniz?” şeklindedir. Velilerin beden eğitimi ve oyun dersine karşı çocukları hakkında düşünceleri şu şekildedir:

V1: “Yani onlar o derste zaten çok mutlu oluyorlar. Çocuklar beden eğitimi dersini yapmak istiyorlar. Hem hareket ettikleri için hem de sosyal ilişkileri gelişiyor bu konuda. Yalnız tek bir sıkıntı çocuklar açısından da soyunup giyinme, yani bu eşofman giyinme olayı biraz sıkıntı yaratabiliyor. Hani serbest kıyafetle direkt derse girebilseler sanırım daha mutlu olurlar. Kızım sınıf öğretmenimiz beden eğitimi dersi yapmadığından kaynaklı bana sürekli bu konuda bir yakınma söz konusu. Hiç beden eğitimi yapmıyoruz hep matematik yapıyoruz anne diyor.”

V2: “Şöyle söyleyeyim seviyor. Neden seviyor? Çok fazla ders işlemeyi sevmiyor açıkçası. O yüzden beden eğitimi olsun, başka bir ders olsun açıkçası ona böyle daha cazip geliyor. Kötü bir öğrenci değil ama çok da iyi bir öğrenci değil kızım. O yüzden de beden eğitimine falan daha fazla bir sempatisi var. Mesela müzik dersini niye işlemiyoruz falan diye de soruyor. Daha aktif olduğu dersleri daha çok seviyor. Beden eğitimi dersini ya da resim, müzik dersini yapmadıkları zaman evde gelip bugün bu dersimiz vardı ama

yapmadık onun yerine öğretmen farklı bir ders yaptı gibi şikayetler ediyor, yapınca yaptığı etkinlikleri heyecanlı bir şekilde anlatıyor, bu şekilde yani.”

V3: “Büyük oğlum çok seviyor, küçük olan henüz farkında değil zaten. Yani keşke dediğim gibi daha verimli olsa okullarda çok faydalı yani onlar da çok seviyor. Hangi çocuk sevmez ki? Yaptıkları zaman çok mutlu oluyor. Öğretmen eğer oyun kurdurup oynattıysa mutlu bir şekilde anlatıyor anne beden dersinde bunu yaptık, şöyle bir oyun öğrendim diye. Yapmadıysa da yakınıyor. Yani eminim daha profesyonel bir beden eğitimi her hafta iki gün düzenli olarak görse çok çok daha mutlu olurlar.”

Velilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, çocukların beden eğitimi dersini çok sevdikleri, derste mutlu oldukları ortaya çıkmıştır. Çocukların beden eğitimi dersi yapılmadığında velilerine bu konuyu dile getirdikleri görülmüş, yaptıklarında ise ders içerisinde öğrendiklerini, yaptıklarını anlattıkları ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki yedinci soru “Sınıf öğretmeniyle yaptığınız görüşmelerde hangi dersler hakkında geri bildirim alıyorsunuz?” şeklindedir. Bu sorunun sonda olarak “Beden eğitimi ve oyun dersi hakkında neler konuşuyorsunuz?” sorusuna yer verilmiştir. Velilerin bu soruya verdikleri yanıtlar şu şekildedir:

V1: “Yani daha çok matematik, Türkçe, yani bu derslerle ilgili geri dönüş sağlıyor. Beden eğitimiyle ilgili zaten hiçbir şekilde konusu geçmiyor. Ama zaten kendisi de söylüyor. Ben beden eğitimi yerine diğer derslere öncelik veriyorum diyor.”

V2: “Genellikle açıkçası Türkçe ve Matematik üzerine ağırlıklı gidiliyor ve günümüz şartlarında buna bir de İngilizce eklendi işte o kadar. Onun haricinde çocukların yetenekleri hangi alanda resimde mi, müzikte mi, beden eğitiminde? Spora yatkınlığı var mı? Bununla ilgili pek fazla bir şey yok açıkçası.”

V3: “Beden eğitimi dersi hakkında kesinlikle bir geri dönüş almıyoruz. Yani işte beden eğitimi yapıyoruz da çocuğunun şu yeteneği var. Güzel koşuyor vs. gibi hiç öyle bir dönüş almadım. Öğretmen sadece Matematikte çok iyi, sayısalı iyi sözeli iyi gibi dönütler veriyor.”

Velilerin bu soruya verdikleri cevaplar genel olarak değerlendirildiğinde, öğretmenlerin velilere sadece Türkçe matematik gibi derslere ilişkin geri dönütler

sağladığı görülmüş, beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin velilere bir bilgi sunmadıkları ortaya çıkmıştır.

Görüşme formundaki sekizinci soru “Çocuğunuzun bu derste neler kazandığını düşünüyorsunuz?” şeklindedir. Velilerin bu soruya verdikleri yanıtlar şu şekildedir:

V1: “Çocuğum beden eğitimi ve oyun dersini yapmadığı için ne yazık ki bu derste bir şeyler kazanamıyor.”

V2: “Çocuğun daha faal daha aktif olduğunu düşünüyorum. Daha fazla hareket ediyor. Öbür türlü açıkçası telefon başında vakit geçirmeyi seviyorken, çizgi film izlemeyi seviyorken bir spor faaliyetine katıldığında bunu anlata anlata evde yapmaya çalışıyor en azından, bu onun açısından da bizim açımızdan da daha iyi. Fiziksel gelişimi içinde çok daha iyi.”

V3: “Beden eğitiminin çocuğuma katacağı şeyler kesinlikle disiplin olur, temiz ve dengeli beslenmek, kendisiyle barışık olma, özgüveninin yükselmesi gibi konularda katkı sağlıyor. Bunun yanı sıra tabii ki fiziksel anlamda da gelişimi sağlamasına yardımcı oluyor.”

Velilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, V1 sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersini yapmadığı için çocuğunda bu ders kapsamında bir gelişim göremediğini belirtmiştir. V2 ve V3 ise beden eğitimi ve oyun dersinin çocuklarının fiziksel gelişiminin yanı sıra kişilik gelişimi ve sosyal davranışlarının gelişimine katkı sağladığını belirtmiştir.

Görüşme formundaki dokuzuncu soru “Çocuğunuzu bu ders için ne şekilde destekliyorsunuz?” şeklindedir. Velilerin çocuklarına yaptıkları destekler hakkında ifadeleri şu şekildedir:

V1: “Ben çocuğumun açıkçası okulda ya da dışarıda herhangi bir spor faaliyetiyle ilgilenmesini istiyorum. Yani daha önce de dile getirdiğim gibi hem zihinsel hem de fiziksel olarak değişimine katkı sağladığını düşünüyorum ve grup olma diğer çocuklarla iletişiminin de gelişeceğini düşünüyorum. O yüzden destekliyorum. Sporsal faaliyetlerde bulunmasını özellikle yüzme, basket, voleybol bu tarz spor faaliyetlerine katılmasını istiyorum.”

V2: “Açıkçası şöyle söyleyeyim, yeteneği ne de varsa onda ilerlemesini istiyorum. Bu spor da olabilir, müzik olabilir başka bir şeyde olabilir. Küçüklüğünden beri hep erkeklerle futbol oynama derdindeydi açıkçası. Hiç böyle kızlarla oynamak istemezdi. Topu gördüğü an topun peşinden koşan bir çocuktü. Aktif olmayı seviyor.”

V3: “Neyden zevk alırsa onu yaptırmaya çalışıyorum. Yüzmeye gittik, futbola götürdüm. Yani hep böyle deneyimlemeye çalışıyorum. Mesela şimdi bir dahaki yazda başka bir şey deneyimlemesine izin veririm. Birçok alanı deneyip hangisinin ona daha uygun olup daha çok seveceğini keşfetmesi için yardımcı oluyorum.”

Velilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, çocuklarını sportif anlamda destekledikleri ortaya çıkmıştır. Veliler çocuklarını tek bir branş yerine farklı branşları da deneyimleyerek kendilerini keşfetmeleri için yönlendirmektedir. Ancak çocukları spora yönlendirme çabaları okul kapsamında değil, okul dışı farklı kurumlarla gerçekleşmektedir.

Görüşme formundaki onuncu soru “Çocuğunuz için bu dersten beklentileriniz nelerdir?” şeklindedir. Veliler beden eğitimi ve oyun dersinden beklentilerini şu şekilde ifade etmişlerdir:

V1: “Sınıf öğretmenimizin beden eğitimi dersini işlemesini isterdim öncelikle. Veyahut Beden eğitimi alanında uzmanlaşmış bir eğitimciden ders almasını, milli eğitim bakanlığının bir çalışmayla tamamen ilkokul bünyesinde disiplinli ve düzenli bir şekilde bu dersi yürütmesini isterim.”

V2: “Keşke okulumuzun spor salonu olsaydı, daha fazla imkanlar olsaydı, tek çocuğum için değil, bütün çocuklar için. Umarım eğitim sistemimiz düzelir, hangi çocuğun ne yeteneği varsa ona göre ilerler. Milli Eğitim bakanlığımız bu konuda bir çalışma yapar inşallah.”

V3: “Bu yaş grubunda çok büyük bir beklentim yok. Mutlu olmasını, enerjisini atması, uyum, koordinasyon, insanlarla iletişim, başarı, özgüven. Az önce saydığım gibi. Bunların yanında okulların bu konuda daha bilinçli olmasını isterim. Çocuklar uzun saatler ders görüyor, beden eğitimi dersleri onların rahatlamasını sağlıyor ama bu ders daha profesyonel anlamda olabilir. Nasıl din derslerine ve İngilizceye farklı öğretmenler geliyorsa, beden eğitimini de alanında uzman öğretmen gelmesini çok isterim yani.”

Velilerin bu soruya verdikleri yanıtlar genel olarak değerlendirildiğinde, ortak olarak beden eğitimi derslerinin ilkokullarda daha profesyonel bir şekilde ele alınması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra okulların imkanlarının artırılması velilerin beklentileri arasındadır. V1 ve V3 ise beden eğitimi derslerinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütölmesini beklemektedir.



5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmada yanıt aranan sorulara ilişkin bulgulardan elde edilen veriler, kendi içinde ve alanyazındaki ilgili araştırmalar bağlamında ilişkilendirilerek tartışılmıştır. Ayrıca araştırma sonuçlarına dayalı olarak önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç ve tartışma

5.1.1. Sınıf öğretmenleriyle yapılan görüşme sonuçları

Beden eğitimi ve oyun dersinin, eğitim- öğretim sürecindeki yeri sınıf öğretmenleri tarafından önemli bulunmuştur. İlkokulda çocukların yaş gelişim özelliklerine bağlı olarak oyun çağına olmaları, oyunla daha kolay öğreniyor olmaları beden eğitimi ve oyun dersini önemli kılan noktalar olarak ortaya çıkmıştır. Alanyazın incelendiğinde, Dağdelen ve Kösterelioğlu'nun (2015), sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinin müfredata konulmasına olumlu baktıkları sonucu bu araştırmanın sonucunu destekler niteliktedir. Ayrıca Ceylan'ın (2015) yaptığı çalışmada sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersini önemli gördükleri sonucuna varması bu araştırmanın sonucuyla örtüşmektedir. Mcyeagh ve arkadaşları (2022) yaptıkları çalışmada sınıf öğretmenlerinin beden eğitiminin gençlerin iyiliği için sahip olduğu önemli rolün bu okuldan öğretmenlerle birlikte kabul edildiğini ve beden eğitimine katılmaya istekli olduklarını ifade etmesi araştırmanın sonucunu desteklemektedir. Usher ve Anderton (2014) çalışmaya katılan tüm öğretmenlerin, günlük zorunlu aktivitenin önemini kabul etmeleri ve çocuklara fiziksel olarak aktif olmaları için fırsatlar sunulmasını sağlamak için sistemlere ihtiyaç olduğunu ifade etmeleri sonucu da bu araştırmanın sonucuyla uyum sağlamaktadır.

Öğrencilerin çok yönlü gelişimleri açısından, beden eğitimi ve oyun dersinin oldukça önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Morgan (2008) çalışmasında katılımcıların çoğu beden eğitimi öğretiminin fiziksel, sosyal ve zihinsel sağlık alanlarında öğrenciler için olumlu kısa ve uzun vadeli faydalar sağlayabileceğine inandıkları sonucu araştırmanın sonucuyla örtüşmektedir. Sınıf öğretmenlerinin dersi amacına uygun olarak uygulaması, mesleki bilgi ve birikim açısından donanımlı olması, ders programına yeterince hâkim olmasının beden eğitimi ve oyun dersinin öğrencilerin fiziksel, bilişsel

ve sosyal anlamda gelişimine katkı sağlayabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucu destekler nitelikte olan Mcyeagh ve arkadaşları (2022) yaptıkları çalışmada nitelikli beden eğitimi uygulamasında, düşük ders statüsü, öğretmenlerin yetersiz mesleki gelişimi, öğretmenlerin bu derse karşı kendilerine yeterli güveni duymaması ana sorunlar olarak ortaya çıkmıştır. Morgan ve Hansen (2007) yaptıkları çalışmada sınıf öğretmenlerinin yaklaşık %75'i, düşük kaliteli Beden Eğitimi'nin, okullarında diğer öğretmenler tarafından alınan değerler ve alınan programlama kararlarıyla ilişkili olduğuna inandıklarını belirtmiş ayrıca öğretmenlerin, diğer öğretmenlerin beden eğitimi öğretmemeyi seçebileceklerini veya öğrencileri beden eğitimi konusunda değerlendirmelerinin gerekmediğini düşünen okullarda beden eğitiminin başarısız olduğu ifade etmişlerdir. Bu durum çalışmanın sonucuna paralel olarak öğretmen yeterliklerinin dersin kalitesini etkileyeceğini destekler niteliktedir.

Çalışmada bir başka sonuç olarak okullardaki fiziki şartların sağlanamaması, materyal eksikliği gibi durumların beden eğitimi ve oyun derslerinin verimliliğini olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir. Bu sonuca paralel olarak Jenkinson ve Benson (2010), beden eğitimi dersinin verimliliği konusunda tesislere, uygun öğretim alanlarına ve ekipmana erişimi en önemli engeller olarak bildirmiştir. Morgan ve Hansen (2008) çalışmalarında sınıf öğretmenlerinin karşı karşıya kaldıkları zaman, ekipman, yetersiz tesisler ve yönetici görüşleri gibi bu ve diğer kurumsal engellerin beden eğitimi dersinin kalitesini etkilediğini belirtmişlerdir. Okullardaki fiziki şartların sağlanamaması, materyal eksikliği gibi durumların beden eğitimi ve oyun dersinin verimliliğini olumsuz etkilemesi, Bozdemir, Çimen, Kaya ve Demir'in (2015) okullardaki beden eğitimi dersi ile ilgili alan, malzemelerin yetersiz ve eksik olmasının dersin işlenmesi ve verimliliği açısından sorun yarattığı sonucu bu araştırmanın sonucunu destekler şekildedir. Bunun yanı sıra Can ve Çava'nın (2018) çalışmasında öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinde kullanılabilecek araç-gereçlerinin yeterli olmadığı sonucu çalışmanın sonucuyla paralel şekildedir. Yıldız ve Güven'in (2014) yılında yaptığı sınıf öğretmenlerinin oyun ve fizikî etkinlikler dersinden beklentilerini belirlediği çalışmada, öğretmenlerin spor salonlarının yapılması ve oyun ve fizikî etkinlikler dersine ilişkin araç-gereç ve malzemenin sağlanması gibi beklentiler içerisinde olması bu araştırma sonucunu destekleyecek niteliktedir. Bu araştırmaların yanı sıra Usher ve Anderton (2014) çalışmalarında literatür çoğunluğunun aksine tüm katılımcıların, dinlenme tesislerinin ve

ekipmanlarının çok erişilebilir, bakımlı ve iyi durumda olduğunu belirtmiştir. Bu durum çalışmanın sonucuyla çelişmektedir.

Araştırmadan elde edilen diğer bir sonuca göre çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi kapsamında yardımcı kaynaklardan gerektiği kadar yararlanmadığı ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin beden eğitimi ve oyun derslerinde geleneksel öğretim yöntemleri kullandıkları ve yaptıkları etkinliklerin kendisini tekrarladığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın bu sonucunu destekleyen nitelikte Gordon ve Inder (2000) yaptıkları çalışmada beden eğitimi dersi esnasında, çoğunlukla bayrak yarışı ve yakan top gibi geleneksel aktivitelerle yer verildiği sonucuna ulaşmış, sınıf öğretmenlerinin farklı etkinlikleri öğretmek için gerekli becerilere sahip olmadığı için, öğrencilerin beceri geliştirmelerini uygulama veya iyileştirme konusunda sınırlı fırsatları olduğunu öne sürmüştür. Çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersi kapsamında yardımcı kaynaklardan gerektiği kadar yararlanmadığı sonucu, Dağdalen ve Kösterelioğlu'nun (2015) çalışmasında, öğretmenlerin “Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı” ve “Fiziksel Etkinlik Kartlarını” mümkün olduğunca kullandıkları sonucuyla çelişmektedir.

Araştırmada elde edilen diğer bir sonuca göre beden eğitimi ve oyun dersi haftalık ders saati olarak sınıf öğretmenleri tarafından genel anlamda yeterli bulunmuştur. Bunun yanında öğretmenlerin haftalık ders saatlerini tam olarak doldurmadıkları, birkaç ders saatini diğer dersleri işlemek için kullandıkları ortaya çıkmıştır. Randall (2022) stajyer sınıf öğretmenleriyle yaptığı çalışmada, öğretmenlerin İngilizce matematik veya fen derslerine daha fazla zaman ayırdıklarından dolayı beden eğitimi derslerine yeterli zamanı ayıramadıklarını belirtmiştir. Usher ve Anderton (2014), yaptıkları çalışmada öğretmenlerin, öğrencilere hem zorunlu fiziksel aktivite süresi hem de uygun yoğunluktaki faaliyetleri sağlayamadıklarını bu nedenle beden eğitimi dersi gereksinimlerinin karşılanmadığını vurgulamıştır. Ayrıca, Sherman ve ark. (2010), devlet ilkokullarında öğretmenlerin okuryazarlık ve matematiğe odaklanmaları için muazzam baskılar bulunduğunu, bu durumun da öğretmenlerin haftalık programlarına düzenli ve yeterli fiziksel aktivite programlarını dahil etmelerini engellediğini ileri sürmüştür. Faucette, McKenzie ve Patterson (1990) Beden eğitimi sınıf öğretmenin sorumluluğunda olduğunda, genellikle ders programından çıkarıldığını veya serbest oyun ve organize olmayan fiziksel aktivitelerden oluştuğunu belirtmişlerdir. Barney ve

Deutsch (2009) ve Morgan ve Bourke (2008) çalışmalarında ortak olarak beden eğitiminin, öğrencilerin bedenleri ve hareketleri hakkında bilgi edinmeleri için bir fırsat olmaktan çok, sınıf öğretmenleri tarafından genellikle öğrencilerin “enerjilerini atma” şansı olarak görüldüğünü ifade etmişlerdir. Morgan ve Hansen (2008) ise öğretmenlerin müfredatın diğer dersleri için harcanabilecek bir zaman olarak gördüklerini belirterek, beden eğitimi ders saatlerinin tam anlamıyla doldurulmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Katılımcı sınıf öğretmenleri beden eğitimi ve oyun dersi haftalık ders saatini tam olarak gerçekleştiremediklerini belirtirken, Dağdelen ve Kösterelioğlu’nun (2015), Şentürk ve arkadaşları (2015), Çivril Kara, Küçük Kılıç ve Öncü’nün (2017) çalışmalarından sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinde başka dersler işledikleri sonuçları bu araştırmanın sonucunu destekler şekildedir. Bunun aksine Ceylan (2015) yaptığı çalışmadaki dersin öğretmenler tarafından zamanında ve düzenli bir şekilde yapıldığı ve amacına göre işlendiği sonucu bu araştırmanın sonucuyla çelişmektedir.

Araştırmadan sınıf öğretmenleri kapsamında elde edilen diğer bir sonuç ise; beden eğitimi ve oyun dersinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmesinin dersin verimliliğinin artması ve belirlenen hedeflere ulaşmada önemli bir etken olduğudur. Bu sonuca paralel olarak Timothy ve arkadaşları (2017) çalışmalarında çocukların bütünsel eğitimini optimize etmek için küresel bir yön sunan, genel ilköğretim derecelerinde gelişimsel olarak uygun ilköğretim beden eğitimi öğretmenleri için fırsatların sağlanmasını tavsiye etmişlerdir. McEvilly (2021) tarafından lisans öğrencilerinin beden eğitimi ve bunu kimin öğretmesi gerektiği konusundaki görüşlerini dile getirdikleri yakın tarihli bir çalışmada “Uzman Beden Eğitimi öğretmenleri” ve “spor koçları” terimleri sıklıkla tekrar edilmiş ve öğrenciler, mümkün olan yerlerde, bu tür uzmanların ilkokullarda beden eğitimi öğretimine dahil edilmesi gerektiğini düşünmüşlerdir. McKenzie ve diğerleri (1995) Beden eğitimi öğretmenleri okullardan uzaklaştırıldığında, düzenli aktivite süresinde ve beceri gelişiminde önemli düşüşler kaydedildiğini belirterek, beden eğitimi derslerinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmesini desteklemektedirler. Katılımcılar beden eğitimi ve oyun derslerinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından gerçekleştirilmesini istediklerini ifade ederken, Pehlivan, Dönmez ve Yaşat’ın (2005) yaptığı çalışmada, öğretmenler dersin etkili ve verimli yürütülebilmesi için birinci sırada bu dersin “branş öğretmenleri tarafından yürütülmesini” önermeleri bu araştırmanın sonucunu destekler niteliktedir. Yıldız ve

Güven'in (2014) yaptığı çalışmada "ilkokul 1. sınıftan itibaren branş öğretmenlerinin oyun ve fizikî etkinlikler dersine girmesi" ifadesi araştırma sonucunu desteklemektedir. Morgan (2008) çalışmasında neredeyse tüm katılımcıların, branş öğretmenlerin beden eğitimi öğretimine bir ölçüde dahil olması gerektiği konusunda hemfikir olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Şentürk ve arkadaşları (2015) yaptıkları çalışmadaki "oyun ve fizikî etkinlikler dersinin 1. Sınıftan itibaren beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmesinin uygulamadaki başarısını arttıracakları ortaya çıkmıştır." ifadesi, çalışmanın sonucuyla örtüşmektedir. Çivril Kara, Küçük Kılıç ve Öncü'nün (2017) yaptıkları çalışmanın en dikkat çekici bulgusu olarak nitelendirdikleri, "sınıf öğretmenlerinin oyun ve fizikî etkinlikler dersinde kendilerini yetersiz görmeleri ve buna ek olarak beden eğitimi öğretmenlerinin dersle ilgili daha bilgili ve bilinçli olmalarından dolayı derslerin yürütücüsünün beden eğitimi öğretmeni olması gerektiğini düşünmeleri" sonucu bu araştırmanın sonucunu destekler niteliktedir. Bu çalışmaların yanı sıra Faulkner ve ark. (2008) sınıf öğretmenleri veya uzmanlar tarafından verilen beden eğitimi derslerinin miktarı arasında anlamlı bir fark bulamamışlardır. Bu durum araştırmanın sonucuyla çelişmektedir.

Araştırmada beden eğitimi ve oyun derslerinin beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmesinin dersi daha verimli kılacağına dair sonucun yanı sıra dersin sınıf öğretmenleri tarafından yürütülmeye devam edildiği mevcut sistemde sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim alması dersin verimliliğine katkı sağlayacağı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca paralel olarak Morgan ve Bourke (2008) çalışmalarında, tüm sınıf öğretmenleri için ustalık ve profesyonel gelişim sağlamak için fırsatları artırmak için hizmet öncesi hazırlıkta stratejilerin kullanılmasını tavsiye etmiş ve UNESCO Ulusal QPE Stratejisi, "Öğretmen eğitimi, tedariki ve gelişimi"ni birinci öncelik olarak listelemiştir. Fletcher ve Mandigo (2012), çalışmalarında sınıf öğretmenleri beden eğitimi öğretiminden sorumlu olarak kalacaklarsa, sınıf öğretmenleri için sürekli mesleki gelişim ihtiyacının oldukça önemli olduğunu belirterek, hizmet içi eğitimin önemini vurgulamıştır.

5.1.2. Okul yöneticileriyle yapılan görüşme sonuçları

Beden eğitimi ve oyun dersinin, eğitim-öğretim sürecindeki yeri okul yöneticileri tarafından önemli bulunmuştur. Bu sonuca paralel olarak Timothy ve arkadaşları (2017)

yaptıkları çalışmada okul yöneticilerinin ilkokullarda beden eğitimi derslerine değer verdiğini ve desteklediğini göstermiştir. Okul yöneticilerinin çocukların gelişim özelliklerinin farkında olmaları, çocukların yaş grubu bakımından oyunla öğretime daha uygun olmaları nedeniyle beden eğitimi ve oyun derslerinin çok yönlü gelişim sağlayacağını bilmeleri bu dersi önemli bulma nedenleri arasında sayılabilir.

Okullardaki fiziki şartların sağlanamaması, materyal eksikliği gibi durumların beden eğitimi ve oyun derslerinin verimliliğini olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir. Yöneticilerin genel anlamda bu konudaki eksikliklerin farkında olduğu ve okuldaki imkanların el verdiği doğrultuda sorunların giderilmesine yönelik çaba gösterdikleri görülmüştür. Morgan ve Hansen (2007) çalışmalarında, öğretmenlerin beden eğitimindeki başarısının, okul yönetim kurulunun (müdürler ve müdür yardımcıları dahil) güçlü bir liderlik ekibine bağlı olduğunu ifade etmişlerdir, bu bağlamda okul yönetimi beden eğitimi programlarının uygulanmasını desteklemek için kaynakların, tesislerin ve ekipmanın nitelik ve niceliğini iyileştirmek için stratejiler geliştirmesinin önemini vurgulamışlardır. Usher ve Anderton (2014) çalışmalarında öğretmenlere okul yönteminin beden eğitimi dersini uygulanmasında öğretmenleri nasıl desteklediği veya koordine ettiği sorulduğunda, tüm katılımcılar herhangi bir danışma veya destek sağlanmadığını ve/veya sunulmadığını bildirmiştir. Bu sonuç araştırmanın sonucuyla çelişkilidir.

Okul yöneticilerinin ifadelerinden sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine karşı olumlu bir tutum sergilediği fakat dersin gerekliliklerini tam anlamıyla yerine getiremedikleri ortaya çıkmıştır. Okulların fiziki şartlarının beden eğitimi dersi için uygun olmaması, okullara malzeme, mekân desteğinin yapılmaması, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersiyle alakalı yeterli bilgi ve donanıma sahip olmaması bu durumun nedenleri olarak sayılabilir.

5.1.2. Velilerle yapılan görüşme sonuçları

Beden eğitimi ve oyun dersinin, eğitim-öğretim sürecindeki yeri veliler tarafından önemli bulunmuştur. Beden eğitimi yoluyla çocukların sadece fiziksel anlamda değil, sosyal ve ruhsal olarak da gelişiminin sağlanabilmesi veliler açısından önemli görülmesinin nedenleri arasında sayılabilir. Velilerin beden eğitimi ve oyun dersini önemli bulmalarına rağmen, akademik başarıyı daha ön planda tutmaları bir çelişki yaratmaktadır. Bunun sebebinin ise, ülkedeki eğitim sisteminin akademik başarıya odaklı

olması, öğretim basamaklarındaki öğrenci dağılımının akademik başarı üzerinden yapılması olduğu söylenebilir.

Velilerin ifadelerinden sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine karşı olumsuz bir tutum sergilediği, dersi düzenli bir şekilde yapmadıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Bunun sebebinin, okullardaki imkanların yetersizliği, eğitim sisteminin, okul yönetiminin ve velilerin öğretmenlerin üzerinde akademik başarı odaklı oluşturduğu baskı olduğu söylenebilir. Velilerin görüşleri doğrultusunda beden eğitimi ve oyun derslerinin sınıf öğretmenleri yerine beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmesi gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır. Beden eğitimi öğretmenlerinin alan uzmanı olması, çocuklardaki var olan yeteneği keşfetmede ve yönlendirmede daha etkin olabilecek olmaları, ayrıca sınıf öğretmenlerinin kendilerini beden eğitimi alanında yeterli görmemesi, alanı sevmemesi beden eğitimi ve oyun dersinin beden eğitimi öğretmeni tarafından yürütülmesinin nedenleri olarak sayılabilir. Cihan ve Tekçe'nin (2022) okulöncesi velileriyle yaptığı çalışmada, beden eğitimi dersinin alanında uzman olan beden eğitimi öğretmenleri tarafından uygulanmasının fayda sağlayacağını belirtilmiş olması bu araştırmadaki velilerin görüşlerini destekler niteliktedir.

Velilerin çocukları sportif alanda destekledikleri fakat bunu okul çerçevesinde değil daha çok okul dışı farklı kurumlarla gerçekleştirdikleri çalışmanın diğer bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Bunun nedeninin mevcut eğitim sisteminin çocukların okul çatısı altında spor yapma olanağı vermemesi, okul-aile iş birliğinin yeterli düzeyde sağlanamaması olarak söylenebilir.

5.2. Öneriler

Araştırma ile birlikte beden eğitimi ve oyun dersine ve dersin uygulanmasına yönelik öğretmenlerin, okul yöneticilerinin ve velilerin bakış açıları tespit edilmiştir. Katılımcılardan elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonucu beden eğitimi ve oyun dersine sürecin paydaşları tarafından önem verildiği fakat verilen önemin uygulama kısmında sorunlar yaşandığı tespit edilmiştir. Bu sonuçlardan yararlanılarak beden eğitimi ve oyun dersinin niteliğinin artırılmasına yönelik birtakım öneriler sunulmuştur.

5.2.1. Uygulamaya yönelik öneriler

Öğretim programlarının uygulanmaya başlanmasının ardından öncelikli olarak programın uygulama evrelerinin etkililiğini ve verimliliğinin belirlenmesi önemli görülmektedir. Bu bağlamda 2018-2019 eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlanan beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programı için Milli eğitim bakanlığı tarafından değerlendirme çalışmalarının yapılması ve programın uygulama evresine yönelik okullardan verilerin toplanması, öğretim programının etkililiğinin ve verimliliğinin belirlenmesi bakımından önerilebilir. Bunun yanı sıra, Milli eğitim bakanlığı tarafından ülkedeki ilkokullar genelinde, beden eğitimi ve oyun dersleri kapsamında ihtiyaçların belirlenmesin de öğretim programına ilişkin hizmet içi eğitim seminerlerinin hazırlanmasında ve programın uygulanabilirliğinin devam ettirilmesinde ve geliştirilmesinde yarar sağlayabilir.

Öğretim programlarının uygulanması sürecinde birbirinden farklı çok sayıda paydaş bulunmaktadır. Bu paydaşların içinde en önemli role sahip olanın öğretmenler olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Dolayısıyla öğretim programının belirlenen hedeflere ulaşılmasında, ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin donanımlarının artırılmasının, beden eğitimi ve oyun derslerinin kalitesine pozitif olarak katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu kapsamda sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının içeriği ve beden eğitimi öğretimi ile alakalı konu alanı ve derinliği konularında hizmet içi eğitim seminerlere katılımlarının sağlanması önerilebilir. Bu hizmet içi eğitimlerle birlikte sınıf öğretmeni yetiştiren okullarda da beden eğitimi ve oyun ile ilgili derslerin niteliğinin ve derinliğinin artırılması sağlanabilir.

Hizmet içi eğitim seminerlerinin ve öğretmen adayları yetiştiren yükseköğretim kurumlarında gerçekleştirilecek yenilikler ve değişikliklerin haricinde sınıf öğretmenlerine, çağımızın gereksinim duyduğu öğretmen yeterliklerinin önemli bir özelliği olan araştırma ve öğrenme becerilerinin kazandırılmasının, beden eğitimi ve oyun öğretiminde oldukça etkili olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda öğretmenlere, araştırma ve öğrenme becerileri kazandırabilmek ve beden eğitimi alanında yeni gelişimleri takip etmelerini sağlayabilmek için teknoloji odaklı, aktif araştırma-öğrenme ortamları oluşturulması önerilebilir. Bu sosyal etkileşim ortamlarında benzer gereksinimlere sahip öğretmenlerin bir araya gelmesi, iş birliği içerisinde olmaları sağlanabilir.

Beden eğitimi ve oyun dersinin belirlenen hedeflere ulaşmasında, dersin gerekliliklerinin yerine getirilmesinde ve beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının etkili bir şekilde uygulanması açısından beden eğitimi ve oyun dersinin alan uzmanı olan beden eğitimi öğretmenleri tarafından yürütülmesinin dersin verimliliğini ve niteliğini artıracığı düşünülmektedir. Bu bağlamda mevcut eğitim sisteminde ilgili düzenlemelerin yapılarak, beden eğitimi ve oyun dersini yürütme görevinin beden eğitimi öğretmenlerine devredilmesi önerilebilir. Bu sayede eğitim-öğretim sürecinin en önemli basamaklarından olan temel eğitim düzeyinde beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programının gerektirdiği şekilde, dengeli ve düzenli beslenme alışkanlığı kazanmış, düzenli fiziksel aktiviteye katılan, temel hareket becerilerini kazanmış bireylerin yetiştirilmesi sağlanabilir.

Araştırma kapsamında, öğretim programlarında en çok aktif rol oynayanın öğretmenler olduğu fakat eğitim-öğretim sürecinde var olan tüm paydaşların da katkısı olduğu görülmüştür. Öğretim programının uygulama evresini, öğretmenlerden sonra etkileyen diğer paydaşlar da veliler ve okul yöneticileridir. Hem okul yöneticileri hem de veliler için öğretim programına ve beden eğitimi dersine yönelik seminerler düzenlenebilir. Bu seminerler kapsamında, düzenli ve dengeli beslenme, düzenli fiziksel aktivitenin yararları ve beden eğitimi ve oyun dersinin önemi gibi konulardan bahsedilebilir. Beden eğitimi ve oyun dersinin çocuklardaki fiziksel ve ruhsal sağlığa, akademik başarıya, toplumsal değerlere, kişilik gelişimine katkılarının veliler ve okul yöneticileri tarafından bilinmesinin sağlanması, beden eğitimi ve oyun öğretim programının yürütülmesinde paydaşların desteğinin alınmasında etkili bir rol oynayabilir.

Son olarak, beden eğitimi ve oyun derslerinin niteliğini artırmaya yönelik sosyo-ekonomik ve fiziki etmenlere yönelik önerilere yer verilmiştir. Beden eğitimi ve oyun dersinin niteliğini önemli bir derecede etkileyen mekân ve malzeme eksikliğinin giderilmesi açısından, Türkiye genelinde tesis ve materyal bakımından yetersiz okulların tespit edilip, paydaşlar ve belediyeler ile iş birliği yapılarak ekonomik kaynakların işe koşulmasının, bu sorunların çözümüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Yerel yönetimlerle iş birliği yapılarak, il veya ilçede mevcut spor tesislerinin okulların kullanımına açılması, okulların konumlarına göre bu tesislerden faydalanmalarının sağlanması, okullardaki mekân sorunlarının giderilmesinde yardımcı olabilir. Bunun yanı

sıra maddi desteğe ihtiyacı olan okulların malzeme eksikliği, yerel yönetimlerin sürdürülebilir politikalarıyla desteklemesi önerilebilir.

5.2.2. Gelecek araştırmalara yönelik öneriler

Bu çalışmada ortaya konan önerilerin bir diğer boyutunu da gelecek araştırmalara ve araştırmacılara yönelik öneriler oluşturmaktadır.

İlk olarak derslerle alakalı görüşlerin incelendiği çalışmaların, beden eğitimi ve oyun dersinin haricinde programlardaki farklı dersleri de içeren şekilde sayıca artırılması önerilebilir. Bunun haricinde, görüşleri inceleyen araştırmalara, nitel araştırma yöntemleri ile birlikte nicel araştırma yöntemleri boyutu da eklenerek, çalışmaların genellenebilirliği ve derinliği artırılabilir. Buna ek olarak ileride yapılacak araştırmalar içeriğine bu öğretim programlarında rol oynayan diğer paydaşlar, öğretim elemanları, program geliştirme uzmanları ve öğrencilerin eklenebileceği çalışmaların yapılması önerilmektedir. Aynı zamanda veri toplama yöntemi olarak görüşme tekniğine ek olarak, gözlem tekniğinin kullanıldığı çalışmaların yapılması daha derin bilgi edinilmesi açısından önerilmektedir.

Beden eğitimi ve oyun dersinde yaşanan problemin ortadan kaldırılması ve öğretim programının etkililiğinin artırılması amacıyla hizmet içi eğitim semineri önerileri geliştirilebilir. Hizmet içi eğitimler için elde edilen bulgular, bakanlıklara ve ilgili paydaşlara aktararak, öğretim programlarında geliştirme ve iyileştirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi araştırmacılara önerilebilir.

KAYNAKÇA

- Akineşe, S. (2019). 2017 ortaokul 5.sınıf sosyal bilgiler öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Akinoğlu, O. (2005). Türkiye’de uygulanan ve değişen eğitim programlarının psikolojik temelleri. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 22(22), 31-45.
- Allison, P.C. (1990). Classroom teachers’ observations of physical education lessons. *Journal of Teaching in Physical Education*, 9, 272-283.
- Arabacı, N. (2017). Aile katılımı. A.B Aksoy (Ed.). *Aile eğitimi ve katılımı*. Ankara: Matsa Basımevi.
- Arslan, Y. (2008). *Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim birinci kademe beden eğitimi ders programlarına ve beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri (Ankara ili örneği)*. Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknoloji Programı.
- Arslan, Y. ve Altay, F. (2008). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ders programı ve ders uygulamalarına ilişkin görüşleri. *Hacettepe Spor Bilimleri Dergisi*, 19(2), 63-79.
- Arslan, Y. ve Altay, F. (2009). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşlerinin bazı eğilimleri açısından incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 11(1), 14-23.
- Barney, D. and Deutsch, J. (2009). Elementary classroom teachers’ attitudes and perspectives of elementary physical education. *Physical Educator*, 66(3): 114-23.
- Başaran, İ. E. (1996). *Türkiye eğitim sistemi*. Ankara: Yargı.
- Bozdemir, R., Çimen, Z., Kaya, M. ve Demir, O. (2015). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersinde karşılaştıkları problemler (tokat ili örneği). *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2015 (5), 221-234.

- Can, S. ve Çava, G. (2018). Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre ilkokulda uygulanan oyun ve fiziki etkinlikler dersinin değerlendirilmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (2), 261-273.
- Caswell, H. L. and Campbell, D. S. (1935). *Curriculum development*. New York: American Book Co.
- Ceylan, G. C. (2015). *İlkokul II. sınıf oyun ve fiziki etkinlikler dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin öğretmen görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Cihan, B. B. ve Tekçe, H. K. (2022). Okulöncesi öğrenim gören öğrenci velilerinin beden eğitimi ve oyun dersine yönelik düşüncelerini keşfetmek. *Akdeniz Spor Bilimleri Dergisi*, 5 (1), 132-150.
- Creswell, J. W. and Miller, D. L. (2000). Determining validity in qualitative inquiry. *Theory Into Practice*, 39(3), 124-130
- Çağlayan, A. (2002). *İlköğretimlerde eğitimde yönetim, yönetimde kalite*. İstanbul: Bilge Yayıncılık.
- Çelenk, S. (2016). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Pegem Yayınevi.
- Çelik, V. O. ve Bulgu, N. (2010). Geç Osmanlı döneminde batılılaşma ekseninde beden eğitimi ve spor. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (24), 137-147.
- Çivrilkara, R., Küçükılıç, S. ve Öncü, E. (2017). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi hakkındaki görüşleri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 8 (15), 18-46.
- Dağdelen, O. ve Kösterelioğlu, İ. (2015). İlkokullardaki oyun ve fiziki etkinlikler dersinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (19), 97-128.
- Darst, P.W. and Pangrazi, R.P. (2009). *Dynamic physical education for secondary school students (6th ed.)*. San Francisco, CA: Pearson Education.
- Demirel, Ö. (2007). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık

- Demirhan, M. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun derslerindeki yeterliliklerine ilişkin görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi. Dicle Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Diyarbakır.
- Ertan, A. (2013). *İlkokul birinci sınıflarda oyun ve fiziksel etkinlikler dersi kazanımlarının amaca ulaşılabilirliğinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Ertürk, S. (1993). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Meteksan.
- Ertürk, S. (2013). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Edge Yayıncılık.
- Faucette, N. and Patterson, P. (1990). Comparing teaching behaviors and student activity levels in classes taught by P.E. specialists versus nonspecialists. *Journal of Teaching in Physical Education*, 9(2): 106–14.
- Faulkner, G.E.J., Dwyer, J.J.M., Irving, H., Allison, K.R., Adlaf, E.M. and Goodman, J. (2008). Specialist or nonspecialist physical education teachers in Ontario elementary schools: Examining differences in opportunities for physical activity. *Alberta Journal of Educational Research*, 54(4): 407–19.
- Fletcher T. and Mandigo J. (2012) The primary schoolteacher and physical education: a review of research and implications for Irish physical education, *Irish Educational Studies*, 31:3, 363-376.
- Gander, M. J. and Gardiner, H. W. (2004). *Çocuk ve ergen gelişimi*. (Çev. A. Dönmez, N. Çelen ve B. Onur). B. Onur (Editör). Ankara: İmge yayıncılık.
- Gareis, C. R. and Tschannen-Moran, M. (2005). Cultivating principals' sense of efficacy: Supports that matter. *Paper to be presented at the annual meeting of the University Council for Educational Administration*, Nashville, TN.
- Gordon, B. and Inder, T. (2000). The competency levels of third year pre-service primary teachers in performing and learning fundamental motor skills. *New Zealand Physical Educator*, 33(3): 53–66.
- Gökalp, M. (2020). *Eğitimde program geliştirme ve değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayıncılık

- Güneş, A. (2004). *Okullarda beden eğitimi ve oyun öğretimi*. Ankara: Pegem A. Yayıncılık.
- Güngör, S. (2009) *Orta öğretim din kültürü ve ahlak bilgisi dersi öğretim programının program geliştirme ilkeleri açısından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kayseri.
- Güven, Ö. ve Yıldız, Ö. (2014). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fizikî etkinlikler dersinden beklentileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 525-538.
- Güvendi, B. ve Serin, H. (2019). Sınıf öğretmenliği adaylarının oyun ve fiziksel etkinlikler dersine yönelik tutumları ile fiziksel aktiviteye katılım motivasyonlarının incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(72), 1957-1968.
- Harmandar, İ. H. (2004). *Beden eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri*. Ankara: Nobel.
- Jenkinson, K. and Benson, A. (2010). Barriers to providing physical education and physical activity in Victorian state secondary schools. *Australian Journal of Teacher Education*, 35(8), 1–40.
- Kara, M. (2020). Eğitim paydaşlarının görüşleri doğrultusunda Türk eğitim sisteminin sorunları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(3), 1650-1694.
- Kazu, H. ve Aslan, S. (2016). Oyun ve fiziki etkinlikler dersinin birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi (Elâzığ ili örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24 (1), 49-64.
- Kemertaş, İ. (2003). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. İstanbul: Birsen Yayınevi.
- Korkmaz, İ. (2008). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ed: Ahmet Doğanay. Ankara: Pegem Akademi.
- Krathwohl, D. R., Bloom, B. S. and Masia, B. B. (1964). *II: handbook II: affective domain*. David McKay, New York.
- Küçükahmet, L. (2001). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Nobel.

- Lehman, J. P. (2011) Turkey's 2023 Economic Goal in Global Perspective, Center for Economics and Foreign Policy Studies- Edam, *Tartışma Kağıtları Serisi*, Haziran 2011
- Machinski, J. C. (1988). *Curriculum theorizing/curriculum modelling and the roman catholic school system: Development of a theoretical model for curriculum development and/or curriculum improvement*. Doctoral thesis University of Nevada, Las Vegas.
- McEvelly, N. (2021). What is PE and who should teach it? Undergraduate PE students' views and experiences of the outsourcing of PE in the UK. *Sport, Education and Society*, 1–14.
- McKenzie, T.L., Feldman, H., Woods, S.E., Romero, K.A., Dahlstrom, V., Stone, E.J., Strikmiller, P.K., Williston, J.M. and Harsha, D.W. (1995). Children's activity levels and lesson context during third-grade physical education. *Research Quarterly for Exercise & Sport*, 66(2): 184–93.
- Mcveagh H., Smith M. and Randall V. (2022) 'It's like it doesn't really matter': Are teachers accountable and equipped for teaching primary physical education?, *International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education* 3-13, 50:2, 225-237.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2016). *İlkokulda beden eğitimi dersi, (1, 2, 3 ve 4.sınıflar) öğretim programı*. Ankara. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). *Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programı*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). Talim ve terbiye kurulu başkanlığı. İlköğretim kurumları (ilkokul ve ortaokul) haftalık ders çizelgesinde değişiklik yapılması.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019a). *Fiziksel etkinlik kartları*. <https://www.mebders.com/dosya/4444-2018-2019-yili-fiziksel-etkinlik-kartlari-pdf> (Erişim Tarihi: 11.01.2022).

- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019b). *Oyun oynuyorum derleme kitapçığı*. <https://www.mebders.com/dosya/4448-2018-2019-yili-oyun-oynuyorum-derleme-kitapcigi-pdf> (Erişim Tarihi: 11.01.2022).
- Morgan, P. (2008). Teacher perceptions of physical education in the primary school: Attitudes, values and curriculum preferences. *Physical Educator*, 65(1), 46.
- Morgan, P. and Bourke, S. (2008). Non-specialist teachers' confidence to teach PE: The nature and influence of personal school experiences in PE. *Physical Education & Sport Pedagogy*, 13(1): 1–29.
- Morgan, P. and Hansen V. (2007). Recommendations to improve primary school physical education: classroom teachers' perspective, *The Journal of Educational Research*, 101:2, 99-108.
- Morgan, P. and Hansen, V. (2008). Classroom teachers' perceptions of the impact of barriers to teaching physical education on the quality of physical education programs. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 79.
- Otluoğlu, R. (2002). İlköğretim okulu izlencesinde (programında) duyuşsal alan ve duygu eğitimi. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi 15,163-172.
- Özmen, Ö. (1999). *Çağdas Sporda Eğitim Üçgeni. (7. Baskı)*. Ankara: Bağırhan Yayın Evi.
- Pangrazi, R.P. (2001). *Dynamic physical education for elementary school*. Boston, MA: Allyn & Bacon.
- Patton, M. Q. (1987). *How to use qualitative methods in evaluation* (no. 4). Sage.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & evaluation methods: Integrating theory and practice*. Sage publications.
- Pehlivan, Z., Dönmez, B. ve Yaşat, H. (2005). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüşleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10 (3), 51-62. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gbesbd/issue/27985/305009> (Erişim tarihi: 16.05.2022)

- Randall V. (2022) ‘We want to, but we can’t’: pre-service teachers’ experiences of learning to teach primary physical education, *Oxford Review of Education*, DOI: 10.1080/03054985.2022.2040471
- Saracho, O. N. and Spodek, B. (2001). *Contemporary influences in early childhood curriculum*. Greenwich, Conn: Information Age Pub.
- Schleety, P.C. (2011). *Okulu yeniden kurmak* (Çev. Y. Özden). İstanbul: Nobel.
- Senemoğlu, N. (2005). *Gelişim öğrenme ve öğretim (kuramdan uygulamaya)*. Ankara: Gazi Kitapevi.
- Senemoğlu, N. (2013). *Gelişim öğrenme ve öğretim (kuramdan uygulamaya)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Sherman, C., Tran, C. and Alves, Y. (2010). Elementary school classroom teacher delivered physical education: Costs, benefits and barriers. *The Physical Educator*, 67, 2–17.
- Siedentop, D. (2001). *Introduction to physical education, fitness, and sport (4th ed.)*. Mountain View, CA: Mayfield Publishing Company.
- Sönmez, T. ve Sunay, H. (2004). Ankara’daki ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ve spor dersinin sorunlarına ilişkin bir inceleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 32(162), 270-277.
- Stewart, J., Charles-Cash, B. and William, I. (1985). *Principles and practices*. Dubuque, Iowa: WC Brown Publishers.
- Şahin, A. (2020). *Sınıf öğretmeni adaylarının eğitim programı okuryazarlığı düzeylerinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kastamonu.
- Şentürk, U., Yılmaz, A. ve Gönener, U. (2015). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile ilgili görüş ve uygulamaları. *Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri*, 10 (2), 0-0.
- T. Bümen, N. (2010). Program geliştirmede bir dönüm noktası: yenilenmiş bloom taksonomisi. *Eğitim ve Bilim*, 31(142).

- Taşkın, C. (2018). *Ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı hakkında öğrenci ve öğretmen görüşleri*. Doktora Tezi. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Timothy L., Gregory J. and Soukup Sr. (2017) Primary physical education (PE): School leader perceptions about classroom teacher quality implementation, *Cogent Education*, 4:1.
- Topkaya, İ. (2004). *Oyun, beden eğitimi ve spor öğretiminin eğitsel temelleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Topkaya, İ. (2011). *Hareket, beden eğitimi ve spor öğretiminde öğrenme ve öğretimin temelleri*. Nobel Yayıncılık. Ankara.
- Türk Dil Kurumu, (2021) <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim tarihi: 16 Mayıs 2021)
- Tyler, R. W. (1949). *Basic principles of curriculum and instruction*. Chicago. University of Chicago press.
- Usher, W. and Anderton A. (2014) Giving the teacher a voice: Perceptions regarding the barriers and enablers associated with the implementation of Smart Moves (compulsory physical activity) within primary state schools, *Cogent Education*, 1:1.
- Varış, F. (1994). *Eğitimde program geliştirme. Teori ve Teknikler*. Ankara: Alkım Yayıncılık.
- Walcott, H. F. (1994). *Transforming qualitative data: description, analysis and interpretation*. London: SAGE Publications.
- Yalçın, C. (2019). *Okul yöneticilerinin yeterliklerine ilişkin yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşleri (eskişehir ili)*. Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Yaylacı, F. (1998). İlköğretim okulları beden eğitimi dersi öğretim programının değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 95-106.
- Yıldırım, A. ve Simsek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seckin Yayıncılık.

- Yıldırım, A. ve Simsek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. 11. Baskı.*, Ankara: Seckin Yayıncılık.
- Yıldız, Ö. ve Güven, Ö. (2016). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fizikî etkinlikler dersinden beklentileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22 (2), 525-538. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/22602/241509> (Erişim Tarihi: 15.05.2022).
- Yıldız, Ö., Aktaş, Ö., Yıldız, M. ve Yıldırım, H. M. (2021). Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine yönelik tutumları ve karşılaştıkları problemlerin incelenmesi, *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 18 (47), 233-251.
- Yılmaz, U. (2018). *Beden eğitimi ve sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve fiziksel aktivite engellerine ilişkin algılarının değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

EKLER

EK-1: Eskişehir Teknik Üniversitesi Etik Kurul İzni

Eskişehir Teknik Üni. Evrak Tarih ve Sayısı: 05.05.2022 - 70088



T.C.
ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği

Sayı : E-87914409-050.03.04-70088
Konu : 05/05/2022 tarihli 8/5 sayılı Etik Kurul
Kararı

05.05.2022

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 08.04.2022 tarih ve 66988 sayılı yazınız.

İlgi yazınıza istinaden Rektörlüğümüze gönderilen danışmanlığını Doç.Dr. Dilek YALIZ SOLMAZ'ın yazarlığını doktora öğrencisi Cemre Nilay AKKOYUN'un yaptığı "Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Uygulamalarına İlişkin Paydaş Görüşlerinin Değerlendirilmesi" başlıklı tez çalışmasına ilişkin başvurusu Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından incelenmiş olup etik açıdan uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve uygulama dosyasının hazırlanmasında, ilgili kurumun bulunması halinde Etik Kurulu Yönergesinin dikkate alınması hususunda gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Gürsoy ARSLAN
Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel
Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Başkanı

Ek:Etik Kurul Kararı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BS4KYR4ZJE

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/eskisehir-teknik-universitesi-ebys>

Adres:İki Eylül Kampüsü Tepebaşı/Eskişehir

Telefon:+90 222 321 35 50/7453 Faks:+90 222 335 36 16

e-Posta: gensek@eskisehir.edu.tr Web: gensek@eskisehir.edu.tr

Kep Adresi: eskisehirkonul@hs01.kep.tr

Bilgi için: Dilek Elif SERTOĞLU
Unvanı: Büro Personeli

Tel No: 1116



EK-2: Sınıf Öğretmeni Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

SINIF ÖĞRETMENİ YARI YAPILANDIRILMIŞ GÖRÜŞME FORMU

GÖRÜŞME TARİHİ : .../.../...

GÖRÜŞME SAATİ :

GÖRÜŞME SÜRESİ :

Görüşme soruları

1) Kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

- Mezun olduğunuz üniversite ve bölüm nedir?
- Kaç yıldır öğretmenlik yapıyorsunuz?
- Meslekteki toplam deneyim yılınız nedir?
- Bu okulda ne kadar süredir görev yapıyorsunuz?

2) Beden Eğitimi ve Oyun dersinin önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?

3) “Beden Eğitimi ve Oyun” dersinin amaçları hakkında ne düşünüyorsunuz?

Sonda: Bu dersin çocukların gelişiminde (fiziksel, ruhsal vb.) yeri nedir?

4) Beden Eğitimi ve Oyun dersi için okulunuzdaki olanaklar (spor salonu, bahçe imkanları, araç gereç vb.) nelerdir?

Sonda: Okulunuzdaki olanakların yeterliliği hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Sonda: Evetse/Hayırsa Neden?

5) Beden Eğitimi ve Oyun dersi için ders öncesinde yaptığınız hazırlıklar nelerdir?

6) Beden Eğitimi ve Oyun dersi kapsamında ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?

Sonda: Sınıf düzeylerine göre etkinliklerinizde yaptığınız değişiklikler nelerdir?

Sonda: Ders işlediğiniz mekana göre yaptığınız etkinlikler değişiyor mu?
Örnekler verir misiniz?

7) Beden Eğitimi ve Oyun dersi etkinlikleri için hangi kaynaklardan yararlanıyorsunuz?

Sonda: Yardımcı kaynağınız var mı?

Sonda: FEK'ler hakkında neler düşünüyorsunuz?

Sonda: FEK'lere programınızda ne kadar yer veriyorsunuz?

Sonda: "Oyun Oynuyorum" derleme kitapçığı hakkında neler düşünüyorsunuz?

Sonda: "Beden Eğitimi ve Oyun dersi kılavuz kitabı" hakkında neler düşünüyorsunuz?

8) Beden Eğitimi ve Oyun dersini işlerken kullandığınız yöntem ve teknikler nelerdir?

Sonda: Bu yöntemlere nasıl karar veriyorsunuz?

Sonda: Bu yöntemleri nasıl kullanıyorsunuz?

9) Bu ders kapsamında, öğrencilerinizi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sonda: Değerlendirirken kullandığınız araçlar nelerdir?

Sonda: Bu araçları seçerken ve uygularken nelere dikkat ediyorsunuz?

10) Beden eğitimi ve Oyun dersinin haftalık ders saati hakkındaki düşünceleriniz nedir?

Sonda: Haftalık ders saatinin tamamını gerçekleştirmek mümkün oluyor mu?

11) Görev yaptığınız okulda, okul yönetiminin Beden Eğitimi ve Oyun dersine yönelik tutumları hakkında neler söylersiniz?

Sonda: Okul yönetimi size Beden Eğitimi ve Oyun dersi kapsamında ne tür destekler sağlıyor?

Sonda: Okul yönetimi Beden Eğitimi ve Oyun dersi hakkında bir sorunla karşılaştığınızda nasıl çözümler sunuyor? Örneklendirir misiniz?

12) Okulunuzdaki diğer öğretmenlerin Beden Eğitimi ve Oyun dersine yönelik tutumları hakkında neler söylersiniz?

13) Velilerin, Beden eğitimi ve Oyun dersine yönelik tutumları hakkında neler söylersiniz?

14) Öğrencilerinizin, Beden eğitimi ve Oyun dersine yönelik tutumları hakkında neler düşünüyorsunuz?

15) Beden Eğitimi ve Oyun dersi öğretim programının *uygulanabilirliği (program ögeleri, okul ortamları, yaş grubuna uygunluk açısından vb.)* hakkında düşünceleriniz nelerdir?

Sonda: Beden Eğitimi ve Oyun dersi programında sizce nelere gereksinim duyulmaktadır?

Sonda: Uygulayıcı olarak Beden Eğitimi ve Oyun dersi programının zor yanları sizce nelerdir?

Sonda: Kolay yanları sizce nelerdir?

16) Sizce beden eğitimi ve oyun dersleri sınıf öğretmenleri tarafından mı beden eğitimi öğretmenleri tarafından mı yürütülmelidir?

Sonda: Neden?

17) Son olarak, bu konu hakkında eklemek istedikleriniz nelerdir?

EK-3: Okul Yöneticisi Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

OKUL YÖNETİCİSİ YARI YAPILANDIRILMIŞ GÖRÜŞME FORMU

GÖRÜŞME TARİHİ : .../.../...

GÖRÜŞME SAATİ :

GÖRÜŞME SÜRESİ :

Görüşme soruları

1) Kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

-Mezun olduğunuz üniversite ve bölüm nedir?

-Yöneticilikteki toplam deneyim yılınız nedir?

-Bu kurumda ne kadar süredir görev yapıyorsunuz?

-Hayatınızda sporun yeri nedir?

1) Beden Eğitimi ve Oyun dersinin önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Sonda: Bu dersin çocukların gelişiminde (fiziksel, ruhsal vb.) yeri nedir?

2) Velilerin Beden Eğitimi ve Oyun dersine karşı görüşleri hakkında neler söyleyebilirsiniz?

3) Diğer derslerle karşılaştırdığınızda öğrencilerinizin Beden Eğitimi ve Oyun dersine karşı ilgileri hakkında neler söyleyebilirsiniz?

4) Görev yaptığınız okulda, sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Oyun dersine yönelik görüşleri hakkında neler söyleyebilirsiniz?

5) Beden Eğitimi ve Oyun dersi uygulama süreci açısından düşündüğünüzde öğretmenleri olumsuz etkilediğini düşündüğünüz faktörler nelerdir? (*Programın*

zorluğu, öğretmenlerin yeteri kadar programa hakim olmaması, materyal eksikliği, fiziki şartların uygun olmayışı vb.)

- 6) Beden Eğitimi ve Oyun dersi kapsamında okulunuzdaki fiziksel koşulları iyileştirmek için neler yapıyorsunuz?
- 7) Bir yönetici olarak okulunuzdaki Beden Eğitimi ve Oyun dersi uygulamaları hakkında gözlemlerinizi nelerdir?

Sonda: Öğretmenler bu ders kapsamında neler yapıyorlar?

- 8) Beden Eğitimi ve Oyun dersinin daha verimli işlenmesi için sizce neler yapılabilir?
- 9) Bu konuda eklemek istedikleriniz nelerdir?

EK-4: Veli Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

VELİ YARI YAPILANDIRILMIŞ GÖRÜŞME FORMU

GÖRÜŞME TARİHİ : .../.../...

GÖRÜŞME SAATİ :

GÖRÜŞME SÜRESİ :

Görüşme soruları

1) Kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

-Öğrenim düzeyiniz nedir?

-Ne işle meşgulsünüz?

-Hayatınızda sporun yeri nedir?

2) Beden Eğitimi ve Oyun dersinin önemi hakkında neler düşünüyorsunuz?

3) Sınıf öğretmeninin Beden Eğitimi ve Oyun dersine karşı sergilediği tutum hakkında neler söyleyebilirsiniz?

4) Beden Eğitimi ve Oyun dersine sizce Sınıf Öğretmenlerimi yoksa Beden Eğitimi Öğretmenlerimi girmelidir?

Sonda: Neden?

5) Diğer velilerin Beden Eğitimi ve Oyun dersi hakkında düşünceleri hakkında neler söyleyebilirsiniz?

6) Çocuğunuzun Beden Eğitimi ve Oyun dersine karşı sergilediği tutum hakkında neler söyleyebilirsiniz?

Sonda: Çocuğunuz evde Beden Eğitimi ve Oyun dersinde yaptıkları hakkında konuşuyor mu?

Sonda: Evetse neler anlatıyor?

7) Sınıf Öğretmeniyle yaptığınız görüşmelerde hangi dersler hakkında geribildirim alıyorsunuz?

Sonda: Beden Eğitimi ve Oyun dersi hakkında neler konuşuyorsunuz?

8)Çocuğunuzun bu derste neler kazandığını düşünüyorsunuz?

9)Çocuğunuzu bu ders için ne şekilde destekliyorsunuz?

10)Çocuğunuz için bu dersten beklentileriniz nelerdir?

11) Bu konu hakkında eklemek istedikleriniz nelerdir?

EK-4: Katılımcı Onam Formu

Sayın katılımcı;

Bu çalışma “**Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Uygulamalarına İlişkin Paydaş Görüşlerinin Değerlendirilmesi**” başlıklı bir tez çalışması olup, bu çalışmalardan elde edilecek verilerle programın değerlendirilmesi ve eğitim programında gözlenen aksaklıklar ve eğitimin niteliği ve bu eğitim programı içeriğinin sınıf öğretmeni, veli, okul yöneticisi, program geliştirme uzmanı ve öğretim elemanı tarafından ne düzeyde anlaşıldığı gibi konuların yapılacak görüşmeler çerçevesinde ortaya konması amaçlanmaktadır. Tez çalışması, DİLEK YALIZ SOLMAZ’IN danışmanlığında gerçekleştirilecektir. Bu süreçte CEMRE NİLAY AKKOYUN, araştırmacı ve tez yazarı olarak araştırmayı gerçekleştirecek ve sonuçları ortaya koyacaktır.

- Bu çalışmaya katılımınız gönüllülük esasına dayanmaktadır.
- Veri toplama sürecinde yarı yapılandırılmış bireysel görüşme tekniğinden yararlanılacaktır. Veriler toplanırken ses kaydeden elektronik cihazların kullanılması söz konusudur.
- İsminizi yazmak ya da kimliğinizi açığa çıkaracak bir bilgi vermek zorunda değilsiniz/araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır.
- Araştırma kapsamında toplanan veriler, sadece bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, araştırmanın amacı dışında ya da başka bir araştırmada kullanılmayacak ve gerekmesi halinde, sizin (yazılı) izniniz olmadan başkalarıyla paylaşılmayacaktır.
- İstedığınız takdirde sizden toplanan verileri ve araştırma sonucunda ulaşılabilecek sonuçları inceleme ve gerekirse itiraz etme hakkınız bulunmaktadır.
- Sizden toplanan veriler bilgisayar yöntemi ile korunacak ve araştırma bitiminde arşivlenecek veya imha edilecektir.
- Verileri toplama sürecinde şahsınıza rahatsızlık verebilecek herhangi bir soru/talep yöneltilmeyecektir. Yine de katılımınız sırasında herhangi bir sebepten dolayı rahatsızlık hissederseniz, çalışmadan istediğiniz zamanda ayrılabilirsiniz. Çalışmadan ayrılmanız durumunda sizden toplanan veriler çalışmadan çıkarılacak ve imha edilecektir.

Gönüllü katılım formunu okumak ve değerlendirmek üzere ayırdığınız zaman için teşekkür ederim.

Araştırmacı Adı: Cemre Nilay AKKOYUN

Bu çalışmaya tamamen kendi rızamla, istediğim takdirde çalışmadan ayrılabilceğimi bilerek ve verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını onaylayarak katılmayı kabul ediyorum.

Katılımcı Ad ve Soyadı:

İmza:

Tarih:

ÖZGEÇMİŞ

ORCID NO: 0000-0002-0137-5790

Adı-Soyadı : Cemre Nilay AKKOYUN

Yabancı Dil : İngilizce

Eğitim ve Mesleki Geçmişi

2022-....., Araştırma Görevlisi Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi

2015-2019, Anadolu Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü

Yayınları ve Bilimsel Faaliyetleri

Eren, G., Yalız Solmaz, D., Güven, G., & Akkoyun, C. N. (2021). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Değerler Eğitime Yönelik Tutumlarının İncelenmesi / Examining the Attitudes towards Values Education of Physical Education and Sports Pre-Service Teachers. Anatolia Sport Research, 2(3), 18-29.